

OBSAH

1. Aktuálne vývinové procesy slovenskej literatúry.....	2
2. Diplomová práca a jej obhajoba.....	5
3. Dynamika súčasnej slovenčiny.....	7
4. Európsky a svetový literárny kontext.....	10
5. Gramatika pre pedagogickú prax.....	13
6. Interpretáčné sondy do slovenskej literatúry 19. storočia.....	16
7. Interpretáčné sondy do slovenskej literatúry 20. storočia.....	19
8. Interpretáčné sondy do staršej slovenskej literatúry.....	22
9. Katolícka moderna.....	25
10. Kognitívna didaktika slovenského jazyka.....	27
11. Kognitívna lingvistika.....	31
12. Literárna komparatistika.....	35
13. Literárna veda na Slovensku.....	37
14. Moderné metódy vo vyučovaní literatúry.....	39
15. Pedagogická prax II. Výstupová.....	42
16. Pedagogická prax III. Výstupová.....	48
17. Pedagogická prax IV. - súvislá.....	54
18. Prax výučbovo-asistentická I.....	59
19. Prax výučbovo-asistentická I.....	63
20. Prax výučbovo-asistentická II.....	67
21. Prax výučbovo-asistentická II.....	72
22. Rétorika.....	77
23. Seminár k diplomovej práci 1.....	79
24. Seminár k diplomovej práci 2.....	81
25. Semiotika literatúry.....	83
26. Slovenský jazyk a literatúra.....	85
27. Staroslovienčina.....	90
28. Textový seminár zo svetovej literatúry.....	93
29. Teória komunikácie.....	95
30. Teórie a koncepcie vo svetovej a slovenskej lingvistike.....	97
31. Tvorivé aktivity na vyučovaní literatúry.....	100
32. Vybrané kapitoly zo psychodidaktiky slovenského jazyka.....	103
33. Vývin slovenského jazyka a dialektológia.....	107
34. Základy slavistiky.....	110
35. Úvod do psycholingvistiky.....	113
36. Úvod do sociolingvistiky.....	115
37. Čitateľstvo v teórii a praxi.....	117

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/AVP/22	Názov predmetu: Aktuálne vývinové procesy slovenskej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava seminárnej práce a jej prezentácia 20 hodín + priebežné tvorivé úlohy 4 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch (40 bodov). Študent vypracuje seminárnu prácu (interpretáciu) o niektorom aktuálne vydanom diele slovenského autora, ktorú buď prezentuje v ústnej podobe, alebo odovzdá písomne. Práca musí spĺňať požadované kvalitatívne kritériá. V priebehu semestra vypracuje študent prácu podľa zadania vyučujúceho a odprezentuje ju, príp. odovzdá v písomnej podobe (60 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%). Podmienky pre externé štúdium: 50 hodín semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba) + príprava seminárnej práce a jej prezentácia 20 hodín + priebežné tvorivé úlohy 4 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch (40 bodov). Študent vypracuje seminárnu prácu (interpretáciu) o niektorom aktuálne vydanom diele slovenského autora, ktorú buď prezentuje v ústnej podobe, alebo odovzdá písomne. Práca musí spĺňať požadované kvalitatívne kritériá. V priebehu semestra vypracuje študent prácu podľa zadania vyučujúceho a odprezentuje ju, príp. odovzdá v písomnej podobe (60 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%)	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent/ka nadobudol orientáciu v základných vývinových trendoch aktuálne vydávanej slovenskej umeleckej literatúry, osvojí si interpretačné prístupy k nej, postupy literárnej kritiky. • Študent/ka sa vie metakriticky vstupovať do aktuálnych axiologických reflexií najnovšej umeleckej tvorby, nadobudol schopnosť napísať o aktuálne vydanom diele kritickú štúdiu, v ktorej je hodnotiaci postoj autora opretý o minucióznu prácu s textom. • Študent/ka má schopnosť orientovať sa v súčasných literárne zameraných časopisoch a čerpať z nich literárnokritické hodnotenia, porovnávať ich a pracovať s nimi v rámci nového	

čítania najnovšej umeleckej produkcie. Získa tak prehľad o finálnych dielach Anasoft litera, ako aj schopnosť kriticky rozoznávať umelecky presvedčivé a nadčasové diela od tých skôr popularizačných a bez zásadnejšej umeleckej ambície či s epigónskymi tendenciami.

Stručná osnova predmetu:

1. Najvýznamnejší autori súčasnej slovenskej prózy. (1. a 2. týždeň) 2. Najvýznamnejší autori súčasnej slovenskej poézie. (3. a 4. týždeň) 3. Najvýznamnejší autori súčasnej slovenskej dramatickej tvorby. (5. týždeň) 4. Postmoderna, jej charakteristické znaky. (6. týždeň) 5. Postmoderné javy v aktuálne vydávaných dielach. (7. týždeň) 6. Aktuálne vývinové trendy. (8. a 9. týždeň) 7. Úroveň aktuálne vydávaných literárnych periodík. (10. a 11. týždeň) 8. Stav súčasnej literárnej kritiky. (12. a 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

HOSTOVÁ, I. 2017. Andrea Bokníková: Potopené duše... In: TOP 5 (slovenská literárna a výtvarná scéna 2015 v odbornej reflexii), 2017, s. 62 – 74.

HOSTOVÁ, I. 2017. Michal Habaj: Caput Mortuum. In: TOP 5 (slovenská literárna a výtvarná scéna 2015 v odbornej reflexii), 2019, s. 32 – 39.

HOSTOVÁ, I. 2019. (Hej,) vy tam a my tu! Kritika slovenskej poézie po roku 2000 a tvorba (literárnej) hodnoty. In: SOUČKOVÁ, M. (ed.). K teoretickým a praktickým aspektom slovenskej literárnej kritiky po roku 2000. Prešov: FF Prešovskej univerzity, 2019, s. 51 – 66.
<https://sav-sk.academia.edu/IvanaHostova>

KEKELIAKOVÁ, M. 2010. Fragmentárne archívy tela, duše a ducha. In: Romboid: časopis pre literatúru a umeleckú komunikáciu, 2010, roč. 45, č. 5 – 6, s. 125 - 127. Rec. na: Mila Haugová: Zrkadlo dovnútra: Koloman Kertés Bagala, 2010.

KLAPÁKOVÁ, M. 2014. K vybraným problémom slovenskej literárnej kritiky po roku 2000. In: SOUČKOVÁ, M. (ed.): K poetologickým a axiologickým aspektom slovenskej literatúry po roku 2000 II. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2014, s. 227 – 240.

KLAPÁKOVÁ, M. 2014. Ne/existencia kritiky kritiky v súčasnom slovenskom kontexte. In: Ološtiak, M. (ed.): 9. študentská vedecká konferencia: zborník plných príspevkov. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, s. 537 - 541.

KLAPÁKOVÁ, M. 2015. Stereotyp v (súčasnej) literárnej kritike. In: SOUČKOVÁ, M. (ed.): Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, s. 227 - 240.

KLAPÁKOVÁ, M. 2018. Literárny blog/vlog ako (nový) žáner literárnej kritiky? In: SOUČKOVÁ, M. (ed.): K poetologickým a axiologickým aspektom slovenskej literatúry po roku 2000 V. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2018, s. 424 - 433.

PASSIA, R., TARANENKOVÁ, I., RÁCOVÁ, V., CSIBA, K., SCHMARCOVÁ, L. A JAREŠ, M.: Hľadanie súčasnosti. Slovenská literatúra na začiatku 21. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2014.

SIVČOVÁ, S.: Populárna literatúra a súčasná slovenská próza. Dostupné: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Olostiak13/subor/Sivcova.pdf>

SOUČKOVÁ, M. 2017. Ne-zmysly v slovenskej literárnej kritike po roku 2000. In: SOUČKOVÁ, M. (ed.): K poetologickým a axiologickým aspektom slovenskej literatúry po roku 2000 IV.

Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, s. 398 - 413

ŠRANK, J. 2013. Individualizovaná literatúra. Slovenská poézia konca 20. a začiatku 21. storočia z perspektívy nastupujúcich autorov. Bratislava: Cathedra, 2013.

ŠRANK, J. 2013. Kapitoly k súčasnej slovenskej literatúre. Bratislava: Vlastným nákladom, 2013.

ŠRANK, J. 2014. Konzumentská literárna kultúra v informačnej spoločnosti (k súčasnému používaniu gastronomických a iných metafor literatúry). In: SOUČKOVÁ, M. (ed.): K

poetologickým a axiologickým aspektom slovenskej literatúry po roku 2000 II. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2014, s. 210 - 226.

ŠRANK, J. 2015. Poznámky ku komunitárnym črtám súčasného literárne-ho života (návrhy). In: TEPLAN, D. (ed.): Literárny život v minulosti a dnes. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2015, s. 171 - 182.

ŠRANK, J. 2015. Situácia slovenskej literatúry na konci 20. a začiatku 21. storočia (k pluralizmu literárneho poľa). In: MIECZKOWSKA, H. – SOLAK, E. – FALOWSKI, P. (eds.): Tradycja i wyzwania: metodologia badań slawistycznych 20. i 21. wieku. Kraków: Uniwersytet Jagielloński, 2015, s. 369 – 376.

ŠRANK, J. 2015: Aktéri a tendencie literárnej kultúry na Slovensku po roku 1989. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave.

ZUMRÍKOVÁ KEKELIAKOVÁ, M. 2011. Zakryť sa palimpsestom, umiestniť šíp. In: Romboid, 2011, roč. 46, č. 3, s. 88 - 91. Rec. na: Mila Haugová: Pomalá lukostrelkyňa. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2010.

ZUMRÍKOVÁ KEKELIAKOVÁ, M. 2016. Básnický dokument, textová „skulptúra“ a medicínske filiácie. In: Glosolália: rodovo orientovaný časopis, 2017, roč. 6, č. 1, s. 65 - 71. Rec. na: Mária Ferenčuhová: Imunita. Kordíky: Skalná ruža, 2016.

ZUMRÍKOVÁ KEKELIAKOVÁ, M. 2018. Aké je to nebyť. Spôsob prístupu: <http://www.litcentrum.sk/recenzie/ake-je-to-nebyt>. In: Knižná revue: mesačník o nových knihách, 2018, roč. 28, č. 2, s. 14. Rec. na: Ján Gavura: Kráľ hlad. Kordíky: Skalná ruža, 2017.

ZUMRÍKOVÁ KEKELIAKOVÁ, M. 2018. Tomáš Ulej: Bodaj bi! In: TOP 5: (slovenská literárna a výtvarná scéna 2014 v odbornej reflexii). Fintice: FACE - Fórum alternatívnej kultúry a vzdelávania, 2018, s. 92 - 107.

ZUMRÍKOVÁ KEKELIAKOVÁ, M. 2019. „Poézia mäsa lásky, telesnej ako zviera“. In: Romboid : časopis pre literatúru a umeleckú komunikáciu, 2019, roč. 47, č. 4, s. 69 - 71. Rec. na: Eva Luka: Havranjel. Trnava: Edition Ryba, 2011.

ZUMRÍKOVÁ KEKELIAKOVÁ, M. 2020. Hore v pekle (a iné bizarné pantomímy). In: Fraktál: Literatúra horizontálne a vertikálne, 2020, roč. 3, č. 2, s. 156 - 163. Rec. na: Eva Luka: Jazver. Levoča: Modrý Peter, 2019.

ZUMRÍKOVÁ KEKELIAKOVÁ, M. 2021. Ukrytý v pretvárke ako améba: Andrej Hablák: Bahnokrvný, In: Fraktál: Literatúra horizontálne a vertikálne, 2021, roč. 4, č. 1, s. 173 - 175. Rec. na: Andrej Hablák: Bahnokrvný. Bratislava: Vlna a Drewo a srd, 2019.

Najnovšie recenzie a štúdie v časopisoch: Fraktál, Romboid, Vertigo, Slovenské pohľady, Slovenská literatúra, Vlna, Glosolália, Litikon a TOP 5 – slovenská a výtvarná scéna,).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Dušan Teplan, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL//U/DPAO/15	Názov predmetu: Diplomová práca a jej obhajoba
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: -	
Počet kreditov: 20	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta 500 hodín. Zhromažďovanie materiálu 200 hodín, zostavovanie práce 293 hodín, konzultácie 5 hodín, obhajoba 2 hodiny. Úspešné vypracovanie, konzultácia, odovzdanie a obhájenie diplomovej práce - hranica úspešnosti dosiahnutia predmetu je 70%. Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 500 hodín. Zhromažďovanie materiálu 200 hodín, zostavovanie práce 293 hodín, konzultácie 5 hodín, obhajoba 2 hodiny Úspešné vypracovanie, konzultácia, odovzdanie a obhájenie diplomovej práce - hranica úspešnosti dosiahnutia predmetu je 70%.	
Výsledky vzdelávania: Študent sa naučí uplatniť teoretické i praktické poznatky a zručnosti absolvovaných disciplín v samostatnej odborno-vedeckej práci. Je schopný prostredníctvom vedeckej analýzy a originálneho riešenia konkrétnych odborno-vedeckých aktuálnych otázok viažucich sa k danému študijnému zameraniu vypracovať, konzultovať a obhájiť diplomovú prácu.	
Stručná osnova predmetu: Obsahovou náplňou predmetu je vypracovanie a obhájenie diplomovej práce - jednotlivé etapy majú spĺňať odborné požiadavky na finalizáciu vedeckej práce a záverečnú obhajobu predložených téz. Samostatná odborno-vedecká práca diplomanta a diplomantky v nasledujúcich etapách: 1. Vypracovanie počítačného projektu diplomovej práce. 2. Zodpovedanie troch základných otázok projektu – čo? - cieľ práce; ako? - metóda práce; prečo? – prínos práce. 3. Zhodnotenie slabých a silných stránok projektu diplomovej práce, konzultácia a korekcia problematických bodov. 3. Formulácia hlavných cieľov a hypotéz diplomovej práce, ich štruktúrácia. 4. Vysvetlenie vzťahu medzi cieľmi práce a doterajšími poznatkami v predmetnej oblasti – analýza skúmanej oblasti a kompletizácia bibliografie. 5. Výber metód a metodík práce – rozpracovanie podrobného metodologického postupu. 6. Časový harmonogram vypracovania práce. 7. Štruktúra diplomovej práce. 8. Teoretické konceptuálne rámce zvolenej problematiky a ich kritické zhodnotenie – schopnosť konceptuálnej, interpretačnej a kritickej analýzy. 9. Analýza, interpretácia výsledkov (príp. teoretických konceptov) – schopnosť syntetizovať. 10. Sumarizácia originálnych zistení (resp. empirických výsledkov). 11. Diskusia a prínos v zvolenom teoretickom rámci (resp.	

empirických zistení). 12. Aplikácia poznatkov do praxe v oblasti etiky. 13. Formálna úprava a finalizácia práce – formátovanie, korektúra a štylistická práca s textom, spracovanie citačných a bibliografických údajov. 13. Záverečná obhajoba diplomovej práce a diskusia o problematike – zvládnutie prezentácie práce a schopnosť relevantne diskutovať a pripomienkovať nastolené témy.

Odporúčaná literatúra:

CYHELSKÝ, L. - KAHOUNOVÁ, J. - HINDLS, R. 1996. Elementární statistická analýza. Praha: Management Press, 1996. DISMAN, M. 2002. Jak se vyrábí sociologická znalost : Příručka pro uživatele. Praha: Karolinum, 2002. FAJKUS, B. 1997. Současná filosofie a metodologie vědy. Praha: Filosofia, 1997. FERJENČÍK, J. 2000. Úvod do metodologie psychologického výzkumu : Jak zkoumat lidskou duši. Praha: Portál, 2000. HENDL, J. 2005. Kvalitativní výzkum : Základní metody a aplikace. Praha: Portál, 2005. KATUŠČÁK, D. 2007. Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Nitra: Enigma, 2007. KERLINGER, F. N. 1972. Základy výzkumu chování. Praha: Academia, 1972. MARKOVÁ, D. 2008. Metodologické, obsahové a formálne aspekty diplomových, bakalárskych a ŠVOČ prác. Nitra: Garmond, 2008. MÁHRIK, T. 2011. Etické výzvy současných nanotechnologií. In: Etické mosty: Interdisciplinární pohled do etických výzev současnosti v oblasti filosofie, teologie a technologie. Toronto: University of Toronto, 2011. MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D. a kol. 2004. Akademická příručka. Martin: Osveta, 2004. MIOVSKÝ, M. 2006. Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu. Praha: Grada Publishing, 2006. ONDREJKOVIČ, P. 2006. Úvod do metodologie sociálních věd. Bratislava: Regent, 2006. POPPER, K. R. 1997. Logika vědeckého zkoumání. Praha: Oikoymenh, 1997. ŠESTÁK, Z. 2000. Jak psát a přednášet o vědě. Praha: Academia, 2000.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 80

A	B	C	D	E	FX	RNPR	RPR
52.5	20.0	20.0	3.75	3.75	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/DYN/22	Názov predmetu: Dynamika súčasnej slovenčiny
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava seminárnych prác a prezentácií 10 hodín + príprava na semináre 6 hodín + príprava na test 8 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V priebehu semestra študent vypracuje prezentáciu podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ju na seminári, resp. odovzdá ju podľa pokynov vyučujúceho (20 bodov); v rámci seminárov študent realizuje praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje písomný test (70 bodov). Celkové bodové hodnotenie je 100 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v bodovom hodnotení testu menej ako 70 bodov (70%) z celkového počtu 100 bodov. Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba) + príprava seminárnych prác a prezentácií 10 hodín + príprava na semináre 6 hodín + príprava na test 8 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V priebehu semestra študent vypracuje prezentáciu podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ju na seminári, resp. odovzdá ju podľa pokynov vyučujúceho (20 bodov); v rámci seminárov študent realizuje praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje písomný test (70 bodov). Celkové bodové hodnotenie je 100 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v bodovom hodnotení testu menej ako 70 bodov (70%) z celkového počtu 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent dokáže rozlišovať vnútornú dynamiku jazyka (dynamiku štruktúry a systému vrátane dynamiky jednotlivých jazykových javov) a vonkajšiu dynamiku jazyka (dynamiku komunikačných aktov). • Študent vie identifikovať rôzne aspekty dynamiky jazyka (celospoločenská komunikácia, komunikácia v bežnom živote atď.). • Študent diferencuje jednotlivé komunikačné sféry pri charakteristike pohybu jazyka.	

- Študent pozná aktuálnu varietizáciu slovenčiny a jej modelovanie.

Stručná osnova predmetu:

1. Analýza mediálnych a iných vybraných diskurzov, ich obsah a forma. (1. týždeň)
2. Výrazové prostriedky publicistického štýlu. Základné pojmy dynamiky jazyka. Synchronná a diachrónna dynamika jazyka. Jazyková prítomnosť a jazyková minulosť. Konkurencia, koexistencia a variantnosť jazykových prvkov. (2. – 3. týždeň)
3. Mechanizmy dynamika jazyka. Jazyková prax a dynamika kultúrneho vedomia. Gramatikalizácia a lexikalizácia. Médiá. Fotografia. Titulok. (4. týždeň)
4. Faktory dynamiky jazyka (vnútorné a vonkajšie činitele). Všeobecné sociálno-politické faktory dynamiky jazyka. Intencionálne a mentálne faktory dynamiky jazyka. Inovácie, ústup pôvodných žánrov či ich posúvanie do inej, netradičnej mediálnej polohy, rýchla obmena novších formátov, rôzne typy mediálneho dialógu. (5. – 6. týždeň)
5. Dynamika štylém. Dynamika textu. Jednoduchá správa. Rozšírená správa. Noticka. (7. týždeň)
6. Medzijazykové kontakty (slovenčina ako majoritný jazyk a minoritný jazyk). Interview. Typy dialógov. (8. týždeň)
7. Úvodník/editorial. Komentár. Glosa. (9. týždeň)
8. Jazykovostratifikačné faktory národného jazyka. Dynamika komunikčných sfér. Reportáž. Fejtón. (10. týždeň)
9. Blog a blogeri. (11. týždeň)
10. Reklama a plagát. (12. týždeň)
11. Recenzia. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.
- Baláková, D.: Dynamika súčasnej slovenskej frazeológie (fond somatických frazém). Greifswald: Institut für Fremdsprachliche Philologien – Slawistik 2011. 315 s.
- Dvonč, L.: Dynamika slovenskej morfológie. Bratislava: Veda 1984. 121s.
- Dynamika spoločenských zmien a stratifikácia národného jazyka. Ed. A. Galisová. Banská Bystrica: UMB 2012. 161 s. ISBN 978-80-557-0441-8.
- Hlavatá, R., a kol.: Jazyk ako text (vysokoškolský učebný materiál z praktickej štylistiky). Nitra: UKF 2019. 174 s.
- Horecký, J. – Buzássyová, K. – Bosák, J., a kol.: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda 1989. 429 s.
- Kralčák, L.: Dynamika súčasnej slovenčiny. Sociologické aspekty dynamiky jazyka. Nitra: UKF 2009. 144 s.
- Kralčák, L.: Slovenčina v pohybe. Nitra: UKF 2015. 116 s.
- Otázky jazykovej kultúry (Jazyková kultúra a jazyková ekológia). Ed. Á. Kráľ – J. Vaňko. Nitra: FF UKF 2004. 227 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 32

ABS	N
96.88	3.13

Vyučujúci: PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD.,
Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023
Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/ESLK/22	Názov predmetu: Európsky a svetový literárny kontext
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Prednáška - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Skúška (S) Celková záťaž študenta: 50 hodín Prednáška 26 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 22 hodín + účasť na skúške 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na prednáškach a písomná skúška. V skúškovom období študent absolvuje písomnú skúšku (100 bodov) Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A = 100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín Prednáška 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + samoštúdium a príprava na skúšku 22 hodín + účasť na skúške 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na prednáškach a písomná skúška. V skúškovom období študent absolvuje písomnú skúšku (100 bodov) Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. Hodnotenie: A = 100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % - 80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 %	
Výsledky vzdelávania: Študent má literárnovedné poznatky o recipročnom vzťahu a pôsobení medzi literatúrou slovenskou, európskou a svetovou. Ovláda prierezový prehľad dejín európskej a svetovej literatúry. Identifikuje literárne štýly od antiky po postmodernu. Študent dokáže identifikovať a pomenovať smerodajné, konštituujuce slohové, resp. štýlové črty literárno-umeleckých smerov svetovej a európskej literatúry. Študent disponuje vlastnou čitateľskou skúsenosťou s najväčšími dielami svetovej literatúry.	
Stručná osnova predmetu: 1. Kľúčové slová predmetu: národná literatúra, európska literatúra, svetová literatúra. (1. týždeň)	

2. Najdôležitejšie zdroje európskej literatúry. (2. týždeň)
3. Antická literatúra ako vzor európskej a svetovej literatúry v diachrónnom pohľade. (3. – 4. týždeň)
4. Biblia a jej vplyv na európsku a svetovú literatúru od stredoveku až po súčasnosť. (5. týždeň)
5. Vplyv folklórnej literatúry na formovanie národných literatúr v európskom a svetovom kontexte. (6. – 7. týždeň)
6. Postavenie diela W. Shakespeara v anglosaskej literatúre a jeho vplyv na literatúru. (8. týždeň)
7. Literárno-umelecké epochy v perspektíve národných literatúr a v perspektíve svetovej literatúry, národné odlišnosti a podobnosti, najdôležitejší autori a ich diela. (9. – 10. týždeň)
8. Sledovanie kauzálnych väzieb medzi literárnymi dielami rôznych krajín a rôznych období. (11. týždeň)
9. Sledovanie vývinového kontextu v rámci staršej a novšej literatúry. (12. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- Auerbach, E. 1998. Mimesis. Praha: Mladá fronta, 1998.
- Baštín, Š. et al. 1993. Dejiny anglickej a americkej literatúry. Bratislava : Obzor, 1993.
- Bloom, H. 2000. Kánon západní literatury. Praha: Prostor, 2000.
- Brněnské texty k slovákistice IX. 2006. Ed. Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka, Anna Zelenková. Brno : Ústav slavistiky FF MU, 2006.
- Brož, F. 2006. Česká a světová literatura v datech. Brno : Host, 2006.
- Canfora, L. 2001. Dějiny řecké literatury. 1. vyd. Praha : KLP – Koniasch Latin Press, 2001.
- Conte, G. B. 2003. Dějiny římské literatury. 1. vyd. Praha : KLP – Koniasch Latin Press, 2003.
- Curtius, E. R. 1998. Evropská literatura a latinský středověk. Praha : Triáda, 1998.
- Graves, R. 1982. Řecké mýty I., II. Prel. Jiří Hanuš. Praha : Odeon, 1982.
- Kerul'ová, M.: Autorita ako jednotiaci princíp. In: Literatúry ako súčasť medziliterárnych spoločenstiev. Nitra : 2003, s. 206-215.
- Koprda, P. a kol. 1999. Medziliterárny proces I., II. Nitra : UKF, 1999.
- Le Goff, J. – Schmitt, J.-C. 2002. Encyklopedie středověku. Praha : Vyšehrad, 2002.
- Liotard, J.-F. 1993. O postmodernismu. Praha : Filosofický ústav AV ČR, 1993.
- Macura, V. a kol. 2001 Slovník světových literárních děl I., II. Praha : Odeon, 1988.
- Machala, L. 2001. Literární bludiště. Praha : Brána, 2001.
- Minárik, J. 1980. Stredoveká literatúra. Bratislava : SPN, 1980.
- Minárik, J. 1996. Renesančná a humanistická literatúra. Bratislava : Slovenské pedagogické vydavateľstvo, 1996..
- Okál, M. 1986. Problematika homérskych básní a ich ohlasy u nás. In: Homéros: Odysseia. Prel. Miloslav Okál. 2. vyd. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1986, s. 397 – 428.
- Pechar, J. 1999. Dvacáté století v zrcadle literatury. Praha : Filosofia, 1999.
- Pišút, M. a kol. 1963. Dejiny svetovej literatúry I.-II. 1. vyd. Bratislava : Osveta, 1963.
- Pospíšil, I. a kol. 2006. Světové literatury 20. století v kostce. Praha : Libri, 1999. Ústav slavistiky FF MU 2006.
- Vlašín, Š. a kol. 1983. Slovník literárních směrů a skupin. Praha : Panorama, 1983.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 378					
A	B	C	D	E	FX
49.21	16.93	14.02	9.52	7.67	2.65
Vyučujúci: doc. Mgr. Veronika Rácová, PhD., doc. PhDr. Jozef Brunclík, PhD.,					
Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023					
Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/GPP/22	Názov predmetu: Gramatika pre pedagogickú prax
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 6 hodín + vypracovanie prezentácie 8 hodín + samoštúdium 10 hodín Študent sa aktívne zúčastňuje na seminároch a vypracuje prezentáciu (30 bodov) zameranú na obsah a spracovanie gramatického učiva v zadanom ročníku 2. stupňa základnej školy alebo v zadanom ročníku strednej školy (podľa učebníc a príslušnej školskej dokumentácie). V závere výučbového obdobia semestra absolvuje test z gramatického učiva pre 2. stupeň základnej školy a pre stredné školy (70 bodov). Celková počet bodov 100. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý v celkovom hodnotení nezíska aspoň 70 bodov (70%). Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + príprava na semináre 6 hodín + vypracovanie prezentácie 8 hodín + samoštúdium 10 hodín Študent sa aktívne zúčastňuje na seminároch a vypracuje prezentáciu (30 bodov) zameranú na obsah a spracovanie gramatického učiva v zadanom ročníku 2. stupňa základnej školy alebo v zadanom ročníku strednej školy (podľa učebníc a príslušnej školskej dokumentácie). V závere výučbového obdobia semestra absolvuje test z gramatického učiva pre 2. stupeň základnej školy a pre stredné školy (70 bodov). Celková počet bodov 100. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý v celkovom hodnotení nezíska aspoň 70 bodov (70%).	
Výsledky vzdelávania: Študent vie aplikovať vedomosti z morfolologickej a syntaktickej roviny spisovnej slovenčiny vo vzdelávacom procese. Študent dokáže vytvoriť vhodné typy úloh zameraných na analýzu slovných tvarov, skloňovanie a časovanie, vetný rozbor a analýzu súvetí. Študent vie analyzovať obsahové a vzdelávacie štandardy z morfolologickej a syntaktickej roviny slovenského jazyka pre 2. stupeň základných škôl a pre stredné školy.	
Stručná osnova predmetu: 1. Ciele jazykového vzdelávania zameraného na morfológickú a syntaktickú rovinu spisovnej slovenčiny pre 2. stupeň základných škôl a pre stredné školy.	

2. Základná terminológia z morfológie a syntaxe slovenského jazyka.
3. Slovné druhy a princípy ich vyčleňovania a klasifikácie z pedagogického aspektu.
4. Analýza gramatického tvaru. Menné slovné druhy a ich gramatické kategórie.
5. Skloňovanie substantív a problémové otázky pri výučbe skloňovania substantív.
6. Slovesá, ich gramatické kategórie a tvorenie slovesných tvarov.
7. Neplnovýznamové slovné druhy. Funkcie gramatických slov (predložky, spojky, častice).
8. Vetný rozbor v školskej praxi (gramatické a komunikačné typy viet, vetné členy).
9. Súvetia, ich klasifikácia a analýza v školskej praxi.
10. - 13. Vybrané otázky textovej syntaxe (s ohľadom na potreby vzdelávania na 2. stupni základných a stredných škôl).

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Aktuálne otázky súčasnej syntaxe. Ed. M. Šimková. Bratislava : Veda 2005. 167 s.

Banskej Bystrici 2004. 68 s.

Aktuálne učebnice slovenského jazyka pre 5. – 9. ročník základných škôl a pre stredné školy.

Dolník, J. – Bajžíková, E. – Mlacek, J. – Tomajková, E. – Žigo, P.: Princípy stavby, vývinu a fungovania slovenčiny. Bratislava: FF UK 1999.

Dudová, K.: Prehľad slovenskej morfosyntaxe s cvičeniami. Nitra : FF UKF 2015. 104 s.

Dudová, K.: Prehľad slovenskej morfosyntaxe s cvičeniami. Nitra: FF UKF 2015.

Dvonč, L.: Dynamika slovenskej morfológie. Bratislava: Veda 1984.

Findra, J.: Expresívne syntaktické konštrukcie. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici 2004. 68 s.

Grepl, M. – Karlík, P.: Skladba spisovné češtiny. Praha : Státní pedagogické nakladatelství 1986.

Inovovaný štátny vzdelávací program. <https://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/>.

Ivanová, M.: Syntax slovenského jazyka. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity 2011. 249 s.

Kačala, J.: Doplnok v slovenčine. Bratislava : SAV 1971.

Kačala, J.: Dvojčlenné a jednočlenné vety v slovenčine. Martin : Matica slovenská 2009.

Kačala, J.: Syntaktický systém jazyka. Pezinok : Formát 2000.

Kočiš, F.: Zložené súvetie v slovenčine. Bratislava : Vyd. SAV 1973.

Miko, F.: Rod, číslo a pád podstatných mien. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1962.

Mluvnice češtiny 3. Skladba. Praha : Academia 1987. 746 s.

Morfologické aspekty súčasnej slovenčiny. Ed. J. Dolník. Bratislava: Veda 2010.

Moško, G.: Príručka vetného rozboru. Prešov : Náuka. 222 s.

Navrátil, L.: Neohybné slovné druhy a citoslovčia. Nitra. Enigma 2003.

Navrátil, L.: Nominálne slovné druhy. Nitra: Enigma 2005.

Navrátil, L.: Slovesá – kráľovský slovný druh. Nitra: Enigma 2009.

Nižníková, J.: Praktická príručka slovenskej skladby. Prešov : Slovacontact 1994.

Oravec, J. – Bajžíková, E. – Furdík, J.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. Bratislava: SPN 1984.

Oravec, J. – Bajžíková, E.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax. Bratislava : SPN 1986.

Oravec, J.: Slovenské predložky v praxi. Bratislava: SPN 1968.

Pavlovič, J.: Syntax slovenského jazyka I. Trnava : Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave 2012.

Pavlovič, J.: Syntax slovenského jazyka II. Trnava : Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave 2012.

<p>Petráš, P. – Munková, D.: (Nielen) lingvistický pohľad na strojový preklad (na príklade prekladov textov technickej dokumentácie z angličtiny do slovenčiny). In: Slovenská reč, 2019, roč. 84, č. 3, s. 258 – 287.</p> <p>Petráš, P.: Evalvácia strojového prekladu návodov na použitie (so zameraním na preklad z anglického do slovenského jazyka). In: Mýliť sa je ľudské (ale aj strojové): analýza chýb strojového prekladu do slovenčiny. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 2017, s. 143 – 168.</p> <p>Petráš, P.: Otázka nesklonnosti názvov niektorých slovenských televíznych staníc. In: Kultúra slova, 2015, roč. 1, č. 49, s. 10 – 21.</p> <p>Petráš, P.: Plurálové podoby s cudzou gramatickou koncovkou -s v slovenčine. In: Slovenská reč, 2017, roč. 82, č. 3, s. 282 – 295.</p> <p>Ružička, J. a kol.: Morfológia slovenského jazyka. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1966.</p> <p>Ružička, J.: Skladba neurčitku v slovenskom spisovnom jazyku. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1956.</p> <p>Sokolová, M.: Nový deklinačný systém slovenských substantív. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove 2007.</p> <p>Vaňko, J. – Auxová, D.: Morfológia slovenského jazyka. Nitra: FF UKF 2015.</p>					
<p>Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk</p>					
<p>Poznámky: Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.</p>					
<p>Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 0</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ABS</th> <th>N</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0.0</td> <td>0.0</td> </tr> </tbody> </table>		ABS	N	0.0	0.0
ABS	N				
0.0	0.0				
<p>Vyučujúci: Mgr. Patrik Petráš, PhD.,</p>					
<p>Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023</p>					
<p>Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.</p>					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/IS19/22	Názov predmetu: Interpretačné sondy do slovenskej literatúry 19. storočia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 14 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a odovzdanie a prezentácia projektu. Študent v tíme vypracuje projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári, resp. odovzdá ho podľa pokynov vyučujúceho (40 bodov). Na konci semestra ho odovzdá v elektronickej verzii (60 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%) Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 14 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a odovzdanie a prezentácia projektu. Študent v tíme vypracuje projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári, resp. odovzdá ho podľa pokynov vyučujúceho (40 bodov). Na konci semestra ho odovzdá v elektronickej verzii (60 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%)	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojil interpretačné postupy, ktorými bude uchopovať diela slovenskej klasicistickej, preromantickej, romantickej a realistickej literatúry. Má schopnosť na odbornej úrovni (prislúchajúcej absolventovi štúdia) reflektovať poéziu, prózu aj drámu daných období. Získal kompetenciu poukázať na ich špecifické znaky z hľadiska doby vzniku a autorských poetík.	
Stručná osnova predmetu: 1. Interpretácia diel slovenskej klasicistickej, preromantickej, romantickej, realistickej literatúry s dôrazom na ich dobovú funkciu a poetiku. (1. – 3. týždeň) 2. Prehlbovanie vedomostí a schopností vyčítať z dobového textu estetickú koncepciu autora. (5. – 6. týždeň)	

3. Interpretácia s dôrazom na žánrový aspekt konkrétneho vybraného textu. (7. – 8. týždeň)
4. Prezentácia vlastnej interpretácie textu na základe vlastného výberu korigovaného pedagógom. (9. – 11. týždeň)
5. Venovanie sa interpretačným a recepčným špecifikám pôvodných literárnych textov a prekladov umeleckých diel na základe aktívneho uplatňovania poznatkov získaných štúdiom slovenskej literatúry prvej a druhej polovice 19. storočia. (12. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

- BÍLIK, R. 2006. Interpretácia umeleckého textu. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis, 2009, 156 s. ISBN 978-80-8082-289-7
- ČEPAN, O. – KUSÝ, I. – ŠMATLÁK, S. – NOGE, J. 1965. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava: Slovenská akadémia vied, 1965, 782 s.
- ČEPAN, O. 1984. Stimuly realizmu. Bratislava : Tatran, 1984. 479 s.
- ČEPAN, O. 2001. Próza slovenského realizmu. Bratislava : Veda, 2001. 290 s.
- ECO, U. 1995. Interpretácia a nadinterpretácia. Bratislava: Archa, 1995, 146 s. ISBN 80-7115-080-0
- GBÚR, J. (ed a zost.). 2010. Kukučín v interpretáciách. Bratislava: LIC, 2010. 176 s.
- KAIZEROVÁ, P. 2013. Humor a dramatika v časopise Černokňazník. Nitra: UKF FF, 2013, 132 s. ISBN 978-80-558-0496-5
- KAIZEROVÁ, P. 2015. Hlasy do ticha v slovenskej romantickej poézii. In. Česká a slovenská poezie: slovo a mlčení Brno : Galium, 2015. ISBN 978-80-905336-8-4, s. 79-86.
- KAIZEROVÁ, P. 2015. Šesťkrát cesta k tradícii v literárnych textoch. Nitra : UKF, 2015. - 166 s. ISBN 978-80-558-0914-4.
- Kol. autorov, 1999. O interpretácii umeleckého textu: monografia štúdií Ústavu literárnej a umeleckej komunikácie. 21, Tvaroslovná interpretácia umeleckého diela. Nitra: FF UKF, 1999, 304 s. ISBN 80-8050-344-3
- KOPRDA, P. a kol. 1999. Medziliterárny proces I. Nitra: UKF, 1999.
- KUSÝ, I. a kol. 1981. Slovenská literárna kritika 2. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979, 1981. 461 s.
- KUSÝ, I. a kol. 1981. Slovenská literárna kritika 3. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1981. 368 s.
- ŠMATLÁK, S. 1988. Dejiny slovenskej literatúry. Bratislava: Tatran, 1988, 481 s.
- KRAUS, C. 1999. Slovenský literárny romantizmus. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999, 239 s. ISBN 80-7090-520-4
- MAZÁK, P. a kol. 1988. Dejiny slovenskej literatúry 2. Bratislava: SPN, 1988, 515 s.
- MIKULA, V. a kol. 2005, 2006, 2006. Slovenský literárny realizmus (I., II., III.). Bratislava: Tatran, (2005, 2006, 2006). (402 s., 657 s., 729 s.)
- MIKULOVÁ, M. – MIKULA, V. 2010. Kapitoly zo slovenského realizmu. Bratislava: Univerzita Komenského, 2010. 235 s.
- MIKULOVÁ, M. 2010. Paradoxy realizmu. Bratislava : VEDA, 2010. 256 s.
- MRÁZ, P. 2015. Dotyky literatúry: (sondy do slovenskej literatúry 18.-20. storočia). Kuklov: Peter Mráz, 2015, 149 s. ISBN 978-80-972065-9-8
- NOGE, J. 1969. Slovenská romantická próza. Bratislava: Tatran, 1969, 509 s.
- POPOVIČ, A. 1981. Interpretácia umeleckého textu. Bratislava: SPN, 1981, 165 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 32

ABS	N
96.88	3.13

Vyučujúci: doc. PhDr. Jozef Brunclík, PhD., PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/IS20/22	Názov predmetu: Interpretačné sondy do slovenskej literatúry 20. storočia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava seminárnej práce 20 hodín a jej prezentácia a hodnotiaci diskusia 4 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch (25 bodov) a prezentácia práce (25 bodov). V priebehu semestra vypracuje študent prácu podľa zadania vyučujúceho a odprezentuje ju, resp. odovzdá podľa pokynov vyučujúceho (50 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získajú v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%) Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba) + príprava seminárnej práce 20 hodín a jej prezentácia a hodnotiaci diskusia 4 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch (25 bodov) a prezentácia práce (25 bodov). V priebehu semestra vypracuje študent prácu podľa zadania vyučujúceho a odprezentuje ju, resp. odovzdá podľa pokynov vyučujúceho (50 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získajú v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%)	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent/ka si osvojil interpretačné postupy, nadobudol schopnosť na odbornej úrovni (prislúchajúcej absolventovi štúdia) reflektovať diela slovenskej literatúry príslušného obdobia. • Študent/ka dokáže interpretovať básnický text od verša k veršu, pričom pôjde o komplexnú interpretačno-poetologickú reflexiu textu (prihliadať sa bude na všetky zložky umeleckého textu – názov diela, obraznosť, rým, rytmus, intertextualita, biografické motivácie, rekonštrukcia ohlasov na daný text). Rovnako študent/ka vie pracovať aj s prozaickým alebo dramatickým textom. • Študent/ka interpretačnou zručnosťou si prehĺbila poznanie tej-ktorej poetiky v rámci vývinu slovenskej literatúry 20. storočia, a to aj v relevantných inonárodných kontextoch (impresionizmus, novoromantizmus, symbolizmus, secesia, neosymbolizmus, vitalizmus, poetizmus, futurizmus, konštruktivizmus, francúzska čistá poézia, surrealizmus, dadaizmus). Rovnako dokáže	

interpretačne uchopovať žánrovú stránku diela (baladické postupy, podnety ľudovej piesne, epištolarnej literatúry, žalmu, litánií, apollinairovho pásma, ale aj novely, románu, poviedky) a pomenovať intermedialitu umeleckého textu.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do interpretácie diel slovenskej literatúry 20. storočia. (1. týždeň)
2. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej poézie 1. polovice 20. storočia s orientáciou na vývinové premeny. (2. - 4. týždeň)
3. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej prózy 1. polovice 20. storočia so zameraním na vývinový premeny. (5. - 7. týždeň)
4. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej poézie 2. polovice 20. storočia so zameraním na vývinové posuny až k dnešnej podobe lyriky. (8. - 10. týždeň)
5. Interpretácia vybraných textov zo slovenskej prózy 2. polovice 20. storočia s dôrazom na vývinové premeny až po postmodernu. (11. - 12. týždeň)
6. Interpretácia vybraného dramatického textu 1. a 2. polovice 20. storočia (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- BOKNÍKOVÁ, A. (ed.). 2018. Poetika poézie a jej prekladu. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2018.
- GAVURA, J. 2010. Lyrické iluminácie. Prešov: OZ Slniečkovo, 2010.
- HABAJ, M. 2016. Básnik v čase. Bratislava: LIC, 2016.
- HOCHÉL, I. 2005. Ladislav Ballek. Príbeh ako princíp. Bratislava: LIC, 2005.
- HUČKOVÁ, D. 2009. Hľadanie modern. Bratislava: Ars Poetica, Ústav SAV, 2009.
- HUČKOVÁ, D. 2014. Kontexty Slovenskej moderny. Bratislava: Kalligram, Ústav SAV, 2014.
- KEKELIAKOVÁ, M. 2008. Torzá snov a vidín v poézii "chlapca z hmlovín": (interpretácia a poetika sna v Olivovej lyrike). In: Romboid: časopis pre literatúru a umeleckú komunikáciu, 2008, roč. 43, č. 5 - 6, s. 66 - 78. (štúdiá o Olivovi)
- KEKELIAKOVÁ, M. 2009. Lyrické "ja" v poézii J. A. Rimbauda, P. Olivu a R. Dilonga : (kriticky a polemicky na rimbaudovskú tému), 2009. In: Mitter, P., Tošková, K. (ed.): Ty, já a oni v jazyce a v literatuře: sborník z mezinárodní konference pořádané katedrou bohemistiky PF UJEP. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2009, s. 101 - 108.
- KEKELIAKOVÁ, M. 2017. Beniakovský génius úškľabku (pomaleho úsmevu) : interpretácia básne Valentína Beniaka Svedectvo Márie o Igricovi z básnickej zbierky Slovenský Igric sa búri aj žalostí, 2017. In: Knižná revue, 2017, roč. 27, č. 11, s. 30 - 31. Prístupné: <https://www.litcentrum.sk/recenzia/beniakovsky-genius-uskľabku-pomaleho-usmevu>
- KOLI, F. 2003. Interpretačné reflexie. Nitra: Aspekt, 2003.
- MATEJOV, F. 2005. Lektúry. Bratislava: SAP, 2005.
- MIKO, F. 1973. Od epiky k lyrike. 1973.
- MIKULA, Valér: Hľadanie systému obraznosti. Bratislava: Smena, 1987.
- NOSKOVÁ, I. 2014. Interpretácia umeleckého textu. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum, 2014.
- RÁCOVÁ, Veronika: Na pomedzí škrupiny. O poézii Ivana Štrpku. Bratislava: Ars Poetica, 2015.
- SABOLOVÁ, Oľga: Kompozičné a sémantické súvzťažnosti umeleckej prózy, 1999.
- TURČÁNY, Viliam: Rým v slovenskej poézii. Bratislava: SAV, 1975.
- WINCZER, P. 2000. Súvislosti v čase a priestore... Bratislava: VEDA, 2000.
- ZAMBOR, Ján: Niečo ako láska, niečo ako soľ. Miroslav Válek v interpretáciách. Bratislava: LIC, 2013.
- ZAMBOR, Ján: Stavebnosť básne. Bratislava: LIC, 2018.
- ZUMRÍKOVÁ KEKELIAKOVÁ, M. 2017. Beniakovský génius úškľabku (pomaleho úsmevu): interpretácia básne Valentína Beniaka Svedectvo Márie o Igricovi z básnickej zbierky Slovenský

Igric sa búri aj žalostí. In: Knižná revue, 2017, roč. 27, č. 11, s. 30 - 31. (interpretáčno-poetologická práca)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Dušan Teplan, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/ISSSL/15	Názov predmetu: Interpretačné sondy do staršej slovenskej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I., II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín Seminár 26 hodín + príprava a prezentácia a odovzdanie seminárnej práce 24 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminárnych cvičeniach a vypracovanie a prezentovanie seminárnej práce. V priebehu semestra študent vypracuje a prezentuje, resp. odovzdá seminárnu prácu, ktorá bude pozostávať z interpretácie textu staršej slovenskej literatúry (70 bodov). V rámci seminárov sa aktívne zúčastňuje diskusií o interpretovaných literárnych dielach, vyslovuje vlastné zistenia a postrehy (30 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%) Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín Seminár 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + príprava a prezentácia a odovzdanie seminárnej práce 24 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminárnych cvičeniach a vypracovanie a prezentovanie seminárnej práce. V priebehu semestra študent vypracuje a prezentuje, resp. odovzdá seminárnu prácu, ktorá bude pozostávať z interpretácie textu staršej slovenskej literatúry (70 bodov). V rámci seminárov sa aktívne zúčastňuje diskusií o interpretovaných literárnych dielach, vyslovuje vlastné zistenia a postrehy (30 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%)	
Výsledky vzdelávania: Študent v nadväznosti na vedomosti z oblasti staršej literatúry dokáže suverénne recipovať autorskú stratégiu v textoch staršej slovenskej literatúry. Dokáže interpretačne odhaľovať komunikačnú estetiku a poetiku textov staršej literatúry. Disponuje vedomosťami o literárnohistorickom vývine slovenskej literatúry od 9. – 18. storočia. Pozná špecifiká stredovekých literárnych textov. Dokáže vysvetliť tradície prítomné v slovenskej literatúre od najstarších období. Dokáže identifikovať intertextuálnu povahu literárneho procesu od najstarších čias až po súčasnosť.	

Stručná osnova predmetu:

1. Špecifiká interpretácie diel stredovekej, renesančnej a humanistickej a barokovej literatúry. (1. – 2. týždeň)
2. Podoby medzitextového nadväzovanie v staršej slovenskej literatúre. (3. týždeň)
3. Imitácia ako metóda tvorby literárnych diel staršej slovenskej literatúry. (4. týždeň)
4. Idealizované typizovanie a ďalšie špecifické črty a ich funkcia vo vybraných textoch z poetických, prozaických a dramatických žánrov. (5. týždeň) 5. Žánrový a druhový synkretizmus v dielach staršej slovenskej literatúry (6. týždeň)
6. Interpretácia stredovekých náboženských i svetských poetických a prozaických textov. (7. – 8. týždeň)
7. Interpretačné sondy do humanistickej, renesančnej, manieristickej a barokovej poézie. (9. – 10. týždeň)
8. Interpretácia barokových poetických a prozaických literárnych diel. (11. – 12. týždeň)
9. Školská interpretácia textov staršej slovenskej literatúry a jej nástrahy. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- BRTÁŇOVÁ, E. 2012. Na margo staršej literatúry : zo žánrovej problematiky 11. - 18. storočia. Bratislava : Kalligram, spol.s.r.o., 2012.
- BRTÁŇOVÁ, E. 2020. Stredoveká scholastiká kázeň : K recepcii latinských sermones v kódexoch slovenskej proveniencie. Bratislava : Veda, 2000.
- GÁFRIKOVÁ, G. 2006. Zabúdané súvislosti. Bratislava : SAP, 2006.
- KERUĽOVÁ a kol. 2010. Šesťkrát cesta za autorom : habitus staronových tvorcov literárnych dejín. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2010.
- KERUĽOVÁ, M. 1999. Nahliadnutia do staršej slovenskej literatúry. Nitra : UKF, 1999.
- KERUĽOVÁ, M. 2009. Hodnotové aspekty staršej literatúry. Nitra : UKF 2009.
- KERUĽOVÁ, M. a kol. 2015. Šesťkrát cesta k tradícii v literárnych textoch. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015.
- LAUKOVÁ, S. 2009. Sondy do barokovej literatúry. Nitra : UKF, 2009.
- LAUKOVÁ, S. 2010. Cantus Catholici v interpretácii. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2010.
- Medzi trvaním a dejinami : Cyril a Metod v slovenskej literatúre. Výberová antológia. Zost. Silvia Lauková. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2013.
- MINÁRIK, J. 1997. Z klenotnice staršieho slovenského písomníctva. I. II. III. IIL. Stredovek. Renesancia a humanizmus, Barok próza, Barok – poézia. Bratislava : Tatran, 1997.
- ŠMATLÁK, S. 1997. Dejiny slovenskej literatúry 1. Bratislava : NLC, 1997 .

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 235

ABS	N
98.3	1.7

Vyučujúci: PhDr. Martina Taneski, PhD., doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/KM/22	Názov predmetu: Katolícka moderna
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Prednáška - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval (A) Celková záťaž študenta je 50 hodín prednášky 26 hodín + samoštúdium a príprava na test 24 hodín Podmienky: Účasť študenta na prednáškach a odovzdaná a schválená semestrálna práca. Študent v priebehu semestra aktívne diskutuje k témam (30 bodov). Na konci semestra študent odovzdá seminárnu prácu (70 bodov). Kredity nebudú študentovi udelené, ak získa v celkovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%). Hodnotenie: absolvoval /-a =100 – 70 bodov; neudelený = 69 bodov a menej. Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta je 50 hodín prednášky 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 dištančná výučba cez portál EDU) + samoštúdium a príprava na test 24 hodín Podmienky: Účasť študenta na prednáškach a odovzdaná a schválená semestrálna práca. Študent v priebehu semestra aktívne diskutuje k témam (30 bodov). Na konci semestra študent odovzdá seminárnu prácu (70 bodov). Kredity nebudú študentovi udelené, ak získa v celkovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%). Hodnotenie: absolvoval /-a =100 – 70 bodov; neudelený = 69 bodov a menej.	
Výsledky vzdelávania: Študent vie na základe literárnohistorických súvislostí začleniť poéziu katolíckej moderny do kontextu dejín národnej literatúry, pozná jej vedúce osobnosti (kňazské, laické, domáce i exilové) – vie usúvzťažniť spoločné znaky ich tvorby a vymedziť typologické súvislosti; má prehľad o tlačových orgánoch, v ktorých autori katolíckej moderny publikovali, pozná ich proklamačné a manifestačné zborníky i almanachy, kritikov a recenzentov, zoznámil sa s inšpiračnými zdrojmi (domácimi i inonárodnými), dokáže identifikovať na základe tvorby pokračovateľov.	
Stručná osnova predmetu: 1. Pojem katolícka moderna v literárnohistorickom a literárno-kritickom kontexte. (1. – 2. týždeň) 2. Katolícka moderna v literárnohistorickom a literárno-kritickom kontexte (spirituálna poézia verus katolícka moderna, tradičnosť verus modernosť). (3. – 4. týždeň) 3. Domáce i zahraničné (ne)literárne zdroje a inšpirácie katolíckej moderny. (5. týždeň)	

4. Vedúce osobnosti, okrajové zjavy, epigóni a pokračovatelia poézie katolíckej moderny. (6. – 7. týždeň)
5. Tlačové orgány a dobové prijatie poézie katolíckej moderny a literárnohistorický úzus. (8. týždeň)
6. Próza i dráma katolíckej moderny. (9. – 10. týždeň)
7. Katolícka moderna v priezore literárnej vedy. (11. – 12. týždeň)
8. Katolícka moderna v stredoeurópskych súvislostiach. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- Brunclík, J. 2017. Introvertnosťou ku katarzii : Lyrický svet v tvorbe Jána Motulka. 2. dopl. vyd. Nitra: FF UKF, 2017.
- Brunclík, J. Prameň živej vody v diele Svetoslava Veigla, 2006. In. Keď anjel v tebe spieva. - Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006.
- GALLIK, Ján. 2011. Ján Haranta v literárnokritickom kontexte. Čadca : Kysucké múzeum a Magma, 2011.
- Gallik, J. 2015. Slovenská katolícka moderna v stredoeurópskom kontexte. Nitra: FSŠ UKF v Nitre, 2015.
- Frátrik, J. 1994. Slovenská katolícka moderna v premenách času. Žilina: Kníhkupectvo ZRNO, 1994.
- Hamada, M., Súkeníková, M. (eds.) 2008. Poézia slovenskej katolíckej moderny. Bratislava : Kaligram; Ústav slovenskej literatúry SAV, 2008.
- Hevier, D. 1994. Katolícka moderna: Spomienka na anjela. Bratislava: HEVI, 1994
- Hvišč, J., Marčok, V., Bátorová, M., Petrik, V. 1991. Biele miesta v slovenskej literatúre. Bratislava : SPN, 1991.
- Lauček, A. 2003. Katolícka moderna. Ružomberok : Katolícka univerzita v Ružomberku, 2003.
- Melicher, J. 1990. Poézia katolíckej moderny. Bratislava : KPÚ v Bratislave, 1990.
- Melicher, J. Zamlčovaná literatúra. 1995. Nitra : Fakulta humanitných vied VŠPg v Nitre, 1995.
- Navrátil, M. 2019. Pramene rannej poézie Vojtecha Mihálika (Varianty, revízie, interpretácie) Bratislava: VEDA, 2019.
- Pašteka, J. 2002. Tvár a tvorba slovenskej katolíckej moderny. Bratislava: Lúč, 2002.
- Príhodová, E. (ed.) 2011. Kontexty a inšpirácie katolíckej moderny. Ružomberok : Verbum, 2011.
- Príhodová, E. 2020. Spievam, lebo milujem... (Život a dielo Janka Silana). Bratislava: LIC, 2020.
- RYDLO, J. M. (zost.). 2009. Rudolf Dilong (1905 – 1986): Zborník o živote a diele k básnikovej storočnici. Bratislava: Libri historiae, 2009.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Jozef Brunclík, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/KDSJ/22	Názov predmetu: Kognitívna didaktika slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: Prednáška, Seminár - prezenčná,kombinovaná, prezenčná,kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 13 hodín, semináre 13 hodín, príprava seminárnej práce a prezentácie a samoštúdium a príprava na skúšku 22 hodín a účasť na skúške 2 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na prednáškach a skúška. V priebehu semestra vypracuje študent projekt/prípravu na vyučovaciu hodinu podľa zadania vyučujúceho (50 bodov); Na konci semestra absolvuje študent skúšku, ktorá má písomnú a ústnu časť (50 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%). Hodnotenie: A = 100 % – 95%, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %. Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta je 50 hodín prednášky 13 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 6 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + semináre 13 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 6 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + samoštúdium a príprava na skúšku 24 hodín a účasť na skúške 2 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na prednáškach a skúška. V priebehu semestra vypracuje študent projekt/prípravu na vyučovaciu hodinu podľa zadania vyučujúceho (50 bodov); Na konci semestra absolvuje študent skúšku, ktorá má písomnú a ústnu časť (50 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%). Hodnotenie: A = 100 % – 95%, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent identifikuje a interpretuje základné pojmy kognitívne orientovanej didaktiky slovenského jazyka, rozumie základným kategóriám, ktoré sa týkajú vzťahu jazyka, myslenia a učenia sa, chápe vzťahy medzi nimi a vie ich definovať. • Študent vie interpretovať teoretické východiská kognitívnej didaktiky slovenského jazyka a jej praktické aspekty. Pozná a rozumie problematike konkretizácie cieľov a obsahu vzdelávania slovenského jazyka a komunikačnej výchovy, resp. slohu, výberu a klasifikácii vyučovacích metód, aspektom hodnotenia, výberu foriem a prostriedkov vyučovania, ako aj požiadavkám projektovania a plánovania vyučovacieho procesu. 	

- Študent analyzuje zásady, priebeh a fázy vyučovacieho procesu. Rozumie a vie zdôvodniť vzťah medzi vyučovacím štýlom učiteľa slovenského jazyka, učebným štýlom žiaka a efektivitou vyučovacieho procesu. Pozná a interpretuje podstatu a východiská modernizačných tendencií vo vzdelávacom procese. Interpretuje základné predpoklady kvality intencného poznávania jazykového systému v školskej praxi v nižšom a vyššom stupni sekundárneho vzdelávania. Pozná kritériá a možnosti jeho evaluácie.
- Študent vie navrhnúť základný rámec vyučovacej hodiny zameranej na jazykovú zložku predmetu a osobitne pre slohovú zložku (v školách zavedeného predmetu slovenský jazyk a literatúra) pre vyučovanie v sekundárnom stupni vzdelávania (nižšom a vyššom osobitne) a prezentovať jeho komplexnú didaktickú analýzu s dôrazom na poznávacie procesy žiaka.
- Študent rieši individuálne projektové zadanie, prezentuje pred skupinou študentov výsledky vlastnej tvorivej práce, vlastné názory a postoje, vie argumentovať v kompatibilitate a v konfrontácii s vedeckou teóriou. Kooperuje pri riešení praktických zadaní.

Stručná osnova predmetu:

1. Predmet kognitívnej didaktiky slovenského jazyka v intenciách konštruktivismu. Teoretické východiská v kognitívnej lingvistike a v kognitívnych psychologických a kognitívnych pedagogických vedách, aktuálne úlohy a funkcie, súčasné modernizačné premeny a tendencie vývinu. Základné pojmy: konceptualizácia, koncept, miskoncept, kognitívny paradox, induktívno-deduktívny obrat. Chápanie teórie vyučovania slovenského jazyka ako edukačnej lingvistiky. Reflexia klasifikácie štátnych vzdelávacích programov ISCED 2 a ISCED 3.
2. Všeobecné a parciálne ciele a obsah vzdelávania slovenského jazyka a komunikačnej výchovy, základné kurikulárne dokumenty. Lingvisticko-didaktická analýza učiva podľa konkrétnych jazykových rovín. Inferencia poznávania jazykových javov medzi primárnym a nižším a vyšším sekundárnym vzdelávaním. Štátny vzdelávací program pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie – oblasť vzdelávania: slovenský jazyk a komunikácia.
3. Teoretické základy poznávania jazykových javov z aspektu mentálnych modelov žiaka. Študent učiteľstva slovenského jazyka a literatúry si uvedomuje, že vo všetkých stupňoch sekundárneho vzdelávania ide o viaczložkový predmet, z čoho sú pre každú zložku predikované ciele vzdelávania a kompetencie žiaka.
4. Klasifikácia myšlienkových operácií vo vzťahu k povahe jazykového učiva a relevantným vyučovacím metódam a organizačným formám. Stratégie na rozvíjanie kritického myslenia. Študent učiteľstva vie modelovať kognitívny konflikt, dosiahnuť u žiaka korektívne myslenie a postupnosťou radenia indícií dosiahnuť prekonanie kognitívneho konfliktu s následnou rekonštrukciou a systematizáciou.
5. Poznávanie a uvedomovanie si postupnosti formovania jazykovo-komunikačných kompetencií v každom ročníku konkrétneho stupňa sekundárneho vzdelávania študentom učiteľstva slovenského jazyka a literatúry, rešpektovanie ich vzájomných súvislostí a logického podmieňovania.
6. Teoretické základy poznávania stylistických javov žiakmi. Základné vzťahy medzi jazykovými javmi a výrazovými hodnotami textu. Slohové postupy a slohové útvary v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní. Moderné lingvodidaktické metódy slohovej a komunikačnej výchovy založené na interakcii žiak – text – učiteľ. Stratégie na rozvoj sebareflexie.
7. Funkcie textu v učebniciach slovenského jazyka. Textová a logická stavba školských poučiek ako aplikácie lingvistických pravidiel; ich projekcia z aspektu sémantickej a epizodickej pamäti – dôsledky pre zapamätávanie a efektívne aplikovanie žiakmi.
8. Porozumenie textu a čítanie s porozumením. Porozumenie textu v učebniciach iných vzdelávacích disciplín ako predpoklad nadobúdania komunikačných kompetencií žiaka. Stratégie na rozvoj čitateľských zručností.
9. Nadobúdanie pravopisných a performačných zručností žiakom v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní ako súčasť jeho celoživotných kompetencií, ktoré navonok reprezentujú osobnosť žiaka

a majú vplyv na úspešnosť jeho profesijného uplatnenia sa. Stratégie na rozvoj metakognitívnych zručností.

10. Kompetencie žiaka v predmete slovenský jazyk a komunikačná výchova v konštruktivisticky poňatom vyučovaní v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní. Prepojenie jazykovej praxe a teoretického poznávania lingvistických javov. Univerzálna povaha lingvistickej terminológie a relevantných jazykových javov – vzťah k osvojovaniu si cudzieho jazyka (intenčný školský bilingvizmus). Stratégie na rozvoj kognitívnych zručností. Využívanie zostrojovania mentálnej mapy pre individuálne systematizovanie poznatkov žiakom.

11. Projektovanie a plánovanie edukačných jednotiek slovenského jazyka a komunikačnej výchovy ako diskurzívneho priestoru. Význam motivácie logicky prepojenej s dominantným cieľom edukačnej jednotky. Striedanie induktívneho a deduktívneho poznávania a induktívno-deduktívny obrat ako nevyhnutný predpoklad objavovania jazykovej zákonitosti žiakom. Objavné vyučovanie ako zážitkové vyučovanie.

12. Projektovanie a plánovanie vyučovacieho procesu, príprava učiteľa na vyučovanie. Strategická a kritická interpretácia učebníc slovenského jazyka a komunikačnej výchovy a pomocných publikácií (zbiery úloh a cvičení, zbierky testov, ukážky textov, pracovné listy a pod.) z aspektu konkrétnych vzdelávacích (parciálnych) cieľov. Stratégie argumentácie.

13. Jazykové cvičenie, jeho význam pre nadobúdanie zručností a kompetencií žiaka. Typy jazykových cvičení – klasifikácia z niekoľkých aspektov. Diktát ako pravopisné cvičenie, druhy diktátov a ich funkcia. Hodnotenie a evaluácia vedomostí žiaka ako kvality vzdelávania. Alternatívne/netradičné formy vyučovania slovenského jazyka a slohu, neformálne vzdelávanie, využívanie jazykových artefaktov z oblasti komunikačnej interakcie.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

DUCHOVIČOVÁ, J. – ŠKODA, J., a kol. 2013. Psychodidaktické pojetí kurikulárního a mediačního kontextu edukácie. Ústí nad Labem: UJEP v Ústí nad Labem 2013.

DUCHOVIČOVÁ, J. 2010. Neurodidaktický a psychodidaktický kontext edukácie. Nitra: PF UKF 2010.

ČAPEK, R. 2015. Moderní didaktika. Lexikon výukových a hodnotících metod. Praha: Grada 2015.

GADUŠOVÁ, Z., a kol. 2019. Nástroje hodnotenia kompetencií učiteľov. Praha: Verbum 2019. ISBN 978-80-87800-43-0.

GALLO, J. 2013. Text. Textovost'. Kritéria textovosti In: Jazyk a kultura, číslo 13/2013. ISSN 1338-1148. Online <http://www.ff.unipo.sk/jak/cislo13.html>.

HÁJKOVÁ, E. 2015. Žakovský prekoncept a koncept slova jako jazykového jevu. In: Nová čeština doma a ve světě, 2, 2015, s. 23 – 29. ISSN 1805-367X.

JANOVEC, L. 2012. Jazykové univerzálie a gramatická kategorie čísla v jazykové a komunikační výchově. In: Didaktické studie 2/2012, s. 27 – 36. ISSN 1804-1221.

KLIMOVIČ, M. 2010. Detský pisateľ v procese tvorby textu. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove 2016. 164 s. ISBN 978-80-555-1696-7.

KOVÁČOVÁ, Z. 2015. Priama reč a naratívna štruktúra textu v súvislých prejavoch detí mladšieho školského veku ako výsledok autorského písania. In: Nová čeština doma a ve světě, 2, 2015, s. 45 – 60. ISSN 1805-367X.

KOVÁČOVÁ, Z. 2019. Edukácia slovenského jazyka a slohu z aspektu poznávacích procesov žiaka. Nitra: UKF 2019. 148 s. ISBN 978-80-558-1484-1.

LIPTÁKOVÁ, Ľ. 2016. Čo dáva vyučovanie materinského jazyka výučbe cudzieho jazyka? In: International Journal on Language, Literature and Culture in Education, LLCE, 2016. Volume 3, s. 116 – 129. ISSN 2453-7101.

LIPTÁKOVÁ, L. 2021. O (ne)uplatňovaní didaktických princípov v učebniciach slovenského jazyka. In: O dieťaťi, jazyku, literatúre. Časopis pre otázky rozvíjania komunikačnej a literárnej kompetencie. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove, roč. IX, 2021/1, s. 10 – 25, ISSN 1339-3200.

SLAVÍK, J. – ŠMEJKALOVÁ, M. 2016. K pojetí didaktiky českého jazyka jako vědecké disciplíny. In: Studie z aplikované lingvistiky/Studies in Applied Linguistics 7 (1), 2016, s. 113 – 122. ISSN 1804-3240.

Štátny vzdelávací program ISCED 2

Štátny vzdelávací program ISCED 3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 32

A	B	C	D	E	FX
28.13	12.5	28.13	6.25	21.88	3.13

Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/KOGN/15	Názov predmetu: Kognitívna lingvistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Prednáška - prezenčná, kombinovaná, dištančná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval (A) Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta: 50 hodín Prednášky 26 hodín; samoštúdium a príprava na test 22 hodín + účasť na teste 2 hodiny Študent musí absolvovať 90 % prednášok. Na konci semestra študenti absolvujú písomný test, ktorý je obsahovo zameraný najmä na prednášané témy doplnené štúdiom vybranej literatúry. Na úspešné absolvovanie musí byť študent úspešný minimálne na 70% , čo je 70 bodov zo 100 bodov. Pri dosiahnutí aspoň tohto minima sa absolvovanie predmetu započíta. V prípade neúspešného absolvovania testu sa realizuje opravný test v kombinácii s formou riadeného interview. Podmienky pre externé štúdium Celková záťaž študenta: 50 hodín Prednášky 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU); samoštúdium a príprava na test 22 hodín + účasť na teste 2 hodiny Študent musí absolvovať 90 % prednášok. Na konci semestra študenti absolvujú písomný test, ktorý je obsahovo zameraný najmä na prednášané témy doplnené štúdiom vybranej literatúry. Na úspešné absolvovanie musí byť študent úspešný minimálne na 70% , čo je 70 bodov zo 100 bodov. Pri dosiahnutí aspoň tohto minima sa absolvovanie predmetu započíta. V prípade neúspešného absolvovania testu sa realizuje opravný test v kombinácii s formou riadeného interview.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent pozná okolnosti a podmienky kognitívneho obratu vo vedách o človeku a o ľudskom myslení a vyjadrovaní. Vie interpretovať prieniky kognitívnej psychológie a kognitívnej lingvistiky. • Študent vie identifikovať základné východiská a ciele kognitívnej lingvistiky. Rozoznáva základné smery a vie ich usúvŕažniť s konkrétnymi centrami kognitívne orientovaného lingvistického bádania. • Študent pozná základné pojmy kognitívnej lingvistiky a vie interpretovať ich význam pre odkrývanie antropocentrického princípu. Chápe komplementárnosť výroku, ktorý sprevádza základné atribúty kognitívnych výskumov v ostatnom polstoročí: človek v jazyku – jazyk v človeku. • Študent vie vymenovať konkrétne lingvistické školy, ktorých predstavitelia sa zaslúžili o rozvíjanie smerov v kognitívnej lingvistike: americká škola G. Lakoffa – holistický smer, Moskovská sémantická škola konceptuálnej analýzy, Moskovská škola etnolingvistiky, Lublinská	

škola J. Bartmińského a R. Tokarského zameraná na vzťah jazyka a kultúry, Belgorodská škola zameraná na konceptuálnu metaforu a i.

- Študent pozná základné smerovania jednotlivých prúdov kognitívnej lingvistiky a ich metodologické dominanty výskumu; chápe kognitívnu lingvistiku ako vedu lexikálnej sémantiky.
- Študent pozná vznik a vývin pojmu jazykový obraz sveta. Vie interpretovať postupy jeho rekonštrukcie z nominácií v jazyku, najmä z obrazných pomenovaní, kolokácií, frazém a lexikalizovaných metafor. Pozná východiská kognitívnej frazeológie.
- Študent rozumie pojmom koncept a prekoncept, ich vzájomným vzťahom. Vie vysvetliť, čo je konceptuálna metafora a aká je jej úloha v nominačných aktoch v jazyku. Pozná postupy ako rekonštruovať primárne koncepty podľa metodológie viacerých škôl kognitívnej lingvistiky.

Stručná osnova predmetu:

1. Vzťah jazyka a myslenia v dejinách lingvistiky a impulzy pre súčasnú kognitívnu lingvistiku. Vznik kognitívnej lingvistiky podnietil vznik ďalších vedných disciplín, ktoré skúmajú vzťah človeka a jeho myslenia, resp. jazyka a jeho vplyvu na myslenie a uvažovanie človeka.
2. Kognitívne orientovaná lingvistika nadväzuje na mentalingvistiku z polovice minulého storočia. Oživenie myšlienok W. von Humboldta. Kognitívna lingvistika je antropocentrická a egocentrická.
3. Princípy kognitívnej lingvistiky a jej hlavné smery.
4. Metodológia, predmet skúmania, základné definície a terminológia, hlavní predstavitelia kognitívne orientovaných výskumných prúdov a škôl.
5. Hypotéza E. Sapira a B. L. Worfá o jazykovom relativizme podľa ktorej je poňatie reálneho sveta postavené na jazykových zvyklostiach konkrétneho národno-jazykového a kultúrneho spoločenstva, ktoré potom predurčujú interpretáciu reality, t. j. aj nominačný akt.
6. Príklady jazykového relativizmu a národne špecifického jazykového obrazu sveta z rôznych jazykov, dôraz na ich obraznú podstatu. Dielo V. Krupu: opis národno-špecifického jazykového obrazu sveta v rôznych jazykoch.
7. Koncept – definícia, hierarchia konceptov, ich vzájomné vzťahy a usporiadanie v asociačno-sémantickej sieti človeka. Koncepty sa verbalizujú, z čoho vyplýva, že na slovo či viacslovnú nomináciu je možné nahliadať ako na koncept.
8. Prekoncepty ako kategórie ľudského poznávania. Framy a scenáre – pojmy kognitívnej psychológie s presahom do jazyka a jeho nominačných aktov.
9. Konceptuálna metafora – figúra ľudského myslenia a vyjadrovania. Výskyt konotácií v jazyku a rekonštrukcia ich vzniku. Teória G. Lakoffa o predpojmových schémach a ich vplyve na ľudské vyjadrovanie.
10. Metafory, ktorými žijeme – základné dielo amerických lingvistov M. Johnsona a G. Lakoffa: domov je hniezdo, čas letí, čas sú peniaze, chrípka nás skolí, s chorobou bojujeme, život je cesta ...
11. Kognitívna definícia. Porovnanie kognitívnej a s slovníkovej definície. Teória a. Wierzbickej o sémantických univerzáliách. Kategorizácia sveta v jazyku a jeho prostriedkoch.
12. Jazykové stereotypy. Proces axiologizácie v národných jazykoch. Preferencia orientačnej metafory v jazyku. Prototyp a radiálne kategórie pri vzniku polysémie v jazyku.
13. Jazykový obraz sveta vo výskumoch lublinskej školy, jej vzťah k moskovskej škole etnolingvistiky.

Odporúčaná literatúra:

ALEFIRENKO, N. F. 2009. Živoje slovo. Problemy funkcional'noj leksikologii. Moskva: vydavateľstvo Flinta. ISBN 978-5-9765-0852-1.

ALEFIRENKO, N. F. – KORINA, N. B. 2011. problemy kognitivnoj lingvistiky. 2011. Nitra: FF UKF v Nitre. ISBN 978-80-8094-987-7.

BARTMIŃSKI, J. 2016. Jazyk v kontextu kultury. Dvanásť statí z lublinské kognitívnej etnolingvistiky. Praha: Univerzita Karlova v praze, Karolinum. ISBN 978-80-246-2883-7.

- BARTMIŃSKI, J. 2009. Aspects of cognitive ethnolinguistics. Ed. J. Zinken. London: Equinox Publishing Ltd. 246 s.
- BARTMIŃSKI, J. 2007: Językowe podstawy obrazu świata. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. 328 s.
- KORINA, N. B. A KOL. 2015. Jazykovaja kartina mira i kognitivnye priority jazyka. Nitra: UKF v Nitre, 2014. 204 s. ISBN 978-80-558-0702-7.
- KOVÁČOVÁ, Z. 2015. Jazyk a (po)rozumienie z aspektu kognitívnej lingvistiky. Recenzent: KOVÁČOVÁ, Z. 2018. Vybrané kapitoly z kognitívnej lingvistiky. Nitra : UKF. 94 s. ISBN 978-80-89703-51-7.
- KOVÁČOVÁ, Z.- CIPRIANOVÁ, E. 2021. From primary meanings of the sensory perceptions of touch and taste to lexicalized metaphors in an associative-semantic network in Slovak. 2021. In: Slovo a slovesnosť : časopis pro otázky teórie a kultúry jazyka. - ISSN 0037-7031, Roč. 82, č. 1 (2021), s. 45-66.
- KUBRIAKOVA, E. S. (2001a) Razmyšlenija o sud'bach kognitivnoj lingvistiky na rubeže vekov. In: Vaprosy filologii, č. 1. 2001, s. 8 – 17. ISSN 1562-1391.
- KUBRIAKOVA, E. S. (2001b) Kratkij slovar kognitivnyh terminov. Moskva: Filologičeskij fakultet MGU im. Lomonosova, 2001. 416 s.
- LAKOFF, G. 2006. Ženy, oheň a nebezpečné věci. Co kategorie vypovídají o naší mysli. Praha: Triáda 2006. 655 s.
- LAKOFF, G. – JOHNSON, M. 2015 (1982). Metafory, kterými žijeme. Brno: Host. ISBN 978-80-7491-152-1.
- LANGACKER R. W: Wykłady z gramatyki kognitywnej. Red. H. Kardela. Przeł. J. Berej. Lublin: Wyd. UMCS 1995.
- RETOVÁ, D. 2012. Načo sú nám symboly? In: Kognitívne paradigmy. Bratislava: Vydavateľstvo Európa 2012, s. 100 – 126. 250 s. ISBN 978-80-89111-79-4.
- ROSCH, E. 1977. Human categorization. N. Warren (ed.), Studies. In: Cross-cultural psychology, Academic press, vol. 1, N.Y., 1977, s. 1 – 49. ISSN: 0022-0221.
- RYBÁR, J. a kol. 2012. Kognitívne paradigmy. Bratislava: Vydavateľstvo Európa, 2012. 255 s. ISBN 978-80-89111-79-4.
- RYBÁR, J. – KVASNIČKA, V. – FARKAŠ, I. 2005. Jazyk a kognícia. Ed.. Bratislava: Kalligram 2005. 419 s.
- MARKOŠ, A. A KOL. 2010. Jazyková metafora živého. Soubor textů od biologů, filosofů a lingvistů věnovaný izomorfím mezi životem a jazykem. Červený Kostelec: Nakladatelství Pavel Mervart 2010. 372 s. ISBN 978-80-87378-42-7.
- NIESPOREK-SZAMBURSKA, B. 2010. Językowy obraz pór roku i tradycji kulturowych w twórczości dzieci. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego 2004. 246 s. Studies in cognitive semantics. Ed.: B. Bierwiaczone – A. Turula. Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej 2010. 157 s.
- SCHWARZOVÁ, M. 2009. Úvod do kognitivní lingvistiky. Praha: Dauphin 2009. 203 s.
- VAŇKOVÁ, I. – NEBESKÁ, I. – ŘÍMALOVÁ-SAICOVÁ, L. – ŠLÉDROVÁ, J. 2005. Co na srdci, to na jazyku. Praha: Karolinum 2005. 343 s.
- Wierzbicka, A. 2014. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakl. Karolinum. ISBN 978-80-246-2289-7. 550 s.
- VAŇKOVÁ, I.: Nádoba plná řeči. 2007. Praha: Karolinum. 312 s. Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa. 2004. Red. E. Tabakowska. Kraków: Uniwersytas. 370 s.
- Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 96

ABS	N
94.79	5.21

Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/LK/22	Názov predmetu: Literárna komparatistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava seminárnej práce 12 hodín. Pre absolvovanie predmetu je potrebné splniť dve podmienky: dôkladná príprava na seminárne cvičenia (30 bodov) a vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. (70%) Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + príprava na semináre 12 hodín + príprava seminárnej práce 12 hodín. Pre absolvovanie predmetu je potrebné splniť dve podmienky: dôkladná príprava na seminárne cvičenia (30 bodov) a vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. (70%)	
Výsledky vzdelávania: Študent chápe metódy výskumu literárnej komparatistiky. Študent rozumie pojmu svetová literatúra a pozná jednotlivé koncepty chápania svetovej literatúry. Vie pomenovať formy medziliterárneho procesu - geneticko-kontaktové vzťahy, typologické súvislosti. Dokáže vnímať vzájomné medziliterárne kontakty. Nadobudol poznatky o literárnom procese v širších kultúrnych súvislostiach. Pozná najvýznamnejších predstaviteľov slovenskej a európskej literárnej komparatistiky.	
Stručná osnova predmetu: 1. Literárna komparatistika ako teória porovnávacieho skúmania národných literatúr. (1. týždeň) 2. Základné pojmy a východiská literárnej komparatistiky. (2. – 3. týždeň) 3. Svetová literatúra. (4. – 5. týždeň) 4. Klasifikácia foriem medziliterárneho procesu – geneticko-kontaktové vzťahy, typologické súvislosti. (6. – 7. týždeň) 5. Medziliterárne kontakty a súvislosti. (8. – 9. týždeň)	

6. Tematológia. (10. – 11. týždeň)
 7. Literárna komparatistika a genológia. (12. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- GUILLÉN, C. 2008. Mezi jednotou a růzností: úvod do srovnávací literární vědy. Praha: Triáda, 2008.
 CORBINEAU-HOFFMANN, A. 2008. Úvod do komparatistiky. Praha: Akropolis, 2008.
 ĎURIŠIN, D. 1979. Dejiny slovenskej literárnej komparatistiky. Bratislava: Veda, 1979.
 ĎURIŠIN, D. 1985. Teória literárnej komparatistiky. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1985.
 EAGLETON, T. 2005. Úvod do literární teorie. Praha: Triáda, 2005.
 HRABÁK, J. 1976. Literární komparatistika. Praha: SNP, 1976.
 TEPLAN, D. (ed.). 2016. Literárna komparatistika v súvislostiach. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2016.
 WOLLMAN, S. 1988. Porovnávací metoda v literárnej vede. Bratislava: Tatran, 1988.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Veronika Rácová, PhD., PhDr. Petra Kaizerová, PhD., doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/LVS/15	Názov predmetu: Literárna veda na Slovensku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná, dištančná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + príprava na semináre 4 hodiny + príprava seminárnej práce 20 hodín. Pre absolvovanie predmetu je potrebné splniť tri podmienky: vypracovanie čiastkových referátov na vybrané témy seminárnych cvičení počas semestra (15 bodov), prezentácia viacúrovňových analýz reprezentatívnych prác slovenskej literárnej vedy (15 bodov) a vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%). Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + príprava na semináre 4 hodiny + príprava seminárnej práce 20 hodín. Pre absolvovanie predmetu je potrebné splniť tri podmienky: vypracovanie čiastkových referátov na vybrané témy seminárnych cvičení počas semestra (15 bodov), prezentácia viacúrovňových analýz reprezentatívnych prác slovenskej literárnej vedy (15 bodov) a vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%).	
Výsledky vzdelávania: Študent rozumie základným momentom formovania dejín literárnej vedy na Slovensku. Vie rozpoznávať špecifiká reprezentatívnych prác slovenskej literárnej vedy. Pozná najvýznamnejších predstaviteľov slovenskej literárnej vedy. Dokáže analyzovať práce súčasných literárnych vedcov. Pozná najvýznamnejšie literárnovedné časopisy na Slovensku.	
Stručná osnova predmetu: 1. Počiatky slovenskej literárnej vedy. (1. týždeň) 2. Slovenská literárna veda v 18. a 19. storočí. (2. týždeň) 3. Zrod modernej literárnej vedy. (3. týždeň)	

4. Od formalizmu po dekonštrukciu: Metodologické aspekty modernej literárnej vedy. (4. týždeň)
5. Vonkajšie a vnútorné okolnosti existencie slovenskej literárnej vedy. (5. týždeň)
6. Rozvoj špeciálnych disciplín slovenskej literárnej vedy. (6. týždeň)
7. Významné osobnosti slovenskej literárnej vedy. (7. týždeň)
8. Slovenská literárna veda v systéme humanitných vied. (8. týždeň)
9. Súčasnosť literárnej vedy na Slovensku. (9. týždeň)
10. Analýza významných prác slovenskej literárnej vedy. (10. – 11. týždeň)
11. Textológia v dejinách slovenskej literárnej vedy. (12. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

- BAKOŠ, M. (ed.). 1971. Teória literatúry. Bratislava: Pravda, 1971.
- BAKOŠ, M. 1968. Vývin slovenského verša od školy Štúrovej. 4. vyd. Bratislava: SAV, 1968.
- ČEPAN, O. 2002. Literárne dejiny a literárna veda. Bratislava: Veda, 2002.
- DOLEŽEL, L. 2000. Kapitoly z dějin strukturální poetiky. Brno: Host, 2000.
- CHMEL, R. 1991. Dejiny slovenskej literárnej kritiky. Bratislava: Tatran, 1991.
- CHMEL, R. (ed.). 1980. Literárnokritické konfrontácie. Bratislava: Tatran, 1980.
- FELIX, J. 1985. Kritické rozlety. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1985.
- JAKOBSON, R. 1995. Poetická funkce. Jinočany: H & H, 1995.
- KRAUS, C. (ed.). 1977. Slovenská literárna kritika. I. zväzok. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1977.
- KUSÝ, I. 1979. Slovenská literárna kritika. II. zväzok. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1979.
- KUSÝ, I. 1981. Slovenská literárna kritika III. zväzok. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1981.
- MATUŠKA, A. 1975. Za a proti. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1975.
- MICHALOVIČ, P. – MINÁR, P. 1997. Úvod do štrukturalizmu a postštrukturalizmu. Bratislava: Iris, 1997.
- MÜLLER, R. – ŠIDÁK, P. 2012. Slovník novější literární teorie. Praha: Academia, 2012.
- POPOVIČ, A. 1970. Štrukturalizmus v slovenskej vede. 1931 – 1949. Martin: MS, 1970.
- TEPLAN, D. (ed.). 2016. Mikuláš Bakoš a moderná literárna veda. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2016.
- ZIMA, Petr V. 1998. Literární estetika. Olomouc: Votobia, 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 93

ABS	N
96.77	3.23

Vyučujúci: PhDr. Dušan Teplan, PhD., doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/MMVL/22	Názov predmetu: Moderné metódy vo vyučovaní literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta 50 hodín semináre 26 hodín + 10 hodín príprava na semináre + 13 hodín príprava semestrálnej práce (projektu) + 1 hodina obhajoba projektu. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a ústna skúška v podobe obhajoby a prezentácie projektu. V priebehu semestra vypracuje študent semestrálnu prácu (projekt) podľa zadania vyučujúceho a projekt ústne alebo písomne obháji (70 bodov). V rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (30 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%). Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % . Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta 50 hodín semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba) + 10 hodín príprava na semináre + 13 hodín príprava semestrálnej práce (projektu) + 1 hodina obhajoba projektu. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a ústna skúška v podobe obhajoby a prezentácie projektu. V priebehu semestra vypracuje študent semestrálnu prácu (projekt) podľa zadania vyučujúceho a projekt ústne alebo písomne obháji (70 bodov). V rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (30 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%). Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: Študent má základný prehľad v inovatívnych metódach moderného vzdelávania, diferencuje ich a dokáže aplikovať moderné postupy školského literárneho vzdelávania do literárnej výchovy. Študent pozná východiská modernizačných tendencií vo vzdelávacom procese literárnej výchovy, vie konštruktívne navrhnuť model hodiny literárnej výchovy pre vyučovanie v sekundárnom stupni	

vzdelávania a prezentovať jeho komplexnú didaktickú analýzu s využitím moderných vyučovacích metód, čitateľských stratégií a medzipredmetových vzťahov.

Študent dokáže riešiť projektové zadanie, prezentuje pred skupinou študentov výsledky vlastnej tvorivej práce, komunikuje vlastné názory a postoje a konfrontuje ich s vedeckou teóriou. Kooperuje pri riešení praktických zadaní a prezentuje znalosti počas ústnej skúšky.

Stručná osnova predmetu:

1. Kľúčové slová predmetu. Výzvy súčasnej didaktiky literárnej výchovy. (1. týždeň)
2. Tvorba literárneho projektu a využitie projektového vyučovania v literatúre. (2. týždeň)
3. Metódy rozvoja kritického myslenia v literárnej výchove. Kognitívno učebný model stratégie a myslenia EUR v literatúre. (3. týždeň)
4. Tvorivosť učiteľa literárnej výchovy. Tvorivé využitie medzipredmetových vzťahov. Tvorivá dramatika na literárnej výchove. (4. týždeň)
5. Projekcia kooperatívneho vyučovania do literárnej výchovy. (5. týždeň)
6. Autentické vyučovanie a zážitkové vyučovanie v aplikácii do literárnej výchovy. (6. týždeň)
7. Problémové vyučovanie a problémové učenie v kontexte literárnej výchovy. (7. týždeň)
8. Elektronické vzdelávanie (E-learning) v literárnej výchove a využitie multimédií na LV. (8. týždeň)
9. Projekcia literárnych hier a ďalších čiastkových inovatívnych metód modernej didaktiky do odborovej didaktiky – SJ LV. (9. týždeň)
10. Čitateľské stratégie. (10. týždeň)
11. Inovácie v podpore mimočítankového čítania (čitateľské dielne a i.). (11. týždeň)
12. Programy na podporu rozvoja čitateľskej gramotosti. (12. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

ANDERSON, L., & KRATHWOHL, D. R. (Eds.) 2001. A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing. A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. New York: Longman.

BERTRAND, Y. 1998. Soudobé teorie ve vzdělávání. Praha: Portál.

DVOŘÁKOVÁ, M., J. KAŠOVÁ, A. TOMKOVÁ. 2009. Učíme v projektech. Praha: Portál, 2009.

ČAPEK, R. 2015. Moderní didaktika. Lexikon výukových a hodnotících metod. Praha: Grada,

ČAPEK, R. 2020. Uč jako umělec. Malá kniha o velkých myšlenkách. Jan Melvil publishing.

GEJGUŠOVÁ, I. 2021. Role čítanek při zkvalitňování literární výchovy na základní škole. O dieťati, jazyku, literatúre, 9(1), 134–142.

GEJGUŠOVÁ, I. 2011. Mimočítanková četba a cíle literární výchovy na základní škole: podíl doporučené četby na dětském čtenářství. Ostrava: Pedagogická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2011.

HANULIAKOVÁ, J. 2015. Aktivizujúce vyučovanie. Bratislava: IRIS, 2015.

HRAŠKOVÁ, M. 2015. Práca s textom v literárnej komunikácii. Nitra: UKF, 2015.

HRAŠKOVÁ, M. 2020. Literárne praktikum I., Nitra: UKF, 2020.

KOSTURKOVA, M. 2016. Kritické myslenie v edukačnej praxi na Slovensku. Prešov: FHPV PU v Prešove.

LIGOŠ, M. et al. 2011. Rozvíjanie motivácie u žiakov vo vyučovaní slovenčiny. Ružomberok: Verbum, vydavaťel'stvo Katolíckej univerzity v Ružomberku.

MAŇÁK, J. (2008). Funkce učebnice v moderní škole. In: P. Knecht, & T. Janík et al., Učebnice z pohledu pedagogického výzkumu (s. 19–120). Brno: Centrum pedagogického výzkumu.

MICHOVSKÝ, V. 1980. Klasická učebnice nového typu – soudobý model učebnice. In Tvorba učebnic, sešit 2. Praha: SPN.

SIEGLOVÁ, D. 2019. Konec školní nudy. Didaktické metody pro 21. století. Praha: Grada

SLAVÍK, J. et al. 2017. Transdisciplinárna didaktika: o učiteľskom sdílení znalostí a zvyšovaní kvality výuky naprieč obory. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, 2017. 455 s. Syntézy výzkumu vzdělávání.

TUREK, I. 2004. Inovácie v didaktike. Bratislava: MC.

TOMENGOVÁ, A. 2012. Aktívne učenie sa žiakov – stratégie a metódy. Bratislava: MPC.

PETTY, G. 1996. Moderní vyučování. Praha: Portál.

PRŮCHA, J., 2006. Učebnice: teorie, výzkum a potřeby praxe. In J. Maňák & D. Klapko (eds.), Učebnice pod lupou (s. 9–22). Brno: Paido.

PRŮCHA, J. 1998. Učebnice: Teorie a analýzy edukačního média. Praha: Paido.

STEELE, J. L., MEREDITH, K. S., & TEMPLE, CH. 1998. Rámec pre kritické myslenie vo vyučovaní. Pripravené pre Projekt Orava a projekt Čítaním a písaním ku kritickému mysleniu. Príručka I. Bratislava.

SAMPSON, M. B., RASINSKI, T. V., & SAMPSON, M. 2003. Total Literacy. Reading, writing, and learning. Third edition. Canada: Thomson – Wadsworth.

VALA, J. a kol. 2015. Literárna výchova ve škole. Vzpomínky, vize, zkušenosti. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

VITÉZOVÁ, E.: Projektové vyučovanie na hodinách literárnej výchovy ako možnosť rozvoja tvorivosti. In: Tvorivosť v škole – škola tvorivosti. Ed. Marta Germušková a Martina Petriková. S. 105 – 114. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2003. Dostupné na: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Germuskova1>

ZÍTKOVÁ, J. 2007. Tvořivá interpretace jako způsob poznávání literatury na základní škole. In Aktuální otázky literatury pro děti a mládež a její reflexe. Slavkov: BM Typo, 2007, s. 63-69. Literárnodidaktické časopisy.

Aktuálne učebnice literárnej výchovy pre 5-12 roč. a pracovné zošity k učebniciam LV. Štátny vzdelávací program ISCED 2, Štátny vzdelávací program ISCED 3

Kritériá na hodnotenie učebníc pre všeobecnovzdelávacie predmety. Bratislava: ŠPÚ. Dostupné na: https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/ucebnice-didakticke-prostriedky/kriteria-posudzovanie-didaktických-prostriedkov/formular_priamy_a_recenzny_posudok.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

lovenský jazyk, český jazyk, anglický jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 45

A	B	C	D	E	FX
62.22	37.78	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., doc. Mgr. Veronika Rácová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/mPRAX01/15	Názov predmetu: Pedagogická prax II. Výstupová
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 20s Metóda štúdia: Cvičenie - prezenčná,kombinovaná,dištančná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
<p>Podmienky na absolvovanie predmetu: PH (priebežné hodnotenie) Absolvovanie súvislej pedagogickej praxe a predloženie vyplneného denníka z pedagogickej praxe Celková záťaž študenta: 30 hodín 10 hodín priamej praxe + 10 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 8 hodín príprava na výstupy činnosti a 2 hodiny tvorba denníka z pedagogickej praxe. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie. Študent slovenského jazyka a literatúry podľa pokynov cvičného učiteľa a je povinný reálne odučiť najmenej 5 vyučovacích hodín. (Minimálnu korekciu počtu hodín môže urobiť len cvičná škola v zmysle jej konkrétnych podmienok.) Študent musí absolvovať prax v rámci skupiny, ktorú určí Oddelenie pre pedagogickú prax PF UKF. Študent musí absolvovať prax v celom rozsahu a byť aktívny v analýzach na rozboroch nielen vlastných hodín, ale aj hodín, ktoré boli odučené v rámci skupiny. Vyplnenie požadovaných podkladov podľa publikácie Pedagogická prax - súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Vypracovanie príprav na vyučovanie a k nim korešpondujúcich sebareflekčných záznamov odučených hodín podľa predlohy. Kredit sa udelí na základe odporúčaní cvičných učiteľov, u ktorých študent prax absolvoval. Didaktik katedry má právo odporúčané hodnotenie známku korigovať na základe úplnosti odovzdaných príprav a na základe obsahových odporúčaní pre štruktúru prípravy zverejnených na stránke KSJL. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie (A – FX) didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia. Podmienky na absolvovanie predmetu pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 30 hodín 10 hodín priamej praxe + 10 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 8 hodín príprava na výstupy činnosti a 2 hodiny tvorba denníka z pedagogickej praxe.</p>	

Odučenie spolu 10 hodín slovenského jazyka pod vedením skúsených cvičných učiteľov (učiteľa) na vybranej strednej škole (10 hodín). Študent je povinný pripraviť sa na 10 hodín slovenského jazyka a literatúry podľa pokynov cvičného učiteľa a je povinný reálne odučiť najmenej 5 vyučovacích hodín. (Minimálnu korekciu počtu hodín môže urobiť len cvičná škola v zmysle jej konkrétnych podmienok.) Študent musí absolvovať prax v celom rozsahu a byť aktívny v analýzach na rozboroch vedených cvičným učiteľom.

Vyplnenie požadovaných podkladov podľa publikácie Pedagogická prax - súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Vypracovanie príprav na vyučovanie a k nim korešpondujúcich sebarefektívnych záznamov odučených hodín podľa predlohy. Kredit sa udelí na základe odporúčaní cvičných učiteľov, u ktorých študent prax absolvoval.

Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Didaktik katedry má právo odporúčané hodnotenie známku korigovať na základe úplnosti odovzdaných príprav a na základe obsahových odporúčaní pre štruktúru prípravy zverejnených na stránke KSJL.

Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia.

Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Didaktik Katedry slovenského jazyka a literatúry posúdi, či študentom predložené prípravy na konkrétne realizované vyučovacie hodiny slovenského jazyka a literatúry rešpektujú aktuálne požiadavky konštruktivisticky orientovanej edukácie.

Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia.

Výsledky vzdelávania:

Výsledky vzdelávania:

Absolvent súvislej – výstupovej praxe

- Implementuje pedagogickú a odborovodidaktickú teóriu, t. j. teóriu vyučovania slovenského jazyka a slohu alebo teóriu vyučovania literatúry do edukačného procesu na ZŠ a na SŠ.
- Samostatne konkretizuje ciele jazykovej a literárnej výchovy a vzdelávania na ZŠ a na SŠ na základe analýzy a požiadaviek štátneho a školského vzdelávacieho programu, a to najmä pre predmet slovenský jazyk a literatúra.
- Projektuje samostatne výučbu konkrétnych tém zo slovenského jazyka a literatúry s primeranou časovou schémou jednotlivých činností, a to modernými metódami preferovanými v konštruktivistickom poňatí edukácie, ako aj metódami a prostriedkami výučby s podporou moderných informačných a komunikačných technológií podľa formulovaného cieľa a určeného obsahu vyučovacej hodiny.
- Projektuje a realizuje samostatne výchovno-vzdelávaciu činnosť realizovanú ako záujmovú činnosť žiakov v čase mimo vyučovania. Tu preukazuje osobnú angažovanosť pre vyučovanie slovenského jazyka a literatúry a nachádza atraktívne formy sprístupňovania relevantných vedomostí. Volí formy a metódy, ktoré sú primerané veku žiakov.
- Realizuje výučbu/výchovno-vzdelávaciu činnosť v za sebou nasledujúcich organizačných formách a uskutočňuje transfer základného obsahu v zmysle základných školských dokumentov. Konkrétne postupy a striedanie organizačných foriem, ako aj výber metód vie na odbornej úrovni interpretovať a obhájiť.

- Implementuje medzipredmetové väzby a medzi odborové poznatky v prezentácii vyučovaných tém. Medzipredmetové väzby medzi slovenským jazykom a literatúrou a inými predmetmi má strategicky premyslené a sú súčasťou písomnej prípravy konkrétnej témy (vyučovacej jednotky).
- Aplikuje metódy, stratégie, prostriedky, pomôcky a informačné technológie a identifikuje ich efektívnosť v kontexte rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede/ výchovnej skupine. Sústreďuje sa na tie metódy, stratégie, prostriedky, pomôcky a informačné technológie, ktoré sú efektívne pre vyučovanie slovenského jazyka a literatúry (tradičné aj netradičné), resp. konkrétne pre edukáciu tejto disciplíny vznikli.
- Identifikuje a akceptuje prejavy individuality žiaka v rámci školskej triedy/ výchovnej skupiny, aplikuje prvky diferenciacie vo vyučovaní a využíva metódy diagnostikovania ich efektívnosti. Rešpektuje individualitu žiakov a ich dispozície či konkrétne preferencie tém a činností v intenciách predmetu slovenský jazyk a literatúra.
- Optimalizuje atmosféru v učiacej sa skupine a vytvára podnetné a neohrožujúce prostredie pre vyučovanie a učenie sa žiakov aplikáciou techník dodržiavania pravidiel a bezpečných pracovných podmienok.
- Primerane motivuje žiakov k učebnej činnosti a podporuje interakcie medzi žiakmi. Využíva ideové bohatstvo literárnych textov a transformuje ho na reálne či hypotetické situácie.
- Ovláda a primerane aplikuje stratégie pre zabezpečenie disciplíny v skupine. Implementuje prvky prevencie nehodného správania v triede. V tomto zmysle využíva ideové bohatstvo literárnych textov.
- Aplikuje metódy mikrodiagnostikovania a zohľadňuje výsledky vo výbere následnej činnosti.
- Poskytuje spätnú väzbu, samostatne a zodpovedne hodnotí učebné výsledky žiakov v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania. Realizuje spätnú väzbu o plnení cieľov vyučovania.
- Je schopný vytvárať a rozvíjať interpersonálne vzťahy so žiakmi, rodičmi a vedením školy, pričom používa vhodné komunikačné prostriedky.
- Pripravuje učebné pomôcky a pracuje kompetentne s modernými vyučovacími technológiami a elektronickým školským vzdelávacím prostredím. Vie si zhotoviť, resp. nájsť pomôcky z oblasti literárnej produkcie či z jazykovej reality, čím prejavuje vlastnú invenciu.
- Uplatňuje metódy a nástroje pedagogickej metodológie pri realizácii akčného výskumu v rámci témy záverečnej práce. Pozná metodológiu pedagogicko-psychologických vied a vhodne ju spája s metodológiou lingvistických a literárno-vedných disciplín.
- Argumentuje vlastné metodické postupy v portfóliu a v interakcii s cvičným učiteľom.
- Reflektuje vyučovaciu skúsenosť a má objektívny sebaobraz o úrovni vlastných profesijných zručností.

Stručná osnova predmetu:

- Stručná osnova predmetu: Prax súvislá – výstupová je forma praktickej skúsenosti realizovaná na SŠ.

Je to prax, ktorá má vlastnosti priamej vyučovacej činnosti a predstavuje priestor rozvíjania skúseností získaných predchádzajúcimi typmi pedagogickej praxe. Pre študenta je príležitosťou rozvíjať svoje pedagogické schopnosti, do ktorých premieta získané vedomosti zručnosti, skúsenosti prostredníctvom priamej aktívnej výučbovej činnosti, ktorú realizuje študent pod supervíziou cvičného učiteľa. Študent v rámci praxe nepretržite pôsobí v edukačnom prostredí s následnou metodickou a odbornou analýzou a spätnou väzbu od cvičného učiteľa a reflexiou vlastných didaktických zručností a pedagogických spôsobilostí.

Prax je organizovaná tak, aby mal študent možnosť realizovať výučbu v triedach, aplikovať metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky optimalizované teóriu a mohol overiť vlastný edukačný projekt dizajnovaný pre výučbu alebo výchovno-vzdelávací proces na konkrétnom stupni vzdelávania,

ročníku a triede. Prax predstavuje zároveň priestor pre výskumné a metodické aktivity súvisiace s tvorbou záverečnej práce študenta učiteľstva.

Špecifické ciele

Prostredníctvom súvislej – výstupovej praxe je treba umožniť študentovi:

1. Overiť vlastné psychodidaktické a odborovodidaktické koncepty vyučovania slovenského jazyka a literatúry v reálnych podmienkach.
  2. Realizovať výučbu v triedach, aplikovať vyučovacie metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky s dôrazom na stimuláciu poznávacích procesov, kritického a tvorivého myslenia žiakov.
  3. Overiť pedagogické stratégie rozpoznávania rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede, ich pedagogicko-didaktického zvládnutia z aspektu predmetu slovenský jazyk a literatúra.
  4. Riešiť v rámci vyučovania a výchovy rôzne prejavy správania sa žiakov v škole vyplývajúce z ich diverzity (najmä osobitostí vývinového obdobia, sociálneho a kultúrneho prostredia, pohlavia a pod.).
  5. Akceptovať prejavy individuality žiaka v kontexte formálnej sociálnej skupiny v rámci školskej triedy z aspektu edukačných cieľov predmetu slovenský jazyk a literatúra.
  6. Akceptovať osobitosti učenia sa žiakov v školskej triede a prispôbiť problematiku konkrétnej témy predmetu slovenský jazyk a literatúra ich vlastným vyučovacím štýlom.
  7. Optimalizovať atmosféru v učiacej sa skupine, aplikovať moderné a atraktívne metódy v jazykovej, slohovej i literárnej zložke predmetu slovenský jazyk a literatúra.
  8. Rozvíjať vlastné psychodidaktické zručnosti a spôsobilosti.
  9. Využívať stratégie pre didaktické vymedzenie kľúčových pojmov v kontexte štruktúry lingvistického a literárneho vedného odboru a v kontexte kognitívno-vývinových charakteristík žiakov.
  10. Využívať stratégie podporujúce kritické, angažované a kreatívne myslenie žiakov. Sústrediť sa na prácu s textom a na jeho kritické analýzy.
  11. Rozvíjať psychosociálnu, projektívnu, realizačnú a reflektívnu zložku učiteľskej spôsobilosti pre výučbu.
  12. Plánovať a realizovať vyučovací/ výchovno-vzdelávací proces:
    - plánovať a organizovať činnosť jednotlivcov a skupín žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese,
    - aplikovať metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa žiaka,
    - aplikovať metódy udržania pozornosti žiakov počas výchovnovzdelávacej činnosti,
    - implementovať medzipredmetové väzby a medziodborové poznatky v prezentácii témy, v štruktúre základného a rozvíjajúceho učiva,o využívať pomôcky, učebnice a ďalšie učebné zdroje a IKT vo vzdelávaní a učení sa žiakov, uplatňovať metódy a prostriedky rozvíjania digitálnej gramotnosti žiaka, počítač, interaktívnu tabuľu, internet, špecifické výučbové programy a softvéry, dynamické systémy a interaktívne učebné materiály a pod.
  - o aplikovať metódy a stratégie vonkajšej motivácie a aktivizácie žiakov, podporovať interakcie medzi žiakmi,
13. Aplikovať metódy diagnostikovania učebných výsledkov žiakov, ich hodnotenia a poskytovania spätnej väzby v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania.
  14. Prezentovať vlastné osobnostné charakteristiky, komunikačný štýl (v komunikácii so žiakmi, rodičmi, pedagógmi a odbornými zamestnancami školy).
  15. Prezentovať profesijné zručnosti, uskutočňovať sebareflexiu a prijímať spätnú väzbu o vlastnom výstupe od žiakov, rovesníkov a cvičného učiteľa.
  16. Reflektovať vyučovaciu skúsenosť v skupine študentov, zdieľať vlastné zážitky, poznatky a hodnoty. Reflexie premietnuť do nácviku individuálnej tvorby textu žiakmi ZŠ / študentmi SŠ.
  17. Vlastné zážitky, poznatky a hodnoty argumentovať v metodickej analýze v interakcii s cvičným učiteľom a pri tvorbe sebareflexívneho záznamu.

Študent je povinný dodržiavať pokyny Katedry pedagogickej praxe PF UKF. Študent odučí 10 vyučovacích hodín na strednej škole zo slovenského jazyka a literatúry.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

Pedagogická prax v príprave učiteľov/ Kramáreková, H., Szijjártóová, K. 2012. Nitra : PF UKF, 162 s. ISBN 978-80-558-0160-5.

Pedagogická prax : nástroj skvalitňovania vzdelávania učiteľov / Katarína Szijjártóová, Hilda Kramareková. - Nitra : PF UKF Nitra, 2019. - 171. - ISBN 978-80-558-1443-8.

Kompetencie učiteľa. Hodnotenie. Sebahodnotenie/ Soňa Čerťková a kol : Praha : Verbum, 2019. - 182 s. - ISBN 978-80-87800-54-6.

Rozvoj kritického myslenia vo vyučovaní psychológie/ Tomšík, R. 2019. Nitra: UKF, 64 s. ISBN 978-80-558-1389-8.

Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov občianskej náuky/ Predanocyová, Ľ. - Jomášková, G. 2019. Nitra: UKF, ISBN 978-80-558-1482-7.

Stratégie kritického a tvorivého myslenia v príprave učiteľov informatiky / Gabriela Lovászová, Nika Klimová, 2019. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 62 s. - ISBN 978-80-558-1499-5

Tvorivé a kritické myslenie v príprave vyučujúcich v technickom vzdelávaní / Valentová Monika, Brečka Peter, Depešová Jana, 2019; - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 92 s. - ISBN 978-80-558-1463-6.

Edukácia slovenského jazyka a slohu z aspektu poznávacích procesov žiaka / Zuzana Kováčová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 148 s. - ISBN 978-80-558-1484-1.

Intervenčný program čítania s porozumením pre slovenský jazyk v nižšom sekundárnom vzdelávaní / Zuzana Kováčová a kol ; recenzent: Erich Petlák, Eva Vitézová. - 1. vyd. - Verbum : Praha, 2020. - 186 s. - ISBN 978-80-87800-76-8.

Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov etickej výchovy/ Igor Lomnický, Andrea Lesková, Lenka Magová, 2019. - Nitra : UKF, 2019. - 85 s. - ISBN 978-80-558-1460-5.

Didaktiky spoločenskovedných predmetov občianska náuka a etická výchova / Gabriela Jonášková, Igor Lomnický, Ľubica Predanocyová ; recenzent: Ladislav Mura, Eva Pechorčiaková Svitačová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2018. - 131 s. - ISBN 978-80-558-1288-5.

Stratégie výučby s podporou IKT v technickom vzdelávaní. Peter BREČKA, Monika VALENTOVÁ. 2018. 1. vyd. Nitra: UKF, 2018. 198 s. ISBN 978-80-558-1299-1.

Matematika a CLIL : úlohy a aktivity pre CLIL vyučovanie matematiky / Kitti Páleníková a kol. - Nitra : UKF, 2018. - 106 s. - ISBN 978-80-558-1364-6. [Páleníková Kitti (30%) - Naštická Zuzana (30%) - Šubová Lenka (20%) - Medová Janka (10%) - Rumanová Lucia (5%) - Plothová Lucia (5%)]

Didaktika etickej výchovy pre pedagogickú prax ./ Igor Lomnický a kol.; Nitra : UKF, 2017. - CD-ROM – 130s. - ISBN 978-80-558-1224-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

predmet je realizovaný do roku 2022 v rámci projektu ESF Skvalitňovanie praktickej prípravy budúcich pedagogických zamestnancov na UKF v Nitre

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 303

A	B	C	D	E	FX
92.41	1.98	3.96	0.33	0.0	1.32

Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,
Dátum poslednej zmeny: 27.02.2023
Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/mPRAX02/15	Názov predmetu: Pedagogická prax III. Výstupová
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 20s Metóda štúdia: Cvičenie - prezenčná,kombinovaná,dištančná	
Počet kreditov: 1	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: PH (priebežné hodnotenie) Absolvovanie súvislej pedagogickej praxe a predloženie vyplneného denníka z pedagogickej praxe Celková záťaž študenta: 25 hodín: 10 hodín priamej praxe + 10 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 3 hodín príprava na výstupy činnosti a 2 hodiny tvorba denníka z pedagogickej praxe. Požiadavky na udelenie hodnotenia vyjadrené známkou A – FX Odučenie spolu 10 hodín slovenského jazyka pod vedením skúsených cvičných učiteľov (učiteľa) spravidla na vybranej základnej škole (10 hodín). Študent je povinný pripraviť sa na 10 hodín slovenského jazyka a literatúry podľa pokynov cvičného učiteľa a je povinný reálne odučiť najmenej 5 vyučovacích hodín. (Minimálnu korekciu počtu hodín môže urobiť len cvičná škola v zmysle jej konkrétnych podmienok.) Študent musí absolvovať prax v rámci skupiny, ktorú určí Oddelenie pre pedagogickú prax PF UKF. Študent musí absolvovať prax v celom rozsahu a byť aktívny v analýzach na rozboroch nielen vlastných hodín, ale aj hodín, ktoré boli odučené v rámci skupiny. Vyplnenie požadovaných podkladov podľa publikácie Pedagogická prax - súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Vypracovanie príprav na vyučovanie a k nim korešpondujúcich sebarefektívnych záznamov odučených hodín podľa predlohy. Kredit sa udelí na základe odporúčaní cvičných učiteľov, u ktorých študent prax absolvoval. Didaktik katedry má právo odporúčané hodnotenie známkou korigovať na základe úplnosti odovzdaných príprav a na základe obsahových odporúčaní pre štruktúru prípravy zverejnených na stránke KSJL. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie (A – FX) didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia. Podmienky na absolvovanie predmetu pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 25 hodín	

10 hodín priamej praxe + 10 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 3 hodín príprava na výstupy činnosti a 2 hodiny tvorba denníka z pedagogickej praxe.

Odučenie spolu 10 hodín slovenského jazyka pod vedením skúsených cvičných učiteľov (učiteľa) na vybranej strednej škole (10 hodín). Študent je povinný pripraviť sa na 10 hodín slovenského jazyka a literatúry podľa pokynov cvičného učiteľa a je povinný reálne odučiť najmenej 5 vyučovacích hodín. (Minimálnu korekciu počtu hodín môže urobiť len cvičná škola v zmysle jej konkrétnych podmienok.) Študent musí absolvovať prax v celom rozsahu a byť aktívny v analýzach na rozboroch vedených cvičným učiteľom.

Vyplnenie požadovaných podkladov podľa publikácie Pedagogická prax - súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Vypracovanie príprav na vyučovanie a k nim korešpondujúcich sebareflekčných záznamov odučených hodín podľa predlohy. Kredit sa udelí na základe odporúčania cvičných učiteľov, u ktorých študent prax absolvoval.

Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Didaktik katedry má právo odporúčané hodnotenie známku korigovať na základe úplnosti odovzdaných príprav a na základe obsahových odporúčaní pre štruktúru prípravy zverejnených na stránke KSJL.

Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia.

Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Didaktik Katedry slovenského jazyka a literatúry posúdi, či študentom predložené prípravy na konkrétne realizované vyučovacie hodiny slovenského jazyka a literatúry rešpektujú aktuálne požiadavky konštruktivisticky orientovanej edukácie.

Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia.

Výsledky vzdelávania:

Absolvent súvislej – výstupovej praxe

- Implementuje pedagogickú a odborovodidaktickú teóriu, t. j. teóriu vyučovania slovenského jazyka a slohu alebo teóriu vyučovania literatúry do edukačného procesu na ZŠ a na SŠ.
- Samostatne konkretizuje ciele jazykovej a literárnej výchovy a vzdelávania na ZŠ a na SŠ na základe analýzy a požiadaviek štátneho a školského vzdelávacieho programu, a to najmä pre predmet slovenský jazyk a literatúra.
- Projektuje samostatne výučbu konkrétnych tém zo slovenského jazyka a literatúry s primeranou časovou schémou jednotlivých činností, a to modernými metódami preferovanými v konštruktivistickom poňatí edukácie, ako aj metódami a prostriedkami výučby s podporou moderných informačných a komunikačných technológií podľa formulovaného cieľa a určeného obsahu vyučovacej hodiny.
- Projektuje a realizuje samostatne výchovno-vzdelávaciu činnosť realizovanú ako záujmovú činnosť žiakov v čase mimo vyučovania. Tu preukazuje osobnú angažovanosť pre vyučovanie slovenského jazyka a literatúry a nachádza atraktívne formy sprístupňovania relevantných vedomostí. Volí formy a metódy, ktoré sú primerané veku žiakov.
- Realizuje výučbu/výchovno-vzdelávaciu činnosť v za sebou nasledujúcich organizačných formách a uskutočňuje transfer základného obsahu v zmysle základných školských dokumentov.

Konkrétne postupy a striedanie organizačných foriem, ako aj výber metód vie na odbornej úrovni interpretovať a obhájiť.

- Implementuje medzipredmetové väzby a medziodborové poznatky v prezentácii vyučovaných tém. Medzipredmetové väzby medzi slovenským jazykom a literatúrou a inými predmetmi má strategicky premyslené a sú súčasťou písomnej prípravy konkrétnej témy (vyučovacej jednotky).
- Aplikuje metódy, stratégie, prostriedky, pomôcky a informačné technológie a identifikuje ich efektívnosť v kontexte rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede/ výchovnej skupine. Sústreďuje sa na tie metódy, stratégie, prostriedky, pomôcky a informačné technológie, ktoré sú efektívne pre vyučovanie slovenského jazyka a literatúry (tradičné aj netradičné), resp. konkrétne pre edukáciu tejto disciplíny vznikli.
- Identifikuje a akceptuje prejavy individuality žiaka v rámci školskej triedy/ výchovnej skupiny, aplikuje prvky diferenciácie vo vyučovaní a využíva metódy diagnostikovania ich efektívnosti. Rešpektuje individualitu žiakov a ich dispozície či konkrétne preferencie tém a činností v intenciách predmetu slovenský jazyk a literatúra.
- Optimalizuje atmosféru v učiacej sa skupine a vytvára podnetné a neohrozujúce prostredie pre vyučovanie a učenie sa žiakov aplikáciou techník dodržiavania pravidiel a bezpečných pracovných podmienok.
- Primerane motivuje žiakov k učebnej činnosti a podporuje interakcie medzi žiakmi. Využíva ideové bohatstvo literárnych textov a transformuje ho na reálne či hypotetické situácie.
- Ovláda a primerane aplikuje stratégie pre zabezpečenie disciplíny v skupine. Implementuje prvky prevencie nehodného správania v triede. V tomto zmysle využíva ideové bohatstvo literárnych textov.
- Aplikuje metódy mikrodagnostikovania a zohľadňuje výsledky vo výbere následnej činnosti.
- Poskytuje spätnú väzbu, samostatne a zodpovedne hodnotí učebné výsledky žiakov v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania. Realizuje spätnú väzbu o plnení cieľov vyučovania.
- Je schopný vytvárať a rozvíjať interpersonálne vzťahy so žiakmi, rodičmi a vedením školy, pričom používa vhodné komunikačné prostriedky.
- Pripravuje učebné pomôcky a pracuje kompetentne s modernými vyučovacími technológiami a elektronickým školským vzdelávacím prostredím. Vie si zhotoviť, resp. nájsť pomôcky z oblasti literárnej produkcie či z jazykovej reality, čím prejavuje vlastnú invenciu.
- Uplatňuje metódy a nástroje pedagogickej metodológie pri realizácii akčného výskumu v rámci témy záverečnej práce. Pozná metodológiu pedagogicko-psychologických vied a vhodne ju spája s metodológiou lingvistických a literárno-vedných disciplín.
- Argumentuje vlastné metodické postupy v portfóliu a v interakcii s cvičným učiteľom.
- Reflektuje vyučovaciu skúsenosť a má objektívny sebaobraz o úrovni vlastných profesijných zručností.

Stručná osnova predmetu:

- Stručná osnova predmetu: Prax súvislá – výstupová je forma praktickej skúsenosti realizovaná na SŠ.

Je to prax, ktorá má vlastnosti priamej vyučovacej činnosti a predstavuje priestor rozvíjania skúseností získaných predchádzajúcimi typmi pedagogickej praxe. Pre študenta je príležitosťou rozvíjať svoje pedagogické schopnosti, do ktorých premieta získané vedomosti zručnosti, skúsenosti prostredníctvom priamej aktívnej výučbovej činnosti, ktorú realizuje študent pod supervíziou cvičného učiteľa. Študent v rámci praxe nepretržite pôsobí v edukačnom prostredí s následnou metodickou a odbornou analýzou a spätnou väzbou od cvičného učiteľa a reflexiou vlastných didaktických zručností a pedagogických spôsobilostí.

Prax je organizovaná tak, aby mal študent možnosť realizovať výučbu v triedach, aplikovať metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky optimalizované teóriu a mohol overiť vlastný edukačný projekt

dizajnovaný pre výučbu alebo výchovno-vzdelávací proces na konkrétnom stupni vzdelávania, ročníku a triede. Prax predstavuje zároveň priestor pre výskumné a metodické aktivity súvisiace s tvorbou záverečnej práce študenta učiteľstva.

Špecifické ciele

Prostredníctvom súvislej – výstupovej praxe je treba umožniť študentovi:

1. Overiť vlastné psychodidaktické a odborovodidaktické koncepty vyučovania slovenského jazyka a literatúry v reálnych podmienkach.
2. Realizovať výučbu v triedach, aplikovať vyučovacie metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky s dôrazom na stimuláciu poznávacích procesov, kritického a tvorivého myslenia žiakov.
3. Overiť pedagogické stratégie rozpoznávania rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede, ich pedagogicko-didaktického zvládnutia z aspektu predmetu slovenský jazyk a literatúra.
4. Riešiť v rámci vyučovania a výchovy rôzne prejavy správania sa žiakov v škole vyplývajúce z ich diverzity (najmä osobitostí vývinového obdobia, sociálneho a kultúrneho prostredia, pohlavia a pod.).
5. Akceptovať prejavy individuality žiaka v kontexte formálnej sociálnej skupiny v rámci školskej triedy z aspektu edukačných cieľov predmetu slovenský jazyk a literatúra.
6. Akceptovať osobitosti učenia sa žiakov v školskej triede a prispôbiť problematiku konkrétnej témy predmetu slovenský jazyk a literatúra ich vlastným vyučovacím štýlom.
7. Optimalizovať atmosféru v učiacej sa skupine, aplikovať moderné a atraktívne metódy v jazykovej, slohovej i literárnej zložke predmetu slovenský jazyk a literatúra.
8. Rozvíjať vlastné psychodidaktické zručnosti a spôsobilosti.
9. Využívať stratégie pre didaktické vymedzenie kľúčových pojmov v kontexte štruktúry lingvistického a literárneho vedného odboru a v kontexte kognitívno-vývinových charakteristík žiakov.
10. Využívať stratégie podporujúce kritické, angažované a kreatívne myslenie žiakov. Sústrediť sa na prácu s textom a na jeho kritické analýzy.
11. Rozvíjať psychosociálnu, projektívnu, realizačnú a reflektívnu zložku učiteľskej spôsobilosti pre výučbu.
12. Plánovať a realizovať vyučovací/ výchovno-vzdelávací proces:
  - plánovať a organizovať činnosť jednotlivcov a skupín žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese,
  - aplikovať metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa žiaka,
  - aplikovať metódy udržania pozornosti žiakov počas výchovnovzdelávacej činnosti,
  - implementovať medzipredmetové väzby a medziodborové poznatky v prezentácii témy, v štruktúre základného a rozvíjajúceho učiva,o využívať pomôcky, učebnice a ďalšie učebné zdroje a IKT vo vzdelávaní a učení sa žiakov, uplatňovať metódy a prostriedky rozvíjania digitálnej gramotnosti žiaka, počítač, interaktívnu tabuľu, internet, špecifické výučbové programy a softvéry, dynamické systémy a interaktívne učebné materiály a pod.
o aplikovať metódy a stratégie vonkajšej motivácie a aktivizácie žiakov, podporovať interakcie medzi žiakmi,
13. Aplikovať metódy diagnostikovania učebných výsledkov žiakov, ich hodnotenia a poskytovania spätnej väzby v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania.
14. Prezentovať vlastné osobnostné charakteristiky, komunikačný štýl (v komunikácii so žiakmi, rodičmi, pedagógmi a odbornými zamestnancami školy).
15. Prezentovať profesijné zručnosti, uskutočňovať sebareflexiu a prijímať spätnú väzbu o vlastnom výstupe od žiakov, rovesníkov a cvičného učiteľa.
16. Reflektovať vyučovaciu skúsenosť v skupine študentov, zdieľať vlastné zážitky, poznatky a hodnoty. Reflexie premietnuť do nácviku individuálnej tvorby textu žiakmi ZŠ / študentmi SŠ.

17. Vlastné zážitky, poznatky a hodnoty argumentovať v metodologickej analýze v interakcii s cvičným učiteľom a pri tvorbe sebareflexívneho záznamu.

Študent je povinný dodržiavať pokyny Katedry pedagogickej praxe PF UKF. Študent odučí 10 vyučovacích hodín na strednej škole zo slovenského jazyka a literatúry.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

Pedagogická prax v príprave učiteľov/ Kramáreková, H., Szijjártóová, K. 2012. Nitra : PF UKF, 162 s. ISBN 978-80-558-0160-5.

Pedagogická prax : nástroj skvalitňovania vzdelávania učiteľov / Katarína Szijjártóová, Hilda Kramareková. - Nitra : PF UKF Nitra, 2019. - 171. - ISBN 978-80-558-1443-8.

Kompetencie učiteľa. Hodnotenie. Sebahodnotenie/ Soňa Čeretková a kol : Praha : Verbum, 2019. - 182 s. - ISBN 978-80-87800-54-6.

Rozvoj kritického myslenia vo vyučovaní psychológie/ Tomšík, R. 2019. Nitra: UKF, 64 s. ISBN 978-80-558-1389-8.

Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov občianskej náuky/ Predanocyová, Ľ. - Jomášková, G. 2019. Nitra: UKF, ISBN 978-80-558-1482-7.

Stratégie kritického a tvorivého myslenia v príprave učiteľov informatiky / Gabriela Lovászová, Nika Klimová, 2019. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 62 s. - ISBN 978-80-558-1499-5

Tvorivé a kritické myslenie v príprave vyučujúcich v technickom vzdelávaní / Valentová Monika, Brečka Peter, Depešová Jana, 2019; - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 92 s. - ISBN 978-80-558-1463-6.

Edukácia slovenského jazyka a slohu z aspektu poznávacích procesov žiaka / Zuzana Kováčová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 148 s. - ISBN 978-80-558-1484-1.

Intervenčný program čítania s porozumením pre slovenský jazyk v nižšom sekundárnom vzdelávaní / Zuzana Kováčová a kol ; recenzent: Erich Petlák, Eva Vitézová. - 1. vyd. - Verbum : Praha, 2020. - 186 s. - ISBN 978-80-87800-76-8.

Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov etickej výchovy/ Igor Lomnický, Andrea Lesková, Lenka Magová, 2019. - Nitra : UKF, 2019. - 85 s. - ISBN 978-80-558-1460-5.

Didaktiky spoločenskovedných predmetov občianska náuka a etická výchova / Gabriela Jonášková, Igor Lomnický, Ľubica Predanocyová ; recenzent: Ladislav Mura, Eva Pechorčiaková Svitačová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2018. - 131 s. - ISBN 978-80-558-1288-5.

Stratégie výučby s podporou IKT v technickom vzdelávaní. Peter BREČKA, Monika VALENTOVÁ. 2018. 1. vyd. Nitra: UKF, 2018. 198 s. ISBN 978-80-558-1299-1.

Matematika a CLIL : úlohy a aktivity pre CLIL vyučovanie matematiky / Kitti Páleníková a kol. - Nitra : UKF, 2018. - 106 s. - ISBN 978-80-558-1364-6. [Páleníková Kitti (30%) - Naštická Zuzana (30%) - Šubová Lenka (20%) - Medová Janka (10%) - Rumanová Lucia (5%) - Plothová Lucia (5%)]

Didaktika etickej výchovy pre pedagogickú prax ./ Igor Lomnický a kol.; Nitra : UKF, 2017. - CD-ROM – 130s. - ISBN 978-80-558-1224-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

predmet je realizovaný do roku 2022 v rámci projektu ESF Skvalitňovanie praktickej prípravy budúcich pedagogických zamestnancov na UKF v Nitre

Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 271					
A	B	C	D	E	FX
85.24	8.12	4.8	0.0	0.0	1.85
Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,					
Dátum poslednej zmeny: 27.02.2023					
Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/mPRAX03/15	Názov predmetu: Pedagogická prax IV. - súvislá
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 60d Metóda štúdia: Cvičenie - prezenčná,kombinovaná,dištančná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: PH (priebežné hodnotenie) Absolvovanie súvislej pedagogickej praxe a predloženie vyplneného denníka z pedagogickej praxe Celková záťaž študenta: 90 hodín: 30 hodín priamej praxe + 30 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 23 hodín príprava na výstupy činnosti a 5 hodín tvorba denníka z pedagogickej praxe a 2 hodiny rozbor s metodikom KSJL. Odučenie spolu 30 hodín slovenského jazyka pod vedením skúsených cvičných učiteľov (učiteľa) na univerzitou vybranej/schválenej základnej škole (30 hodín), alebo na školách, ktoré si študent vyberie napríklad v mieste bydliska. Vyplnenie požadovaných podkladov podľa publikácie Pedagogická prax - súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Vypracovanie príprav na vyučovanie a k nim korešpondujúcich sebarefektívnych záznamov odučených hodín podľa predlohy. Kredit sa udelí na základe odporúčaní cvičných učiteľov, u ktorých študent prax absolvoval. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia. Podmienky na absolvovanie predmetu pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 75 hodín: Absolvovanie súvislej pedagogickej praxe a predloženie vyplneného denníka z pedagogickej praxe 30 hodín priamej praxe + 30 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 10 hodín príprava na výstupy činnosti a 3 hodín tvorba denníka z pedagogickej praxe a 2 hodiny rozbor s metodikom KSJL. Odučenie spolu 30 hodín slovenského jazyka pod vedením skúsených cvičných učiteľov (učiteľa) na univerzitou schválenej základnej škole (30 hodín) (v prípade externých študentov na školách, ktoré si študent vyberie napríklad v mieste bydliska a pod.) Vyplnenie požadovaných podkladov podľa publikácie Pedagogická prax - súčasť pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov. Vypracovanie príprav na vyučovanie a k nim korešpondujúcich sebarefektívnych záznamov	

odučených hodín podľa predlohy. Kredit sa udelí na základe odporúčania cvičných učiteľov, u ktorých študent prax absolvoval.

Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry.

Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia.

Výsledky vzdelávania:

Absolvent súvislej – výstupovej praxe

- Implementuje pedagogickú a odborovodidaktickú teóriu, t. j. teóriu vyučovania slovenského jazyka a slohu alebo teóriu vyučovania literatúry do edukačného procesu na ZŠ a na SŠ.
- Samostatne konkretizuje ciele jazykovej a literárnej výchovy a vzdelávania na ZŠ a na SŠ na základe analýzy a požiadaviek štátneho a školského vzdelávacieho programu, a to najmä pre predmet slovenský jazyk a literatúra.
- Projektuje samostatne výučbu konkrétnych tém zo slovenského jazyka a literatúry s primeranou časovou schémou jednotlivých činností, a to modernými metódami preferovanými v konštruktivistickom poňatí edukácie, ako aj metódami a prostriedkami výučby s podporou moderných informačných a komunikačných technológií podľa formulovaného cieľa a určeného obsahu vyučovacej hodiny.
- Projektuje a realizuje samostatne výchovno-vzdelávaciu činnosť realizovanú ako záujmovú činnosť žiakov v čase mimo vyučovania. Tu preukazuje osobnú angažovanosť pre vyučovanie slovenského jazyka a literatúry a nachádza atraktívne formy sprístupňovania relevantných vedomostí. Volí formy a metódy, ktoré sú primerané veku žiakov.
- Realizuje výučbu/výchovno-vzdelávaciu činnosť v za sebou nasledujúcich organizačných formách a uskutočňuje transfer základného obsahu v zmysle základných školských dokumentov. Konkrétne postupy a striedanie organizačných foriem, ako aj výber metód vie na odbornej úrovni interpretovať a obhájiť.
- Implementuje medzipredmetové väzby a medziodborové poznatky v prezentácii vyučovaných tém. Medzipredmetové väzby medzi slovenským jazykom a literatúrou a inými predmetmi má strategicky premyslené a sú súčasťou písomnej prípravy konkrétnej témy (vyučovacej jednotky).
- Aplikuje metódy, stratégie, prostriedky, pomôcky a informačné technológie a identifikuje ich efektívnosť v kontexte rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede/ výchovnej skupine. Sústreďuje sa na tie metódy, stratégie, prostriedky, pomôcky a informačné technológie, ktoré sú efektívne pre vyučovanie slovenského jazyka a literatúry (tradičné aj netradičné), resp. konkrétne pre edukáciu tejto disciplíny vznikli.
- Identifikuje a akceptuje prejavy individuality žiaka v rámci školskej triedy/ výchovnej skupiny, aplikuje prvky diferenciacie vo vyučovaní a využíva metódy diagnostikovania ich efektívnosti. Rešpektuje individualitu žiakov a ich dispozície či konkrétne preferencie tém a činností v intenciách predmetu slovenský jazyk a literatúra.
- Optimalizuje atmosféru v učiacej sa skupine a vytvára podnetné a neohrozujúce prostredie pre vyučovanie a učenie sa žiakov aplikáciou techník dodržiavania pravidiel a bezpečných pracovných podmienok.
- Primerane motivuje žiakov k učebnej činnosti a podporuje interakcie medzi žiakmi. Využíva ideové bohatstvo literárnych textov a transformuje ho na reálne či hypotetické situácie.
- Ovláda a primerane aplikuje stratégie pre zabezpečenie disciplíny v skupine. Implementuje prvky prevencie nehodného správania v triede. V tomto zmysle využíva ideové bohatstvo literárnych textov.

- Aplikuje metódy mikrodiagnostikovania a zohľadňuje výsledky vo výbere následnej činnosti.
- Poskytuje spätnú väzbu, samostatne a zodpovedne hodnotí učebné výsledky žiakov v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania. Realizuje spätnú väzbu o plnení cieľov vyučovania.
- Je schopný vytvárať a rozvíjať interpersonálne vzťahy so žiakmi, rodičmi a vedením školy, pričom používa vhodné komunikačné prostriedky.
- Pripravuje učebné pomôcky a pracuje kompetentne s modernými vyučovacími technológiami a elektronickým školským vzdelávacím prostredím. Vie si zhotoviť, resp. nájsť pomôcky z oblasti literárnej produkcie či z jazykovej reality, čím prejavuje vlastnú invenciu.
- Uplatňuje metódy a nástroje pedagogickej metodológie pri realizácii akčného výskumu v rámci témy záverečnej práce. Pozná metodológiu pedagogicko-psychologických vied a vhodne ju spája s metodológiou lingvistických a literárno-vedných disciplín.
- Argumentuje vlastné metodické postupy v portfóliu a v interakcii s cvičným učiteľom.
- Reflektuje vyučovaciu skúsenosť a má objektívny sebaobraz o úrovni vlastných profesijných zručností.

Stručná osnova predmetu:

- Stručná osnova predmetu: Prax súvislá – výstupová je forma praktickej skúsenosti realizovaná na ZŠ a na SŠ.

Je to prax, ktorá má vlastnosti priamej vyučovacej činnosti a predstavuje priestor rozvíjania skúseností získaných predchádzajúcimi typmi pedagogickej praxe. Pre študenta je príležitosťou rozvíjať svoje pedagogické schopnosti, do ktorých premieta získané vedomosti zručnosti, skúsenosti prostredníctvom priamej aktívnej výučbovej činnosti, ktorú realizuje študent pod supervíziou cvičného učiteľa. Študent v rámci praxe nepretržite pôsobí v edukačnom prostredí s následnou metodickou a odbornou analýzou a spätnou väzbou od cvičného učiteľa a reflexiou vlastných didaktických zručností a pedagogických spôsobilostí.

Prax je organizovaná tak, aby mal študent možnosť realizovať výučbu v triedach, aplikovať metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky optimalizované teóriu a mohol overiť vlastný edukačný projekt dizajnovaný pre výučbu alebo výchovno-vzdelávací proces na konkrétnom stupni vzdelávania, ročníku a triede. Prax predstavuje zároveň priestor pre výskumné a metodické aktivity súvisiace s tvorbou záverečnej práce študenta učiteľstva.

Špecifické ciele

Prostredníctvom súvislej – výstupovej praxe je treba umožniť študentovi:

1. Overiť vlastné psychodidaktické a odborovodidaktické koncepty vyučovania slovenského jazyka a literatúry v reálnych podmienkach.
2. Realizovať výučbu v triedach, aplikovať vyučovacie metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky s dôrazom na stimuláciu poznávacích procesov, kritického a tvorivého myslenia žiakov.
3. Overiť pedagogické stratégie rozpoznávania rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede, ich pedagogicko-didaktického zvládnutia z aspektu predmetu slovenský jazyk a literatúra.
4. Riešiť v rámci vyučovania a výchovy rôzne prejavy správania sa žiakov v škole vyplývajúce z ich diverzity (najmä osobitostí vývinového obdobia, sociálneho a kultúrneho prostredia, pohlavia a pod.).
5. Akceptovať prejavy individuality žiaka v kontexte formálnej sociálnej skupiny v rámci školskej triedy z aspektu edukačných cieľov predmetu slovenský jazyk a literatúra.
6. Akceptovať osobitosti učenia sa žiakov v školskej triede a prispôbiť problematiku konkrétnej témy predmetu slovenský jazyk a literatúra ich vlastným vyučovacím štýlom.
7. Optimalizovať atmosféru v učiacej sa skupine, aplikovať moderné a atraktívne metódy v jazykovej, slohovej i literárnej zložke predmetu slovenský jazyk a literatúra.
8. Rozvíjať vlastné psychodidaktické zručnosti a spôsobilosti.

9. Využívať stratégie pre didaktické vymedzenie kľúčových pojmov v kontexte štruktúry lingvistického a literárneho vedného odboru a v kontexte kognitívno-vývinových charakteristík žiakov.

10. Využívať stratégie podporujúce kritické, angažované a kreatívne myslenie žiakov. Sústrediť sa na prácu s textom a na jeho kritické analýzy.

11. Rozvíjať psychosociálnu, projektívnu, realizačnú a reflektívnu zložku učiteľskej spôsobilosti pre výučbu.

12. Plánovať a realizovať vyučovací/ výchovno-vzdelávací proces:

- plánovať a organizovať činnosť jednotlivcov a skupín žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese,
- aplikovať metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa žiaka,
- aplikovať metódy udržania pozornosti žiakov počas výchovnovzdelávacej činnosti,
- implementovať medzipredmetové väzby a medziodborové poznatky v prezentácii témy, v štruktúre základného a rozvíjajúceho učiva,

o využívať pomôcky, učebnice a ďalšie učebné zdroje a IKT vo vzdelávaní a učení sa žiakov, uplatňovať metódy a prostriedky rozvíjania digitálnej gramotnosti žiaka, počítač, interaktívnu tabuľu, internet, špecifické výučbové programy a softvéry, dynamické systémy a interaktívne učebné materiály a pod.

o aplikovať metódy a stratégie vonkajšej motivácie a aktivizácie žiakov, podporovať interakcie medzi žiakmi,

13. Aplikovať metódy diagnostikovania učebných výsledkov žiakov, ich hodnotenia a poskytovania spätnej väzby v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania.

14. Prezentovať vlastné osobnostné charakteristiky, komunikačný štýl (v komunikácii so žiakmi, rodičmi, pedagógmi a odbornými zamestnancami školy).

15. Prezentovať profesijné zručnosti, uskutočňovať sebareflexiu a prijímať spätnú väzbu o vlastnom výstupe od žiakov, rovesníkov a cvičného učiteľa.

16. Reflektovať vyučovaciu skúsenosť v skupine študentov, zdieľať vlastné zážitky, poznatky a hodnoty. Reflexie premietnuť do nácviku individuálnej tvorby textu žiakmi ZŠ / študentmi SŠ.

17. Vlastné zážitky, poznatky a hodnoty argumentovať v metodologickej analýze v interakcii s cvičným učiteľom a pri tvorbe sebareflexívneho záznamu.

Študent je povinný dodržiavať pokyny Katedry pedagogickej praxe PF UKF. Študent odučí 20, vyučovacích hodín na základnej a 20 hodín na strednej škole zo slovenského jazyka a literatúry (spolu 40 hodín).

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

Pedagogická prax v príprave učiteľov/ Kramáreková, H., Szijjártóová, K. 2012. Nitra : PF UKF, 162 s. ISBN 978-80-558-0160-5.

Pedagogická prax : nástroj skvalitňovania vzdelávania učiteľov / Katarína Szijjártóová, Hilda Kramareková. - Nitra : PF UKF Nitra, 2019. - 171. - ISBN 978-80-558-1443-8.

Kompetencie učiteľa. Hodnotenie. Sebahodnotenie/ Soňa Čeretková a kol : Praha : Verbum, 2019. - 182 s. - ISBN 978-80-87800-54-6.

Rozvoj kritického myslenia vo vyučovaní psychológie/ Tomšík, R. 2019. Nitra: UKF, 64 s. ISBN 978-80-558-1389-8.

Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov občianskej náuky/ Predanocyová, Ľ. - Jomášková, G. 2019. Nitra: UKF, ISBN 978-80-558-1482-7.

Stratégie kritického a tvorivého myslenia v príprave učiteľov informatiky / Gabriela Lovászová, Nika Klimová, 2019. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 62 s. - ISBN 978-80-558-1499-5

Tvorivé a kritické myslenie v príprave vyučujúcich v technickom vzdelávaní / Valentová Monika, Brečka Peter, Depešová Jana, 2019; - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 92 s. - ISBN 978-80-558-1463-6.

Edukácia slovenského jazyka a slohu z aspektu poznávacích procesov žiaka / Zuzana Kováčová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 148 s. - ISBN 978-80-558-1484-1.

Intervenčný program čítania s porozumením pre slovenský jazyk v nižšom sekundárnom vzdelávaní / Zuzana Kováčová a kol ; recenzent: Erich Petlák, Eva Vítězová. - 1. vyd. - Verbum : Praha, 2020. - 186 s. - ISBN 978-80-87800-76-8.

Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov etickej výchovy/ Igor Lomnický, Andrea Lesková, Lenka Magová, 2019. - Nitra : UKF, 2019. - 85 s. - ISBN 978-80-558-1460-5.

Didaktiky spoločenskovedných predmetov občianska náuka a etická výchova / Gabriela Jonášková, Igor Lomnický, Ľubica Predanócyová ; recenzent: Ladislav Mura, Eva Pechorčiaková Svitačová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2018. - 131 s. - ISBN 978-80-558-1288-5.

Stratégie výučby s podporou IKT v technickom vzdelávaní. Peter BREČKA, Monika VALENTOVÁ. 2018. 1. vyd. Nitra: UKF, 2018. 198 s. ISBN 978-80-558-1299-1.

Matematika a CLIL : úlohy a aktivity pre CLIL vyučovanie matematiky / Kitti Páleníková a kol. - Nitra : UKF, 2018. - 106 s. - ISBN 978-80-558-1364-6. [Páleníková Kitti (30%) - Naštická Zuzana (30%) - Šubová Lenka (20%) - Medová Janka (10%) - Rumanová Lucia (5%) - Plothová Lucia (5%)]

Didaktika etickej výchovy pre pedagogickú prax ./ Igor Lomnický a kol.; Nitra : UKF, 2017. - CD-ROM – 130s. - ISBN 978-80-558-1224-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:
predmet je realizovaný do roku 2022 v rámci projektu ESF Skvalitňovanie praktickej prípravy budúcich pedagogických zamestnancov na UKF v Nitre

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 232

A	B	C	D	E	FX
98.28	0.0	0.0	0.0	0.0	1.72

Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/N- PRAXU4/22	Názov predmetu: Prax výučbovo-asistentská I
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 20s / 20s Metóda štúdia: Cvičenie, Seminár - prezenčná,kombinovaná, prezenčná,kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: A - absolvoval Celková záťaž študenta: 100 hodín: 20 hodín priamej praxe v zariadení + 20 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 60 hodín príprava na výstupy a asistentské činnosti a tvorba denníka z pedagogickej praxe. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia. Podmienky pre externé štúdium Celková záťaž študenta: 100 hodín: 20 hodín priamej praxe v zariadení + 20 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 60 hodín príprava na výstupy a asistentské činnosti a tvorba denníka z pedagogickej praxe.	
Výsledky vzdelávania: Celková záťaž študenta: 100 hodín 20 hodín priamej praxe v zariadení (externý študent si ho vyberá podľa vlastných podmienok, napr. podľa bydliska) + 20 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 60 hodín príprava na výstupy a asistentské činnosti a tvorba denníka z pedagogickej praxe. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Didaktik Katedry slovenského jazyka a literatúry posúdi, či študentom predložené prípravy na konkrétne realizované vyučovacie hodiny slovenského jazyka a literatúry rešpektujú aktuálne požiadavky konštruktivisticky orientovanej edukácie. Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta,	

vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu: Prax výučbovo-asistentská je forma praktickej skúsenosti realizovaná v škole a/alebo školskom zariadení zaradenom do siete škôl a školských zariadení. Je to prax, ktorá má vlastnosti pedagogickej stáže a predstavuje priestor rozvíjania skúseností získaných pozorovaním, asistenciou a výučbovou praxou a priestor rozvíjania vedomostí zručností, skúseností a hodnôt prostredníctvom priamej aktívne výučbovej a asistentskej činnosti, ktorú realizuje študent pod supervíziou cvičného pedagogického alebo odborného zamestnanca podľa druhu zvoleného výchovno-vzdelávacieho zariadenia. Študent v rámci praxe nepretržite pôsobí v edukačnom prostredí s následnou metodickou a odbornou analýzou a spätnou väzbou od cvičného učiteľa a reflexiou vlastných didaktických zručností a pedagogických spôsobilostí.

Prax je organizovaná tak, aby mal študent možnosť realizovať výchovné činnosti alebo výučbu v triedach, aplikovať metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky optimalizované teóriu a mohol overiť vlastný edukačný projekt dizajnovaný pre výučbu alebo výchovno-vzdelávací proces v konkrétnom stupni vzdelávania, ročníku a triede alebo výchovnej skupine, alebo aplikovať asistenčný program pri práci s jednotlivcom, či skupinou žiakov v kontexte ich individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb. Prax predstavuje zároveň priestor pre výskumné a metodické aktivity súvisiace s tvorbou záverečnej práce študenta učiteľstva.

Špecifické ciele

Prostredníctvom výučbovo-asistentskej praxe umožniť študentovi:

1. Overiť vlastné psychodidaktické a odborovodidaktické koncepty vyučovania v reálnych podmienkach.
2. Realizovať výučbu v triedach, aplikovať vyučovacie metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky s dôrazom na stimuláciu poznávacích procesov, kritického a tvorivého myslenia žiakov.
3. Overiť pedagogické stratégie rozpoznávania rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede, resp. výchovnej skupine a ich pedagogicko-didaktického zvládnutia:
  - riešiť v rámci vyučovania a výchovy rôzne prejavy správania sa žiakov v škole vyplývajúce z ich diverzity (osobitostí vývinového obdobia, sociálneho a kultúrneho prostredia, pohlavia a pod.),
  - akceptovať prejavy individuality žiaka v kontexte formálnej sociálnej skupiny v rámci školskej triedy,
  - akceptovať osobitosti učenia sa žiakov v školskej triede a prispôbiť im vlastný vyučovací štýl,
  - akceptovať osobitosti učenia sa žiakov v čase mimo vyučovania, osobitosti záujmov a rozmanitosť žiakov v zariadení voľného času
  - akceptovať a do vyučovania a výchovnej činnosti projektovať prvky diferenciácie pri vyučovaní a výchove žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
  - vytvárať pozitívne socializačné efekty a zvládnuť disciplínu v žiackom kolektíve, prejavy nedisciplinovaného správania a reakcie skupiny na takéto prejavy,
  - optimalizovať atmosféru v učiacej sa skupine.
4. Rozvíjať si psychodidaktické zručnosti a spôsobilosti,
  - formulovať kognitívne, socioafektívne a psychomotorické ciele vyučovacej hodiny, výchovno-vzdelávacej jednotky a komunikovať ich učiacim sa,
  - využívať stratégie vymedzenia kľúčových pojmov prezentovaného obsahu v kontexte štruktúry vedného odboru a v kontexte kognitívno-vývinových charakteristík žiakov.
5. Využívať stratégie podporujúce kritické, angažované a kreatívne myslenie žiakov.
6. Rozvíjať psychosociálnu, projektívnu, realizačnú a reflektívnu zložku učiteľskej spôsobilosti pre výučbu.
7. Plánovať a realizovať vyučovací/ výchovno-vzdelávací proces:
  - plánovať a organizovať činnosť jednotlivcov a skupín žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese,

- aplikovať metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa žiaka,
  - aplikovať metódy udržania pozornosti žiakov počas výchovnovzdelávacej činnosti,
  - implementovať medzipredmetové väzby a medziodborové poznatky v prezentácii témy, v štruktúre základného a rozvíjajúceho učiva,
  - o využívať pomôcky, učebnice a ďalšie učebné zdroje a IKT vo vzdelávaní a učení sa žiakov, uplatňovať metódy a prostriedky rozvíjania digitálnej gramotnosti žiaka, počítač, interaktívnu tabuľu, internet, špecifické výučbové programy a softvéry, dynamické systémy a interaktívne učebné materiály a pod.
8. Vytvárať podnetné a neohrozujúce prostredie pre vyučovanie a učenie sa žiakov:
    - o aplikovať techniky na dodržiavanie pravidiel a bezpečných pracovných podmienok,
    - o aplikovať metódy a stratégie vonkajšej motivácie a aktivizácie žiakov, podporovať interakcie medzi žiakmi,
  9. Aplikovať metódy diagnostikovania učebných výsledkov žiakov, ich hodnotenia a poskytovania spätnej väzby v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania.
  10. Prezentovať vlastné osobnostné charakteristiky, komunikačný štýl (v komunikácii so žiakmi, rodičmi, pedagógmi a odbornými zamestnancami školy).
  11. Prezentovať profesijné zručnosti, uskutočňovať sebareflexiu a prijímať spätnú väzbu o vlastnom výstupe od žiakov, rovesníkov a cvičného učiteľa.
  12. Reflektovať vyučovaciu skúsenosť v skupine študentov, zdieľať vlastné zážitky, poznatky a hodnoty.
  13. Vlastné zážitky, poznatky a hodnoty argumentovať v metodologickej analýze v interakcii s cvičným učiteľom a pri tvorbe sebareflexívneho záznamu a rozvíjať tak osobné poňatia výučby a zodpovednosti študenta.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

Pedagogická prax v príprave učiteľov/ Kramáreková, H., Szíjjártóová, K. 2012. Nitra : PF UKF, 162 s. ISBN 978-80-558-0160-5.

Pedagogická prax : nástroj skvalitňovania vzdelávania učiteľov / Katarína Szíjjártóová, Hilda Kramareková. - Nitra : PF UKF Nitra, 2019. - 171. - ISBN 978-80-558-1443-8.

Kompetencie učiteľa. Hodnotenie. Sebahodnotenie/ Soňa Čeretková a kol : Praha : Verbum, 2019. - 182 s. - ISBN 978-80-87800-54-6.

Rozvoj kritického myslenia vo vyučovaní psychológie/ Tomšík, R. 2019. Nitra: UKF, 64 s. ISBN 978-80-558-1389-8.

Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov občianskej náuky/ Predanocyová, L. - Jomášková, G. 2019. Nitra: UKF, ISBN 978-80-558-1482-7.

Stratégie kritického a tvorivého myslenia v príprave učiteľov informatiky / Gabriela Lovászová, Nika Klimová, 2019. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 62 s. - ISBN 978-80-558-1499-5

Tvorivé a kritické myslenie v príprave vyučujúcich v technickom vzdelávaní / Valentová Monika, Brečka Peter, Depešová Jana, 2019; - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 92 s. - ISBN 978-80-558-1463-6.

Edukácia slovenského jazyka a slohu z aspektu poznávacích procesov žiaka / Zuzana Kováčová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 148 s. - ISBN 978-80-558-1484-1.

Intervenčný program čítania s porozumením pre slovenský jazyk v nižšom sekundárnom vzdelávaní / Zuzana Kováčová a kol ; recenzent: Erich Petlák, Eva Vitézová. - 1. vyd. - Verbum : Praha, 2020. - 186 s. - ISBN 978-80-87800-76-8.

Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov etickej výchovy/ Igor Lomnický, Andrea Lesková, Lenka Magová, 2019. - Nitra : UKF, 2019. - 85 s. - ISBN 978-80-558-1460-5.

Didaktiky spoločenskovedných predmetov občianska náuka a etická výchova / Gabriela Jonášková, Igor Lomnický, Ľubica Predanócyová ; recenzent: Ladislav Mura, Eva Pechorčiaková Svitačová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2018. - 131 s. - ISBN 978-80-558-1288-5.
 Stratégie výučby s podporou IKT v technickom vzdelávaní. Peter BREČKA, Monika VALENTOVÁ. 2018. 1. vyd. Nitra: UKF, 2018. 198 s. ISBN 978-80-558-1299-1.
 Matematika a CLIL : úlohy a aktivity pre CLIL vyučovanie matematiky / Kitti Páleníková a kol. - Nitra : UKF, 2018. - 106 s. - ISBN 978-80-558-1364-6. [Páleníková Kitti (30%) - Naštická Zuzana (30%) - Šubová Lenka (20%) - Medová Janka (10%) - Rumanová Lucia (5%) - Plothová Lucia (5%)]
 Didaktika etickej výchovy pre pedagogickú prax ./ Igor Lomnický a kol.; Nitra : UKF, 2017. - CD-ROM – 130s. - ISBN 978-80-558-1224-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:
predmet je realizovaný do roku 2022 v rámci projektu ESF Skvalitňovanie praktickej prípravy budúcich pedagogických zamestnancov na UKF v Nitre

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 8

ABS	N
87.5	12.5

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD., prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PaedDr. Katarína Szíjjártóová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2022

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/N- PRAXU4/22	Názov predmetu: Prax výučbovo-asistentská I
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 20s / 20s Metóda štúdia: Cvičenie, Seminár - prezenčná,kombinovaná, prezenčná,kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: A - absolvoval Celková záťaž študenta: 100 hodín: 20 hodín priamej praxe v zariadení + 20 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 60 hodín príprava na výstupy a asistentské činnosti a tvorba denníka z pedagogickej praxe. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia. Podmienky pre externé štúdium Celková záťaž študenta: 100 hodín: 20 hodín priamej praxe v zariadení + 20 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 60 hodín príprava na výstupy a asistentské činnosti a tvorba denníka z pedagogickej praxe.	
Výsledky vzdelávania: Celková záťaž študenta: 100 hodín 20 hodín priamej praxe v zariadení (externý študent si ho vyberá podľa vlastných podmienok, napr. podľa bydliska) + 20 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 60 hodín príprava na výstupy a asistentské činnosti a tvorba denníka z pedagogickej praxe. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Didaktik Katedry slovenského jazyka a literatúry posúdi, či študentom predložené prípravy na konkrétne realizované vyučovacie hodiny slovenského jazyka a literatúry rešpektujú aktuálne požiadavky konštruktivisticky orientovanej edukácie. Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta,	

vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu: Prax výučbovo-asistentská je forma praktickej skúsenosti realizovaná v škole a/alebo školskom zariadení zaradenom do siete škôl a školských zariadení. Je to prax, ktorá má vlastnosti pedagogickej stáže a predstavuje priestor rozvíjania skúseností získaných pozorovaním, asistenciou a výučbovou praxou a priestor rozvíjania vedomostí zručností, skúseností a hodnôt prostredníctvom priamej aktívne výučbovej a asistentskej činnosti, ktorú realizuje študent pod supervíziou cvičného pedagogického alebo odborného zamestnanca podľa druhu zvoleného výchovno-vzdelávacieho zariadenia. Študent v rámci praxe nepretržite pôsobí v edukačnom prostredí s následnou metodickou a odbornou analýzou a spätnou väzbou od cvičného učiteľa a reflexiou vlastných didaktických zručností a pedagogických spôsobilostí.

Prax je organizovaná tak, aby mal študent možnosť realizovať výchovné činnosti alebo výučbu v triedach, aplikovať metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky optimalizované teóriu a mohol overiť vlastný edukačný projekt dizajnovaný pre výučbu alebo výchovno-vzdelávací proces v konkrétnom stupni vzdelávania, ročníku a triede alebo výchovnej skupine, alebo aplikovať asistenčný program pri práci s jednotlivcom, či skupinou žiakov v kontexte ich individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb. Prax predstavuje zároveň priestor pre výskumné a metodické aktivity súvisiace s tvorbou záverečnej práce študenta učiteľstva.

Špecifické ciele

Prostredníctvom výučbovo-asistentskej praxe umožniť študentovi:

1. Overiť vlastné psychodidaktické a odborovodidaktické koncepty vyučovania v reálnych podmienkach.
2. Realizovať výučbu v triedach, aplikovať vyučovacie metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky s dôrazom na stimuláciu poznávacích procesov, kritického a tvorivého myslenia žiakov.
3. Overiť pedagogické stratégie rozpoznávania rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede, resp. výchovnej skupine a ich pedagogicko-didaktického zvládnutia:
  - riešiť v rámci vyučovania a výchovy rôzne prejavy správania sa žiakov v škole vyplývajúce z ich diverzity (osobitostí vývinového obdobia, sociálneho a kultúrneho prostredia, pohlavia a pod.),
  - akceptovať prejavy individuality žiaka v kontexte formálnej sociálnej skupiny v rámci školskej triedy,
  - akceptovať osobitosti učenia sa žiakov v školskej triede a prispôbiť im vlastný vyučovací štýl,
  - akceptovať osobitosti učenia sa žiakov v čase mimo vyučovania, osobitosti záujmov a rozmanitosť žiakov v zariadení voľného času
  - akceptovať a do vyučovania a výchovnej činnosti projektovať prvky diferenciácie pri vyučovaní a výchove žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
  - vytvárať pozitívne socializačné efekty a zvládnuť disciplínu v žiackom kolektíve, prejavy nedisciplinovaného správania a reakcie skupiny na takéto prejavy,
  - optimalizovať atmosféru v učiacej sa skupine.
4. Rozvíjať si psychodidaktické zručnosti a spôsobilosti,
  - formulovať kognitívne, socioafektívne a psychomotorické ciele vyučovacej hodiny, výchovno-vzdelávacej jednotky a komunikovať ich učiacim sa,
  - využívať stratégie vymedzenia kľúčových pojmov prezentovaného obsahu v kontexte štruktúry vedného odboru a v kontexte kognitívno-vývinových charakteristík žiakov.
5. Využívať stratégie podporujúce kritické, angažované a kreatívne myslenie žiakov.
6. Rozvíjať psychosociálnu, projektívnu, realizačnú a reflektívnu zložku učiteľskej spôsobilosti pre výučbu.
7. Plánovať a realizovať vyučovací/ výchovno-vzdelávací proces:
  - plánovať a organizovať činnosť jednotlivcov a skupín žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese,

- aplikovať metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa žiaka,
  - aplikovať metódy udržania pozornosti žiakov počas výchovnovzdelávacej činnosti,
  - implementovať medzipredmetové väzby a medziodborové poznatky v prezentácii témy, v štruktúre základného a rozvíjajúceho učiva,
  - o využívať pomôcky, učebnice a ďalšie učebné zdroje a IKT vo vzdelávaní a učení sa žiakov, uplatňovať metódy a prostriedky rozvíjania digitálnej gramotnosti žiaka, počítač, interaktívnu tabuľu, internet, špecifické výučbové programy a softvéry, dynamické systémy a interaktívne učebné materiály a pod.
8. Vytvárať podnetné a neohrozujúce prostredie pre vyučovanie a učenie sa žiakov:
    - o aplikovať techniky na dodržiavanie pravidiel a bezpečných pracovných podmienok,
    - o aplikovať metódy a stratégie vonkajšej motivácie a aktivizácie žiakov, podporovať interakcie medzi žiakmi,
  9. Aplikovať metódy diagnostikovania učebných výsledkov žiakov, ich hodnotenia a poskytovania spätnej väzby v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania.
  10. Prezentovať vlastné osobnostné charakteristiky, komunikačný štýl (v komunikácii so žiakmi, rodičmi, pedagógmi a odbornými zamestnancami školy).
  11. Prezentovať profesijné zručnosti, uskutočňovať sebareflexiu a prijímať spätnú väzbu o vlastnom výstupe od žiakov, rovesníkov a cvičného učiteľa.
  12. Reflektovať vyučovaciu skúsenosť v skupine študentov, zdieľať vlastné zážitky, poznatky a hodnoty.
  13. Vlastné zážitky, poznatky a hodnoty argumentovať v metodologickej analýze v interakcii s cvičným učiteľom a pri tvorbe sebareflexívneho záznamu a rozvíjať tak osobné poňatia výučby a zodpovednosti študenta.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

Pedagogická prax v príprave učiteľov/ Kramáreková, H., Szíjjártóová, K. 2012. Nitra : PF UKF, 162 s. ISBN 978-80-558-0160-5.

Pedagogická prax : nástroj skvalitňovania vzdelávania učiteľov / Katarína Szíjjártóová, Hilda Kramareková. - Nitra : PF UKF Nitra, 2019. - 171. - ISBN 978-80-558-1443-8.

Kompetencie učiteľa. Hodnotenie. Sebahodnotenie/ Soňa Čeretková a kol : Praha : Verbum, 2019. - 182 s. - ISBN 978-80-87800-54-6.

Rozvoj kritického myslenia vo vyučovaní psychológie/ Tomšík, R. 2019. Nitra: UKF, 64 s. ISBN 978-80-558-1389-8.

Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov občianskej náuky/ Predanocyová, L. - Jomášková, G. 2019. Nitra: UKF, ISBN 978-80-558-1482-7.

Stratégie kritického a tvorivého myslenia v príprave učiteľov informatiky / Gabriela Lovászová, Nika Klimová, 2019. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 62 s. - ISBN 978-80-558-1499-5

Tvorivé a kritické myslenie v príprave vyučujúcich v technickom vzdelávaní / Valentová Monika, Brečka Peter, Depešová Jana, 2019; - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 92 s. - ISBN 978-80-558-1463-6.

Edukácia slovenského jazyka a slohu z aspektu poznávacích procesov žiaka / Zuzana Kováčová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 148 s. - ISBN 978-80-558-1484-1.

Intervenčný program čítania s porozumením pre slovenský jazyk v nižšom sekundárnom vzdelávaní / Zuzana Kováčová a kol ; recenzent: Erich Petlák, Eva Vitézová. - 1. vyd. - Verbum : Praha, 2020. - 186 s. - ISBN 978-80-87800-76-8.

Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov etickej výchovy/ Igor Lomnický, Andrea Lesková, Lenka Magová, 2019. - Nitra : UKF, 2019. - 85 s. - ISBN 978-80-558-1460-5.

Didaktiky spoločenskovedných predmetov občianska náuka a etická výchova / Gabriela Jonášková, Igor Lomnický, Ľubica Predanócyová ; recenzent: Ladislav Mura, Eva Pechorčiaková Svitačová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2018. - 131 s. - ISBN 978-80-558-1288-5.
Stratégie výučby s podporou IKT v technickom vzdelávaní. Peter BREČKA, Monika VALENTOVÁ. 2018. 1. vyd. Nitra: UKF, 2018. 198 s. ISBN 978-80-558-1299-1.
Matematika a CLIL : úlohy a aktivity pre CLIL vyučovanie matematiky / Kitti Páleníková a kol. - Nitra : UKF, 2018. - 106 s. - ISBN 978-80-558-1364-6. [Páleníková Kitti (30%) - Naštická Zuzana (30%) - Šubová Lenka (20%) - Medová Janka (10%) - Rumanová Lucia (5%) - Plothová Lucia (5%)]
Didaktika etickej výchovy pre pedagogickú prax ./ Igor Lomnický a kol.; Nitra : UKF, 2017. - CD-ROM – 130s. - ISBN 978-80-558-1224-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:
predmet je realizovaný do roku 2022 v rámci projektu ESF Skvalitňovanie praktickej prípravy budúcich pedagogických zamestnancov na UKF v Nitre

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 8

ABS	N
87.5	12.5

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD., prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PaedDr. Katarína Szíjjártóová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2022

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/N- PRAXU5/22	Názov predmetu: Prax výučbovo-asistentská II
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 20s / 20s Metóda štúdia: Cvičenie, Seminár - prezenčná,kombinovaná, prezenčná,kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: A - absolvoval Celková záťaž študenta: 100 hodín: 20 hodín priamej praxe v zariadení + 20 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 60 hodín príprava na výstupy a asistentské činnosti a tvorba denníka z pedagogickej praxe. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia. Podmienky na absolvovanie predmetu pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 100 hodín 20 hodín priamej praxe v zariadení (externý študent si ho vyberá podľa vlastných podmienok, napr. podľa bydliska) + 20 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 60 hodín príprava na výstupy a asistentské činnosti a tvorba denníka z pedagogickej praxe. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Didaktik Katedry slovenského jazyka a literatúry posúdi, či študentom predložené prípravy na konkrétne realizované vyučovacie hodiny slovenského jazyka a literatúry rešpektujú aktuálne požiadavky konštruktivisticky orientovanej edukácie. Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia.	
Výsledky vzdelávania: Absolvent výučbovo-asistentskej praxe • Implementuje pedagogickú a odborovodidaktickú teóriu, t. j. teóriu vyučovania slovenského jazyka a slohu alebo teóriu vyučovania literatúry do edukačného procesu.	

- Samostatne konkretizuje ciele jazykovej a literárnej výchovy a vzdelávania na základe analýzy štátneho a školského vzdelávacieho programu, a to najmä pre predmet slovenský jazyk a literatúra.
- Projektuje samostatne výučbu konkrétnych tém zo slovenského jazyka a literatúry s primeranou časovou schémou jednotlivých činností, a to modernými metódami preferovanými v konštruktivistickom poňatí edukácie, ako aj metódami a prostriedkami výučby s podporou moderných informačných a komunikačných technológií podľa formulovaného cieľa a určeného obsahu vyučovacej hodiny.
- Projektuje a realizuje samostatne výchovno-vzdelávaciu činnosť realizovanú ako záujmovú činnosť žiakov v čase mimo vyučovania. Tu preukazuje osobnú angažovanosť pre vyučovanie slovenského jazyka a literatúry a nachádza atraktívne formy sprístupňovania relevantných vedomostí. Volí formy a metódy, ktoré sú primerané veku žiakov.
- Realizuje výučbu/výchovno-vzdelávaciu činnosť v za sebou nasledujúcich organizačných formách a uskutočňuje transfer základného obsahu v zmysle základných školských dokumentov. Konkrétne postupy a striedanie organizačných foriem, ako aj výber metód vie na odbornej úrovni interpretovať a obhájiť.
- Implementuje medzipredmetové väzby a medziodborové poznatky v prezentácii vyučovaných tém. Medzipredmetové väzby medzi slovenským jazykom a literatúrou a inými predmetmi má strategicky premyslené a sú súčasťou písomnej prípravy konkrétnej témy (vyučovacej jednotky).
- Aplikuje metódy, stratégie, prostriedky, pomôcky a informačné technológie a identifikuje ich efektívnosť v kontexte rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede/ výchovnej skupine. Sústreďuje sa na tie metódy, stratégie, prostriedky, pomôcky a informačné technológie, ktoré sú efektívne pre vyučovanie slovenského jazyka a literatúry (tradičné aj netradičné), resp. konkrétne pre edukáciu tejto disciplíny vznikli.
- Identifikuje a akceptuje prejavy individuality žiaka v rámci školskej triedy/ výchovnej skupiny, aplikuje prvky diferenciacie vo vyučovaní a využíva metódy diagnostikovania ich efektívnosti. Rešpektuje individualitu žiakov a ich dispozície či konkrétne preferencie tém a činností v intenciách predmetu slovenský jazyk a literatúra.
- Optimalizuje atmosféru v učiacej sa skupine a vytvára podnetné a neohrožujúce prostredie pre vyučovanie a učenie sa žiakov aplikáciou techník dodržiavania pravidiel a bezpečných pracovných podmienok.
- Primerane motivuje žiakov k učebnej činnosti a podporuje interakcie medzi žiakmi. Využíva ideové bohatstvo literárnych textov a transformuje ho na reálne či hypotetické situácie.
- Ovláda a primerane aplikuje stratégie pre zabezpečenie disciplíny v skupine. Implementuje prvky prevencie nehodného správania v triede. V tomto zmysle využíva ideové bohatstvo literárnych textov.
- Aplikuje metódy mikrodiagnostikovania a zohľadňuje výsledky vo výbere následnej činnosti.
- Poskytuje spätnú väzbu, samostatne a zodpovedne hodnotí učebné výsledky žiakov v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania. Realizuje spätnú väzbu o plnení cieľov vyučovania.
- Je schopný vytvárať a rozvíjať interpersonálne vzťahy so žiakmi, rodičmi a vedením školy, pričom používa vhodné komunikačné prostriedky.
- Pripravuje učebné pomôcky a pracuje kompetentne s modernými vyučovacími technológiami a elektronickým školským vzdelávacím prostredím. Vie si zhotoviť, resp. nájsť pomôcky z oblasti literárnej produkcie či z jazykovej reality, čím prejavuje vlastnú invenciu.
- Uplatňuje metódy a nástroje pedagogickej metodológie pri realizácii akčného výskumu v rámci témy záverečnej práce. Pozná metodológiu pedagogicko-psychologických vied a vhodne ju spája s metodológiou lingvistických a literárno-vedných disciplín.
- Argumentuje vlastné metodické postupy v portfóliu a v interakcii s cvičným učiteľom.

- Reflektuje vyučovaciu skúsenosť a má objektívny sebaobraz o úrovni vlastných profesijných zručností.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu: Prax výučbovo-asistentská je forma praktickej skúsenosti realizovaná v škole a/alebo školskom zariadení zaradenom do siete škôl a školských zariadení. Je to prax, ktorá má vlastnosti pedagogickej stáže a predstavuje priestor rozvíjania skúseností získaných pozorovaním, asistenciou a výučbovou praxou a priestor rozvíjania vedomostí zručností, skúseností a hodnôt prostredníctvom priamej aktívne výučbovej a asistentskej činnosti, ktorú realizuje študent pod supervíziou cvičného pedagogického alebo odborného zamestnanca podľa druhu zvoleného výchovno-vzdelávacieho zariadenia. Študent v rámci praxe nepretržite pôsobí v edukačnom prostredí s následnou metodickou a odbornou analýzou a spätnou väzbou od cvičného učiteľa a reflexiou vlastných didaktických zručností a pedagogických spôsobilostí.

Prax je organizovaná tak, aby mal študent možnosť realizovať výchovné činnosti alebo výučbu v triedach, aplikovať metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky optimalizované teóriu a mohol overiť vlastný edukačný projekt dizajnovaný pre výučbu alebo výchovno-vzdelávací proces v konkrétnom stupni vzdelávania, ročníku a triede alebo výchovnej skupine, alebo aplikovať asistenčný program pri práci s jednotlivcom, či skupinou žiakov v kontexte ich individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb. Prax predstavuje zároveň priestor pre výskumné a metodické aktivity súvisiace s tvorbou záverečnej práce študenta učiteľstva.

Špecifické ciele

Prostredníctvom výučbovo-asistentskej praxe umožniť študentovi:

1. Overiť vlastné psychodidaktické a odborovodidaktické koncepty vyučovania v reálnych podmienkach.
2. Realizovať výučbu v triedach, aplikovať vyučovacie metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky s dôrazom na stimuláciu poznávacích procesov, kritického a tvorivého myslenia žiakov.
3. Overiť pedagogické stratégie rozpoznávania rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede, resp. výchovnej skupine a ich pedagogicko-didaktického zvládnutia:
  - riešiť v rámci vyučovania a výchovy rôzne prejavy správania sa žiakov v škole vyplývajúce z ich diverzity (osobitostí vývinového obdobia, sociálneho a kultúrneho prostredia, pohlavia a pod.),
  - akceptovať prejavy individuality žiaka v kontexte formálnej sociálnej skupiny v rámci školskej triedy,
  - akceptovať osobitosti učenia sa žiakov v školskej triede a prispôbiť im vlastný vyučovací štýl,
  - akceptovať osobitosti učenia sa žiakov v čase mimo vyučovania, osobitosti záujmov a rozmanitosť žiakov v zariadení voľného času
  - akceptovať a do vyučovania a výchovnej činnosti projektovať prvky diferenciácie pri vyučovaní a výchove žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
  - vytvárať pozitívne socializačné efekty a zvládnuť disciplínu v žiackom kolektíve, prejavy nedisciplinovaného správania a reakcie skupiny na takéto prejavy,
  - optimalizovať atmosféru v učiacej sa skupine.
4. Rozvíjať si psychodidaktické zručnosti a spôsobilosti,
  - formulovať kognitívne, socioafektívne a psychomotorické ciele vyučovacej hodiny, výchovno-vzdelávacej jednotky a komunikovať ich učiacim sa,
  - využívať stratégie vymedzenia kľúčových pojmov prezentovaného obsahu v kontexte štruktúry vedného odboru a v kontexte kognitívno-vývinových charakteristík žiakov.
5. Využívať stratégie podporujúce kritické, angažované a kreatívne myslenie žiakov.
6. Rozvíjať psychosociálnu, projektívnu, realizačnú a reflektívnu zložku učiteľskej spôsobilosti pre výučbu.
7. Plánovať a realizovať vyučovací/ výchovno-vzdelávací proces:
  - plánovať a organizovať činnosť jednotlivcov a skupín žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese,

- aplikovať metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa žiaka,
  - aplikovať metódy udržania pozornosti žiakov počas výchovnovzdelávacej činnosti,
  - implementovať medzipredmetové väzby a medziodborové poznatky v prezentácii témy, v štruktúre základného a rozvíjajúceho učiva,
  - o využívať pomôcky, učebnice a ďalšie učebné zdroje a IKT vo vzdelávaní a učení sa žiakov, uplatňovať metódy a prostriedky rozvíjania digitálnej gramotnosti žiaka, počítač, interaktívnu tabuľu, internet, špecifické výučbové programy a softvéry, dynamické systémy a interaktívne učebné materiály a pod.
8. Vytvárať podnetné a neohrozujúce prostredie pre vyučovanie a učenie sa žiakov:
o aplikovať techniky na dodržiavanie pravidiel a bezpečných pracovných podmienok,
o aplikovať metódy a stratégie vonkajšej motivácie a aktivizácie žiakov, podporovať interakcie medzi žiakmi,
9. Aplikovať metódy diagnostikovania učebných výsledkov žiakov, ich hodnotenia a poskytovania spätnej väzby v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania.
10. Prezentovať vlastné osobnostné charakteristiky, komunikačný štýl (v komunikácii so žiakmi, rodičmi, pedagógmi a odbornými zamestnancami školy).
11. Prezentovať profesijné zručnosti, uskutočňovať sebareflexiu a prijímať spätnú väzbu o vlastnom výstupe od žiakov, rovesníkov a cvičného učiteľa.
12. Reflektovať vyučovaciu skúsenosť v skupine študentov, zdieľať vlastné zážitky, poznatky a hodnoty.
13. Vlastné zážitky, poznatky a hodnoty argumentovať v metodologickej analýze v interakcii s cvičným učiteľom a pri tvorbe sebareflexívneho záznamu a rozvíjať tak osobné poňatia výučby a zodpovednosti študenta.

Odporúčaná literatúra:

- Pedagogická prax v príprave učiteľov/ Kramáreková, H., Szíjjártóová, K. 2012. Nitra : PF UKF, 162 s. ISBN 978-80-558-0160-5.
- Pedagogická prax : nástroj skvalitňovania vzdelávania učiteľov / Katarína Szíjjártóová, Hilda Kramáreková. - Nitra : PF UKF Nitra, 2019. - 171. - ISBN 978-80-558-1443-8.
- Kompetencie učiteľa. Hodnotenie. Sebahodnotenie/ Soňa Čeretková a kol : Praha : Verbum, 2019. - 182 s. - ISBN 978-80-87800-54-6.
- Rozvoj kritického myslenia vo vyučovaní psychológie/ Tomšík, R. 2019. Nitra: UKF, 64 s. ISBN 978-80-558-1389-8.
- Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov občianskej náuky/ Predanocyová, Ľ. - Jomášková, G. 2019. Nitra: UKF, ISBN 978-80-558-1482-7.
- Stratégie kritického a tvorivého myslenia v príprave učiteľov informatiky / Gabriela Lovászová, Nika Klimová, 2019. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 62 s. - ISBN 978-80-558-1499-5
- Tvorivé a kritické myslenie v príprave vyučujúcich v technickom vzdelávaní / Valentová Monika, Brečka Peter, Depešová Jana, 2019; - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 92 s. - ISBN 978-80-558-1463-6.
- Edukácia slovenského jazyka a slohu z aspektu poznávacích procesov žiaka / Zuzana Kováčová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 148 s. - ISBN 978-80-558-1484-1.
- Intervenčný program čítania s porozumením pre slovenský jazyk v nižšom sekundárnom vzdelávaní / Zuzana Kováčová a kol ; recenzent: Erich Petlák, Eva Vitezová. - 1. vyd. - Verbum : Praha, 2020. - 186 s. - ISBN 978-80-87800-76-8.
- Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov etickej výchovy/ Igor Lomnický, Andrea Lesková, Lenka Magová, 2019. - Nitra : UKF, 2019. - 85 s. - ISBN 978-80-558-1460-5.
- Didaktiky spoločenskovedných predmetov občianska náuka a etická výchova / Gabriela Jonášková, Igor Lomnický, Ľubica Predanocyová ; recenzent: Ladislav Mura, Eva Pechorčiaková Svitačová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2018. - 131 s. - ISBN 978-80-558-1288-5.

Stratégie výučby s podporou IKT v technickom vzdelávaní. Peter BREČKA, Monika VALENTOVÁ. 2018. 1. vyd. Nitra: UKF, 2018. 198 s. ISBN 978-80-558-1299-1.
 Matematika a CLIL : úlohy a aktivity pre CLIL vyučovanie matematiky / Kitti Páleníková a kol. - Nitra : UKF, 2018. - 106 s. - ISBN 978-80-558-1364-6. [Páleníková Kitti (30%) - Naštická Zuzana (30%) - Šubová Lenka (20%) - Medová Janka (10%) - Rumanová Lucia (5%) - Plothová Lucia (5%)]
 Didaktika etickej výchovy pre pedagogickú prax ./ Igor Lomnický a kol.; Nitra : UKF, 2017. - CD-ROM – 130s. - ISBN 978-80-558-1224-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

predmet je realizovaný do roku 2022 v rámci projektu ESF Skvalitňovanie praktickej prípravy budúcich pedagogických zamestnancov na UKF v Nitre

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD., prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PaedDr. Katarína Szíjjártóová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2022

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/N- PRAXU5/22	Názov predmetu: Prax výučbovo-asistentská II
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 20s / 20s Metóda štúdia: Cvičenie, Seminár - prezenčná,kombinovaná, prezenčná,kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: A - absolvoval Celková záťaž študenta: 100 hodín: 20 hodín priamej praxe v zariadení + 20 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 60 hodín príprava na výstupy a asistentské činnosti a tvorba denníka z pedagogickej praxe. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia. Podmienky na absolvovanie predmetu pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 100 hodín 20 hodín priamej praxe v zariadení (externý študent si ho vyberá podľa vlastných podmienok, napr. podľa bydliska) + 20 hodín rozbor s cvičným učiteľom + 60 hodín príprava na výstupy a asistentské činnosti a tvorba denníka z pedagogickej praxe. Podkladom pre udelenie hodnotenia z predmetu je stanovisko cvičného učiteľa, ktoré obsahuje potvrdenie o absolvovaní praxe a odporúčanie udeliť hodnotenie didaktikom Katedry slovenského jazyka a literatúry. Didaktik Katedry slovenského jazyka a literatúry posúdi, či študentom predložené prípravy na konkrétne realizované vyučovacie hodiny slovenského jazyka a literatúry rešpektujú aktuálne požiadavky konštruktivisticky orientovanej edukácie. Hodnotenie nebude udelené študentovi, ktorý nepredloží podklady zo školy či školského zariadenia podpísané cvičným učiteľom či pedagogickým zamestnancom, jeho hodnotenie činnosti študenta, vyplnený denník z pedagogickej praxe signovaný riaditeľom či zástupcom školy / školského zariadenia.	
Výsledky vzdelávania: Absolvent výučbovo-asistentskej praxe • Implementuje pedagogickú a odborovodidaktickú teóriu, t. j. teóriu vyučovania slovenského jazyka a slohu alebo teóriu vyučovania literatúry do edukačného procesu.	

- Samostatne konkretizuje ciele jazykovej a literárnej výchovy a vzdelávania na základe analýzy štátneho a školského vzdelávacieho programu, a to najmä pre predmet slovenský jazyk a literatúra.
- Projektuje samostatne výučbu konkrétnych tém zo slovenského jazyka a literatúry s primeranou časovou schémou jednotlivých činností, a to modernými metódami preferovanými v konštruktivistickom poňatí edukácie, ako aj metódami a prostriedkami výučby s podporou moderných informačných a komunikačných technológií podľa formulovaného cieľa a určeného obsahu vyučovacej hodiny.
- Projektuje a realizuje samostatne výchovno-vzdelávaciu činnosť realizovanú ako záujmovú činnosť žiakov v čase mimo vyučovania. Tu preukazuje osobnú angažovanosť pre vyučovanie slovenského jazyka a literatúry a nachádza atraktívne formy sprístupňovania relevantných vedomostí. Volí formy a metódy, ktoré sú primerané veku žiakov.
- Realizuje výučbu/výchovno-vzdelávaciu činnosť v za sebou nasledujúcich organizačných formách a uskutočňuje transfer základného obsahu v zmysle základných školských dokumentov. Konkrétne postupy a striedanie organizačných foriem, ako aj výber metód vie na odbornej úrovni interpretovať a obhájiť.
- Implementuje medzipredmetové väzby a medziodborové poznatky v prezentácii vyučovaných tém. Medzipredmetové väzby medzi slovenským jazykom a literatúrou a inými predmetmi má strategicky premyslené a sú súčasťou písomnej prípravy konkrétnej témy (vyučovacej jednotky).
- Aplikuje metódy, stratégie, prostriedky, pomôcky a informačné technológie a identifikuje ich efektívnosť v kontexte rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede/ výchovnej skupine. Sústreďuje sa na tie metódy, stratégie, prostriedky, pomôcky a informačné technológie, ktoré sú efektívne pre vyučovanie slovenského jazyka a literatúry (tradičné aj netradičné), resp. konkrétne pre edukáciu tejto disciplíny vznikli.
- Identifikuje a akceptuje prejavy individuality žiaka v rámci školskej triedy/ výchovnej skupiny, aplikuje prvky diferenciacie vo vyučovaní a využíva metódy diagnostikovania ich efektívnosti. Rešpektuje individualitu žiakov a ich dispozície či konkrétne preferencie tém a činností v intenciách predmetu slovenský jazyk a literatúra.
- Optimalizuje atmosféru v učiacej sa skupine a vytvára podnetné a neohrožujúce prostredie pre vyučovanie a učenie sa žiakov aplikáciou techník dodržiavania pravidiel a bezpečných pracovných podmienok.
- Primerane motivuje žiakov k učebnej činnosti a podporuje interakcie medzi žiakmi. Využíva ideové bohatstvo literárnych textov a transformuje ho na reálne či hypotetické situácie.
- Ovláda a primerane aplikuje stratégie pre zabezpečenie disciplíny v skupine. Implementuje prvky prevencie nehodného správania v triede. V tomto zmysle využíva ideové bohatstvo literárnych textov.
- Aplikuje metódy mikrodiagnostikovania a zohľadňuje výsledky vo výbere následnej činnosti.
- Poskytuje spätnú väzbu, samostatne a zodpovedne hodnotí učebné výsledky žiakov v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania. Realizuje spätnú väzbu o plnení cieľov vyučovania.
- Je schopný vytvárať a rozvíjať interpersonálne vzťahy so žiakmi, rodičmi a vedením školy, pričom používa vhodné komunikačné prostriedky.
- Pripravuje učebné pomôcky a pracuje kompetentne s modernými vyučovacími technológiami a elektronickým školským vzdelávacím prostredím. Vie si zhotoviť, resp. nájsť pomôcky z oblasti literárnej produkcie či z jazykovej reality, čím prejavuje vlastnú invenciu.
- Uplatňuje metódy a nástroje pedagogickej metodológie pri realizácii akčného výskumu v rámci témy záverečnej práce. Pozná metodológiu pedagogicko-psychologických vied a vhodne ju spája s metodológiou lingvistických a literárno-vedných disciplín.
- Argumentuje vlastné metodické postupy v portfóliu a v interakcii s cvičným učiteľom.

- Reflektuje vyučovaciu skúsenosť a má objektívny sebaobraz o úrovni vlastných profesijných zručností.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu: Prax výučbovo-asistentská je forma praktickej skúsenosti realizovaná v škole a/alebo školskom zariadení zaradenom do siete škôl a školských zariadení. Je to prax, ktorá má vlastnosti pedagogickej stáže a predstavuje priestor rozvíjania skúseností získaných pozorovaním, asistenciou a výučbovou praxou a priestor rozvíjania vedomostí zručností, skúseností a hodnôt prostredníctvom priamej aktívne výučbovej a asistentskej činnosti, ktorú realizuje študent pod supervíziou cvičného pedagogického alebo odborného zamestnanca podľa druhu zvoleného výchovno-vzdelávacieho zariadenia. Študent v rámci praxe nepretržite pôsobí v edukačnom prostredí s následnou metodickou a odbornou analýzou a spätnou väzbou od cvičného učiteľa a reflexiou vlastných didaktických zručností a pedagogických spôsobilostí.

Prax je organizovaná tak, aby mal študent možnosť realizovať výchovné činnosti alebo výučbu v triedach, aplikovať metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky optimalizované teóriu a mohol overiť vlastný edukačný projekt dizajnovaný pre výučbu alebo výchovno-vzdelávací proces v konkrétnom stupni vzdelávania, ročníku a triede alebo výchovnej skupine, alebo aplikovať asistenčný program pri práci s jednotlivcom, či skupinou žiakov v kontexte ich individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb. Prax predstavuje zároveň priestor pre výskumné a metodické aktivity súvisiace s tvorbou záverečnej práce študenta učiteľstva.

Špecifické ciele

Prostredníctvom výučbovo-asistentskej praxe umožniť študentovi:

1. Overiť vlastné psychodidaktické a odborovodidaktické koncepty vyučovania v reálnych podmienkach.
2. Realizovať výučbu v triedach, aplikovať vyučovacie metódy, stratégie, prostriedky a pomôcky s dôrazom na stimuláciu poznávacích procesov, kritického a tvorivého myslenia žiakov.
3. Overiť pedagogické stratégie rozpoznávania rozmanitých potrieb žiakov v školskej triede, resp. výchovnej skupine a ich pedagogicko-didaktického zvládnutia:
  - riešiť v rámci vyučovania a výchovy rôzne prejavy správania sa žiakov v škole vyplývajúce z ich diverzity (osobitostí vývinového obdobia, sociálneho a kultúrneho prostredia, pohlavia a pod.),
  - akceptovať prejavy individuality žiaka v kontexte formálnej sociálnej skupiny v rámci školskej triedy,
  - akceptovať osobitosti učenia sa žiakov v školskej triede a prispôbiť im vlastný vyučovací štýl,
  - akceptovať osobitosti učenia sa žiakov v čase mimo vyučovania, osobitosti záujmov a rozmanitosť žiakov v zariadení voľného času
  - akceptovať a do vyučovania a výchovnej činnosti projektovať prvky diferenciácie pri vyučovaní a výchove žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
  - vytvárať pozitívne socializačné efekty a zvládnuť disciplínu v žiackom kolektíve, prejavy nedisciplinovaného správania a reakcie skupiny na takéto prejavy,
  - optimalizovať atmosféru v učiacej sa skupine.
4. Rozvíjať si psychodidaktické zručnosti a spôsobilosti,
  - formulovať kognitívne, socioafektívne a psychomotorické ciele vyučovacej hodiny, výchovno-vzdelávacej jednotky a komunikovať ich učiacim sa,
  - využívať stratégie vymedzenia kľúčových pojmov prezentovaného obsahu v kontexte štruktúry vedného odboru a v kontexte kognitívno-vývinových charakteristík žiakov.
5. Využívať stratégie podporujúce kritické, angažované a kreatívne myslenie žiakov.
6. Rozvíjať psychosociálnu, projektívnu, realizačnú a reflektívnu zložku učiteľskej spôsobilosti pre výučbu.
7. Plánovať a realizovať vyučovací/ výchovno-vzdelávací proces:
  - plánovať a organizovať činnosť jednotlivcov a skupín žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese,

- aplikovať metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa žiaka,
  - aplikovať metódy udržania pozornosti žiakov počas výchovnovzdelávacej činnosti,
  - implementovať medzipredmetové väzby a medziodborové poznatky v prezentácii témy, v štruktúre základného a rozvíjajúceho učiva,
- o využívať pomôcky, učebnice a ďalšie učebné zdroje a IKT vo vzdelávaní a učení sa žiakov, uplatňovať metódy a prostriedky rozvíjania digitálnej gramotnosti žiaka, počítač, interaktívnu tabuľu, internet, špecifické výučbové programy a softvéry, dynamické systémy a interaktívne učebné materiály a pod.
8. Vytvárať podnetné a neohrozujúce prostredie pre vyučovanie a učenie sa žiakov:
o aplikovať techniky na dodržiavanie pravidiel a bezpečných pracovných podmienok,
o aplikovať metódy a stratégie vonkajšej motivácie a aktivizácie žiakov, podporovať interakcie medzi žiakmi,
9. Aplikovať metódy diagnostikovania učebných výsledkov žiakov, ich hodnotenia a poskytovania spätnej väzby v súlade so zásadami hodnotenia na príslušnom stupni vzdelávania.
10. Prezentovať vlastné osobnostné charakteristiky, komunikačný štýl (v komunikácii so žiakmi, rodičmi, pedagógmi a odbornými zamestnancami školy).
11. Prezentovať profesijné zručnosti, uskutočňovať sebareflexiu a prijímať spätnú väzbu o vlastnom výstupe od žiakov, rovesníkov a cvičného učiteľa.
12. Reflektovať vyučovaciu skúsenosť v skupine študentov, zdieľať vlastné zážitky, poznatky a hodnoty.
13. Vlastné zážitky, poznatky a hodnoty argumentovať v metodologickej analýze v interakcii s cvičným učiteľom a pri tvorbe sebareflexívneho záznamu a rozvíjať tak osobné poňatia výučby a zodpovednosti študenta.

Odporúčaná literatúra:

- Pedagogická prax v príprave učiteľov/ Kramáreková, H., Szíjjártóová, K. 2012. Nitra : PF UKF, 162 s. ISBN 978-80-558-0160-5.
- Pedagogická prax : nástroj skvalitňovania vzdelávania učiteľov / Katarína Szíjjártóová, Hilda Kramáreková. - Nitra : PF UKF Nitra, 2019. - 171. - ISBN 978-80-558-1443-8.
- Kompetencie učiteľa. Hodnotenie. Sebahodnotenie/ Soňa Čeretková a kol : Praha : Verbum, 2019. - 182 s. - ISBN 978-80-87800-54-6.
- Rozvoj kritického myslenia vo vyučovaní psychológie/ Tomšík, R. 2019. Nitra: UKF, 64 s. ISBN 978-80-558-1389-8.
- Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov občianskej náuky/ Predanocyová, Ľ. - Jomášková, G. 2019. Nitra: UKF, ISBN 978-80-558-1482-7.
- Stratégie kritického a tvorivého myslenia v príprave učiteľov informatiky / Gabriela Lovászová, Nika Klimová, 2019. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 62 s. - ISBN 978-80-558-1499-5
- Tvorivé a kritické myslenie v príprave vyučujúcich v technickom vzdelávaní / Valentová Monika, Brečka Peter, Depešová Jana, 2019; - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 92 s. - ISBN 978-80-558-1463-6.
- Edukácia slovenského jazyka a slohu z aspektu poznávacích procesov žiaka / Zuzana Kováčová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2019. - 148 s. - ISBN 978-80-558-1484-1.
- Intervenčný program čítania s porozumením pre slovenský jazyk v nižšom sekundárnom vzdelávaní / Zuzana Kováčová a kol ; recenzent: Erich Petlák, Eva Vitezová. - 1. vyd. - Verbum : Praha, 2020. - 186 s. - ISBN 978-80-87800-76-8.
- Tvorivé a kritické myslenie v príprave učiteľov etickej výchovy/ Igor Lomnický, Andrea Lesková, Lenka Magová, 2019. - Nitra : UKF, 2019. - 85 s. - ISBN 978-80-558-1460-5.
- Didaktiky spoločenskovedných predmetov občianska náuka a etická výchova / Gabriela Jonášková, Igor Lomnický, Ľubica Predanocyová ; recenzent: Ladislav Mura, Eva Pechorčiaková Svitačová. - 1. vyd. - Nitra : UKF, 2018. - 131 s. - ISBN 978-80-558-1288-5.

Stratégie výučby s podporou IKT v technickom vzdelávaní. Peter BREČKA, Monika VALENTOVÁ. 2018. 1. vyd. Nitra: UKF, 2018. 198 s. ISBN 978-80-558-1299-1.
Matematika a CLIL : úlohy a aktivity pre CLIL vyučovanie matematiky / Kitti Páleníková a kol. - Nitra : UKF, 2018. - 106 s. - ISBN 978-80-558-1364-6. [Páleníková Kitti (30%) - Naštická Zuzana (30%) - Šubová Lenka (20%) - Medová Janka (10%) - Rumanová Lucia (5%) - Plothová Lucia (5%)]
Didaktika etickej výchovy pre pedagogickú prax ./ Igor Lomnický a kol.; Nitra : UKF, 2017. - CD-ROM – 130s. - ISBN 978-80-558-1224-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

predmet je realizovaný do roku 2022 v rámci projektu ESF Skvalitňovanie praktickej prípravy budúcich pedagogických zamestnancov na UKF v Nitre

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD., prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PaedDr. Katarína Szíjjártóová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2022

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/RET/15	Názov predmetu: Rétorika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná, dištančná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 8 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 16 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a seminárna práca. V priebehu semestra vypracuje študent samostatne projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári, resp. odovzdá ho v elektronickej podobe (40 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (20 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 42 bodov. (70%) Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba) + príprava na semináre 8 hodín + príprava seminárnej práce a prezentácie 16 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a seminárna práca. V priebehu semestra vypracuje študent samostatne projekt podľa zadania vyučujúceho a prezentuje ho na seminári, resp. odovzdá ho v elektronickej podobe (40 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (20 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 42 bodov. (70%)	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent vie pomenovať základné kategórie a princípy rétoriky. • Študent rozumie fungovaniu princípov rétoriky v klasickom i modernom vnímaní. • Študent dokáže aplikovať získané vedomosti v praxi. - Študent dokáže samostatne vytvoriť a realizovať rečnícke prejavy aj pri vyučovaní. 	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dejiny rétoriky. Ideál dokonalého rečníka v starovekom Grécku a dnes. (1. týždeň) 2. Vzťah rétoriky k fonetike a fonológii, lexikológii, morfológii, syntaxi, štylistike. Kompozícia rétorického textu. (2. týždeň) 	

3. Rečnícky prejav ako výsledok pôsobenia objektívnych a subjektívnych činiteľov. (3. týždeň)
4. Rétorický štýl, rečnícke prejavy, druhy rečníckych prejavov a rečnícke žánre. (4. týždeň)
5. Výber a využitie rečníckych jazykových prostriedkov. Sugestívne a emfatické rečnícke prostriedky. Frazeologizmy v rečníckom prejave. Floskuly a klišé. (5. týždeň)
6. Parajazykové zvukové prostriedky. (6. týždeň)
7. Extrajazykové prostriedky. Mimorečové okolnosti v rečníctve. (7. týždeň)
8. Psychologické aspekty rečníckych prejavov. (8. týždeň)
9. Tréma ako brzda rečníckeho prejavu. (9. týždeň)
10. Komplexnosť rečovej komunikácie. (10. týždeň)
11. Kultúra rečového prejavu. (11. týždeň)
12. Príprava a prednes hovoreného prejavu. (12. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Aristoteles: Poetika. Rétorika. Politika. Bratislava: Tatran 1980. s. 51 – 201, s. 235 – 252.

Bachtová-Šmajsová, B.: Rétorika. Vážnosť mluveného slova. Praha: Grada Publishing 2010.

Braun, R.: Umění rétoriky. Praha: Portál 2009.

Holič, Š.: Praktická rétorika. Nitra: FF UKF 2000. Mistrík, J.: Rétorika. Bratislava: SPN 1987.

Rybár, L.: Základy rétorickej komunikácie. Bratislava: Obzor 1980.

Slančová, D.: Základy praktickej rétoriky. Prešov: Náuka 2001.

Škvareninová, O.: Rečová komunikácia. 2. vyd. Bratislava: SPN 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 97

ABS	N
100.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/SDP1/22	Názov predmetu: Seminár k diplomovej práci 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta 50 hodín, semináre 26 hodín, domáca príprava 24 hodín Celkové hodnotenie študenta pozostáva z aktívnej účasti na konzultáciách so školiteľom. Podmienky pre externé štúdium Celková záťaž študenta 50 hodín - semináre 26 hodín, domáca príprava 24 hodín Celkové hodnotenie študenta pozostáva z aktívnej účasti na konzultáciách so školiteľom.	
Výsledky vzdelávania: Študent porozumie konkrétnemu problému, ktorý je predmetom bakalárskej práce. Študent je schopný analyzovať a spracovať odbornú literatúru. Študent aplikuje naučené vedomosti o kategóriách a princípoch etiky pri tvorbe bakalárskej práce a pri riešení konkrétnych etických problémov. Študent vníma a spracováva pripomienky školiteľa bakalárskej práce.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Formulácia témy, možnosti jej variácií a z toho vyplývajúce dôsledky. 2. Koncipovanie bakalárskej práce, jej využitie a možnosti. 3. Projekt bakalárskej práce. 4. Časový harmonogram práce. 5. Formálna stránka bakalárskej práce 6. Dodržiavanie citačnej normy v bakalárskych prácach. 7. Obsahová stránka bakalárskej práce. 8. Štruktúra bakalárskej práce. 9. Koncipovanie logickej osnovy odborného textu. 10. Odborné a vedecké informačné zdroje, ich vyhľadávanie, triedenie a výber. 11. Kritické zhodnotenie odbornej literatúry vzťahujúcej sa k téme bakalárskej práce. 12. Konkrétne metodologické špecifiká práce. 13. Príprava na obhajobu.	
Odporúčaná literatúra: KATUŠČÁK, D. 2007. Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Nitra: Enigma, 2007. KOMÁRIK, E. 2002. Metódy vedeckého poznávania človeka pre začiatočníkov. Bratislava: UK, 2002. MARKOVÁ, D. 2008. Metodologické, obsahové a formálne aspekty diplomových, bakalárskych	

a ŠVOČ prác. Nitra: Garmond, 2008.
 MARKOVÁ, D. – JUROVÁ, J. 2011. Kvalitatívny prístup vo výskume a jeho etické implikácie. In: Fyzika a etika V. : Poznanie, veda a spoločnosť. Nitra: UKF, 2011.
 MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D. a kol. 2004. Akademická príručka. Martin: Osveta, 2004. Strana: 2
 ŠESTÁK, Z. 2000. Jak psát a přednášet o vědě. Praha: Academia, 2000.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 163

ABS	N
99.39	0.61

Vyučujúci: prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD., prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., doc. PhD. Silvia Lauková, PhD., doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., doc. PhD. Jozef Brunclík, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD., PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD., PhD. Petra Kaizerová, PhD., PhD. Dušan Teplan, PhD., doc. Mgr. Veronika Rácová, PhD., Mgr. Patrik Petráš, PhD., PhD. Martina Taneski, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2022

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/SDP2/22	Názov predmetu: Seminár k diplomovej práci 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta 50 hodín, semináre 26 hodín, domáca príprava 24 hodín Celkové hodnotenie študenta pozostáva z aktívnej účasti na konzultáciách so školiteľom. Podmienky pre externé štúdium Celková záťaž študenta 50 hodín - semináre 26 hodín, domáca príprava 24 hodín Celkové hodnotenie študenta pozostáva z aktívnej účasti na konzultáciách so školiteľom.	
Výsledky vzdelávania: Študent porozumie konkrétnemu problému, ktorý je predmetom bakalárskej práce. Študent je schopný analyzovať a spracovať odbornú literatúru. Študent aplikuje naučené vedomosti o kategóriách a princípoch etiky pri tvorbe bakalárskej práce a pri riešení konkrétnych etických problémov. Študent vníma a spracováva pripomienky školiteľa bakalárskej práce.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Formulácia témy, možnosti jej variácií a z toho vyplývajúce dôsledky. 2. Koncipovanie bakalárskej práce, jej využitie a možnosti. 3. Projekt bakalárskej práce. 4. Časový harmonogram práce. 5. Formálna stránka bakalárskej práce 6. Dodržiavanie citačnej normy v bakalárskych prácach. 7. Obsahová stránka bakalárskej práce. 8. Štruktúra bakalárskej práce. 9. Koncipovanie logickej osnovy odborného textu. 10. Odborné a vedecké informačné zdroje, ich vyhľadávanie, triedenie a výber. 11. Kritické zhodnotenie odbornej literatúry vzťahujúcej sa k téme bakalárskej práce. 12. Konkrétne metodologické špecifiká práce. 13. Príprava na obhajobu.	
Odporúčaná literatúra: KATUŠČÁK, D. 2007. Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Nitra: Enigma, 2007. KOMÁRIK, E. 2002. Metódy vedeckého poznávania človeka pre začiatočníkov. Bratislava: UK, 2002. MARKOVÁ, D. 2008. Metodologické, obsahové a formálne aspekty diplomových, bakalárskych	

a ŠVOČ prác. Nitra: Garmond, 2008.
MARKOVÁ, D. – JUROVÁ, J. 2011. Kvalitatívny prístup vo výskume a jeho etické implikácie. In: Fyzika a etika V. : Poznanie, veda a spoločnosť. Nitra: UKF, 2011.
MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D. a kol. 2004. Akademická príručka. Martin: Osveta, 2004. Strana: 2
ŠESTÁK, Z. 2000. Jak psát a přednášet o vědě. Praha: Academia, 2000.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 129

ABS	N
100.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD., prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., doc. PhD. Silvia Lauková, PhD., doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., doc. PhD. Jozef Brunclík, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD., PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD., PhD. Petra Kaizerová, PhD., PhD. Dušan Teplan, PhD., doc. Mgr. Veronika Rácová, PhD., Mgr. Patrik Petráš, PhD., PhD. Martina Taneski, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2022

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/SL/15	Názov predmetu: Semiotika literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná, dištančná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava seminárnej práce 12 hodín. Podmienky: Študent počas seminárov preukáže dôkladnú znalosť odborných textov z oblasti slovenskej i svetovej semiotiky (15 bodov), na seminároch prezentuje vlastnú analýzu literárnych textov z hľadiska semiotiky, resp. odovzdá analýzu v elektronickej podobe (15 bodov) a vypracuje seminárnu prácu na zvolenú tému (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. (70%) Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + príprava na semináre 12 hodín + príprava seminárnej práce 12 hodín. Podmienky: Študent počas seminárov preukáže dôkladnú znalosť odborných textov z oblasti slovenskej i svetovej semiotiky (15 bodov), na seminároch prezentuje vlastnú analýzu literárnych textov z hľadiska semiotiky, resp. odovzdá analýzu v elektronickej podobe (15 bodov) a vypracuje seminárnu prácu na zvolenú tému (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov. (70%)	
Výsledky vzdelávania: Študent disponuje vedomosťami o zmysle semiotického bádania literatúry. Prostredníctvom konkrétnych analýz literárnych textov sa naučil špecifikovať jeho pravidlá a podmienky. Pozná dejiny semiotiky od najstarších čias až po súčasnosť. Dokáže chápať literárny text ako semiotický fenomén.	
Stručná osnova predmetu: 1. Definícia znaku. (1. týždeň) 2. Semiotika ako vedecká disciplína. (2. týždeň) 3. Semiotika a jej vzťah k iným vedným disciplínam. (3. týždeň)	

4. Dejiny semiotiky – od počiatkov až po súčasnosť. (4. – 5. týždeň)
5. Literárny text ako semiotický fenomén. (6. – 7. týždeň)
6. Dejiny semiotického bádania literatúry na Slovensku. (8. – 9. týždeň)
7. Analýza reprezentatívny prác z oblasti semiotického bádania literatúry. (10. – 11. týždeň)
8. Semiotika literatúry – možnosti výskumu. (12. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

AUGUSTINUS, A. 2004. Kresťanská vzdelanosť. Praha: Vyšehrad, 2004.
 BAKOŠ, M. (ed.). 1971. Teória literatúry. Bratislava: Pravda, 1971.
 ECO, U. 1995. Interpretácia a nadinterpretácia. Bratislava: Archa, 1995.
 ECO, U. 2005. Meze interpretace. Praha: Karolinum, 2005.
 ECO U. 2009. Teorie sémiotiky. Praha: Argo, 2009.
 LAKOFF, G. – JOHNSON, M. 2002. Metafory, ktorými žijeme. Brno: Host, 2002.
 RAKÚS, S. 1993. Medzi mnohoznačnosťou a presnosťou. Levoča: Modrý Peter, 1993.
 TEPLAN, D. (ed.). 2015. Semiotika literatúry. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2015.
 VOIGT, V. 1981. Úvod do semiotiky. Bratislava: Tatran, 1981.
 ŽILKA, T. 2000. Postmoderná semiotika textu. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2000.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 274

ABS	N
99.27	0.73

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/SJAL/15	Názov predmetu: Slovenský jazyk a literatúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: -	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celková záťaž študenta 50 hodín Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné, aby študent zodpovedal štátnicové otázky, hranica úspešnosti je 70 %, o úspešnosti alebo neúspešnosti absolvovania skúšky rozhoduje štátnicová komisia. Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta 50 hodín Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné, aby študent zodpovedal štátnicové otázky, hranica úspešnosti je 70 %, o úspešnosti alebo neúspešnosti absolvovania skúšky rozhoduje štátnicová komisia.	
Výsledky vzdelávania: Študent prezentuje nadobudnuté vedomosti, vie ich kriticky analyzovať a tvorivo aplikovať v rámci predmetnej oblasti.	
Stručná osnova predmetu: 1. Indoeurópske jazyky (rozdelenie, história, vývinové zmeny v samohláskovej a spoluhláskovej sústave). 2. Praslovančina (vývinové zmeny v samohláskovej a spoluhláskovej sústave). Charakteristika jednotlivých slovanských jazykov. 3. Staroslovienčina, pôvod a redakcie staroslovienčiny, hlaholika a cyrilika, samohlásková a spoluhlásková sústava staroslovienčiny. Jazyka, charakteristika z morfológického, syntaktického a lexikálneho hľadiska. 4. Prekladová a pôvodná tvorba Konštantína a Metoda. Činnosť Konštantína a Metoda a ich význam v našich kultúrnych dejinách. 5. Historické hypotézy a teórie o pôvode slovenčiny. Hlásokoslovné zmeny v 10. storočí. Vývin vokálov a konsonantov v 11. – 16. storočí. Morfológický vývin slovenčiny a vývin lexiky slovenčiny od rozpadu praslovančiny. Základné historické zmeny v gramatickej stavbe slovenčiny. Vznik nových kategórií. Vývin vzorov podstatných mien, prídavných mien a slovesných vzorov. Domáca prevzatá lexika.	

6. Jazykové črty troch slovenských nárečových makroareálov z hľadiska praslovanského vývinu. Základné areály a staré územno-právne rozčlenenie Slovenska. Najdôležitejšie znaky nárečových areálov západného, stredného a východného Slovenska. Slovenské nárečia v zahraničí.
7. Metódy nárečového výskumu. Heuristické metódy, prepis nárečových textov. Areálová lingvistika, metódy kartografického spracovania nárečí. Atlas slovenského jazyka a súčasné kartografické diela.
8. Dynamika prirodzeného jazyka. Základné pojmy dynamiky jazyka. Metodologické prístupy k analýze textu. Typológia vývinových zmien. Dynamika komunikačných sfér. Dynamika mediálnej komunikačnej sféry. Médiá a text. Ekolingvistika a jej zameranie na dynamické javy v jazyku a spoločnosti. Norma a otázka spisovnosti. Norma a otázka kodifikácie. Faktory dynamiky jazyka. Kultivovanie spisovného jazyka. Vplyv subjektov kultivovania jazyka na jazykovú prax.
9. Lexikálna variantnosť ako prejav synchrónnej dynamiky. Varianty a totožnosť významu. Rozhraničenie variantov a synonym. Dynamika štýlém. Aktuálna komunikačná dynamika textu. Historická (vývinová) dynamika textu. Sémantické a štylistické procesy a tendencie v texte (intelektualizácia, internacionalizácia, terminologizácia atď.) Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Generačný a rodový aspekt. Súčasná tendencie v preberaní slov. Hovorovosť. Univerbizácia. Slangovosť. Neologizácia. Medzijazykové kontakty. Vzťah slovenčiny ku kontaktovým jazykom. Vzťah slovenčiny k nekontaktovým jazykom.
10. Štylisticko-gramatická analýza konkrétneho textu a jeho didaktická aplikácia v školskej praxi.
11. Literárna veda a jej časti, literárne dielo ako umelecký artefakt, štruktúra literárneho diela, verzológia, kompozícia literárneho textu, teória prózy, poézie a drámy, literárna komparatistika, literárna semiotika, folklór.
12. Interpretácia literárneho textu, druhy interpretácií a klasifikácia interpretačných metód.
13. Ideový a umelecký charakter staršej slovenskej literatúry a dejiny slovenskej stredovekej, renesančnej a humanistickej literatúry a barokovej literatúry, predstavitelia a ich literárna tvorba.
14. Spoločensko-kultúrne predpoklady národného obrodzenia, klasicistická, preromantická a romantická literárna tvorba, žánrové dominanty a predstavitelia.
15. Nástup realizmu v slovenskej literatúre, typológia a charakteristika oboch vln realizmu, ich predstavitelia a tvorba.
16. Premeny slovenskej literatúry na prelome 19. a 20. storočia, moderna v slovenskej literatúre, kultúrno-spoločenské premeny po roku 1918 a ich vplyv na slovenskú literatúru, literatúra v 1. polovici 20. storočia, predstavitelia a ich tvorba
17. Politické, spoločensko-historické a kultúrne súvislosti vývinu slovenskej literatúry v období od druhej svetovej vojny. Vývinové trendy slovenskej literatúry po druhej svetovej vojne, predstavitelia a ich tvorba.
18. Aktuálne vývinové trendy v slovenskej literatúre. Najvýznamnejší autori a ich diela. Postmoderna.
19. Metódy literárnej výchovy a vzdelávania v činnosti učiteľa a žiaka, čitateľské krízy a postupy pri sprostredkovaní literárneho textu. Metódy rozvoja kritického a tvorivého myslenia v literárnej výchove, tvorba literárneho projektu, problémové vyučovanie a komunikačno-zážitkový model vyučovania.
20. Svetová literatúra. Národné európske, americké a iné literatúry vo vývinovom prehľade. Najvýznamnejší autori a ich diela.

Odporúčaná literatúra:

- BAJZÍKOVÁ, E.: Úvod do textovej syntaxe. Bratislava: Univerzita Komenského 1979. 81 s.
 BUGÁROVÁ, M.: Intonácia a sémantika vety. Nitra: FF UKF, 2001. 134 s.
 DANEŠ, F.: Věta a text; Studie a práce lingvistické. 21. Praha: Československá akademie věd. 1985. 236 s.
 DOLNÍK, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: Textová lingvistika. Bratislava: STIMUL 1998. 134 s.

DOLNÍK, J.: Lexikológia. Bratislava: Univerzita Komenského 2003.

DVONČOVÁ, J.: Fyziologická fonetika. Bratislava: SPN, 1980. 208 s.

FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny. Martin: Vydavateľstvo Osveta 2004. 232 s.

FIŠER, Z.: Tvůrčí psaní. Malá učebnice tvůrčího psaní. Brno: Paido 2001. 164 s.

FURDÍK, J.: Slovenská slovotvorba. Editor Martin Ološtiak. Prešov: Náuka 2004.

GREPL, M. - KARLIK, P.: Skladba spisovné češtiny: Praha. Státní pedagogické nakladatelství 1986.

HORECKÝ, J. – BUZZÁSSYOVÁ, K. – BOSÁK, J. a kol.: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda 1989.

KAČALA, J.: Slovenčina – vec politická? Martin, MS 1994.

KAČALA, J.: Syntaktický systém jazyka. Pezinok: Formát 2000.

KOČIŠ, F.: Zložené súvetie v slovenčine. Bratislava: Vyd. SAV 1973.

KRÁL, Á. – SABOL, J.: Fonetika a fonológia. 1. vydanie. Bratislava: SPN, 1989. 392 s.

KRÁL, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Bratislava: SPN, 1988. 632 s.

Krátky slovník slovenského jazyka. Bratislava, VEDA 2003.

LYONS, J.: Linguistic semantics. An introduction. London: The Cambridge of University Press 1995. 376 s.

MIKO, F.: Text a štýl; K problematike literárnej komunikácie. Bratislava: Smena 1970. 167 s.

MISTRÍK, J.: Lingvistický slovník. Bratislava, SPN 1998.

ONDRUS, P. – HORECKÝ, J. – FURDÍK, J.: Lexikológia. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1980.

ORAVEC, J. - BAJZÍKOVÁ, E.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax. Bratislava: SPN 1986.

PAULINY, E.: Slovenská fonológia. Bratislava: SPN, 1979. 216 s.

SABOL, J. – ONDRUŠ, Š.: Úvod do štúdia jazykov. Bratislava, SPN 1989.

VAŇKO, J.: Lingvistické a didaktické otázky slovenskej syntaxe. Metodické centrum Banská Bystrica 2000.

WIMMER, J. – ALTMANN, G. – HŘEBÍČEK, L. – ONDREJOVIČ, S.: Úvod do analýzy textov. Bratislava: VEDA 2003. 344 s.

Aristoteles: Poetika / Rétorika / Politika. Bratislava : Tatran, 1980.

Bakoš, M.: Vývin slovenského verša od školy Štúrovec. 3. vydanie. Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1966.

Bílik, René: Industrializovaná literatúra (1945 – 1956), Bratislava : Proxy a. s. (bez udania roku vydania).

Čepan, O. Próza slovenského realizmu. Bratislava : Veda, 2001. 290 s.

Čepan, O. Stimuly realizmu. Bratislava : Tatran, 1984. 479 s.

Čúzy, Ladislav – Darovec, Peter - Hochel, Igor – Kákošová, Zuzana: Panoráma slovenskej literatúry III. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2006.

Dejiny slovenskej literatúry IV. Bratislava : SAV, 1975.

Dejiny slovenskej literatúry V. Bratislava : SAV, 1984.

Gbúr, J.ed a zost. Kukučín v interpretáciách. Bratislava : LIC, 2010. 176 s.

Harpáň, M.: Teória literatúry. Bratislava : ESA, 1994.

Hochel, Igor: Dotyky, sondy, postoje. Výber z recenzií a literárnokritických statí (1981 – 2001). Nitra : UKF, 2003.

Hrabák, J.: Poetika. Praha : Československý spisovateľ, 1973.

Jozef Minárik: Baroková literatúra. Bratislava : SPN, 1984.

Jozef Minárik: Renesančná a humanistická literatúra. Bratislava : SPN, 1985.

Jozef Minárik: Stredoveká literatúra. Bratislava : SPN, 1977.

- Jozef Minárik: Z klenotnice staršieho slovenského písomníctva, 1. 2. 3. Bratislava : Tatran, 1984; 1985; 1988.
- Kasáč, Z. – Bagin, A.: Dejiny slovenskej literatúry 3. Bratislava : SPN, 1986.
- kol. Od moderny k postmoderne. Nitra : UKF Nitra, 1997.
- Kolí, F.: Interpretačné priesory prózy. Nitra : VŠPg, 1996.
- Kolí, F.: Interpretačné reflexie. Nitra : UKF, 1997.
- Kopál, J. – Tarcalová, Ž.: Literatúra pre deti a didaktika literárnej výchovy na 1. stupni ZŠ. Bratislava : SPN, 1985.
- Kraus, Cyril: Slovenský literárny romantizmus. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999.
- Kusý, I. a kol. Slovenská literárna kritika 2. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979, 1981.
- Kusý, I. a kol. Slovenská literárna kritika 3. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1981.
- Marčok, Viliam a kol.: Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2006.
- Kerul'ová, Marta: Recepčno-interpretačné osobitosti textov staršej slovenskej literatúry. Nitra : UKF, 1992.
- Mazák, Pavol a kol.: Dejiny slovenskej literatúry 2. Bratislava : SPN, 1988.
- Miko, F. Analýza literárneho diela. Bratislava : Veda, 1987.
- Miko, F. Verš v recepcii poézie. Nitra : Pedagogická fakulta v Nitre, 1985.
- Mikula, V. a kol. Slovenský literárny realizmus (I., II., III.). Bratislava : Tatran, 2005, 2006, 2006.
- Mikulová, M. Paradoxy realizmu. Bratislava : VEDA, 2010.
- Mikulová, M., Mikula, V. Kapitoly zo slovenského realizmu. Bratislava : Univerzita Komenského, 2010.
- Mukřovský, J. Cestami poetiky a estetiky. Praha : Československý spisovateľ, 1971.
- Noge, J.: Slovenská romantická próza. Bratislava: Tatran, 1969.
- Obert, V.: Práca s literárnym textom pre deti a mládež. Bratislava : SPN 1985.
- Plutko, P. Cesta k básnickému tvaru: Kontext, téma, lyrický subjekt. Bratislava : Smena, 1979.
- Sedlák, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava – Martin : Matica slovenská – Literárne informačné centrum, 2009.
- Sedlák, J.: Epické žánre v literatúre pre mládež. Bratislava : SPN, 1981.
- Sliacky, O.: Literatúra pre deti a mládež do r. 1945. Bratislava : SPN, 1990.
- Sliacky, O.: Literatúra pre deti a mládež do r. 1960. Bratislava : SPN, 1998.
- Sliacky, O.: Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež. Bratislava : LIC, 2005.
- Slobodník, D. Cesty k próze. Bratislava : Tatran 1981.
- Stanislavová, Z.: Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež po r. 1960. Bratislava : LIC, 2010.
- Šklovskij, V. B. :Teória prózy. Bratislava : Tatran, 1971.
- Šmatlák, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : LIC 2001.
- Šmatlák, S.: Dejiny slovenskej literatúry. Bratislava : Tatran, 1988.
- Števček, J.: Dejiny slovenského románu, Bratislava : Tatran, 1989.
- Šútovec, M. O epickom diele. Levice : L.C.A., 1999.
- Tučná, E.: Marginálie o literatúre pre mládež. FF UKF : Nitra, 2000.
- Tučná, E.: Reflexie o literatúre pre mládež. Nitra : VŠPg, 1993.
- Vlašín, Š. a kol.: Slovník literárni teorie. Praha : Československý spisovateľ, 1977.
- Všetička, F. Kompoziciána: O kompozičnej výstavbe prozaického diela. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1986.
- Zeman, M. Rozumět literatuře. 1: Interpretace základních děl české literatury. Praha : SPN, 1986.
- Žilka, T.: Vademecum poetiky. Nitra : FF UKF, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 211

A	B	C	D	E	FX
13.27	18.96	23.7	19.43	23.7	0.95

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/STSL/E/15	Názov predmetu: Staroslovienčina
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: Prednáška, Seminár - prezenčná,kombinovaná, prezenčná,kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
<p>Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 2 hodiny + samoštúdium a príprava na skúšku 20 hodín + účasť na skúške 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška. V skúškovom období študenti absolvujú test, ktorý pozostáva z teoretickej a praktickej časti. Teoretická časť sa skladá z dvadsiatich otázok, ktoré reflektujú prednášky, semináre a základnú študijnú literatúru a zahŕňajú hláskoslovie, gramatiku a lexikológiu staroslovienčiny, ako aj jej historicko-kultúrne pozadie. Praktická časť skúšky spočíva v prepise a preklade vybraného staroslovienskeho textu a určení jeho redakcie, pričom sa argumentuje konkrétnymi znakmi textu. Pri praktickej časti skúšky môžu študenti používať tabuľky a glosáre. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 % z celkového počtu 100 bodov. Hodnotenie: A = 100 % – 95%, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %. Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 13 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 6 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + semináre 13 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 6 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + príprava na semináre 2 hodiny + samoštúdium a príprava na skúšku 20 hodín + účasť na skúške 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška. V skúškovom období študenti absolvujú test, ktorý pozostáva z teoretickej a praktickej časti. Teoretická časť sa skladá z dvadsiatich otázok, ktoré reflektujú prednášky, semináre a základnú študijnú literatúru a zahŕňajú hláskoslovie, gramatiku a lexikológiu staroslovienčiny, ako aj jej historicko-kultúrne pozadie. Praktická časť skúšky spočíva v prepise a preklade vybraného staroslovienskeho textu a určení jeho redakcie, pričom sa argumentuje konkrétnymi znakmi textu. Pri praktickej časti skúšky môžu študenti používať tabuľky a glosáre. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 % z celkového počtu 100 bodov. Hodnotenie: A = 100 % – 95%, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %.</p>	

Výsledky vzdelávania:

- Študent si pamätá históriu vzniku a fungovania staroslovienčiny ako prvého spisovného jazyka Slovanov.
- Študent rozlišuje jednotlivé redakcie staroslovienčiny podľa jazykových znakov.
- Študent číta plynule starosloviensky text písaný cyrilikou.
- Študent si pamätá v základných rysoch hláskoslovný, morfológický, syntaktický a lexikálny systém staroslovienčiny.
- Študent porovnáva gramatický systém staroslovienčiny a súčasnej slovenčiny, príp. češtiny.
- Študent vie prekladať texty zo slovenskej redakcie staroslovienčiny do súčasnej slovenčiny, príp. češtiny.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Poznanie staroslovienčiny je potrebné pre dôkladnú orientáciu pri rekonštrukcii fonetického, gramatického a lexikálneho systému praslovančiny. Staroslovienčina je dôležitým faktorom pri porovnávacom štúdiu slovanských jazykov. Pri jej štúdiu sa kladie dôraz na pochopenie a ovládanie kontinuálnych zmien, na procesy, ktoré formovali starosloviensky jazyk ako prvý spoločný slovanský jazyk, ktorý sa používal ako kultúrny jazyk na Veľkej Morave. Okrem vedomostí najmä z hláskoslovia, morfológie a lexiky sa študenti oboznamujú s jej kultúrnou, resp. kulturologickou úlohou, jej poslaním ako slovanského liturgického jazyka. V tejto súvislosti sa venuje pozornosť činnosti byzantskej misie – solúnskym bratom Konštantínovi a Metodovi a ich literárnej aktivite.

1. Staroslovienčina ako najstarší spisovný jazyk Slovanov. Pôvod staroslovienčiny. Redakcie staroslovienčiny. (1. týždeň)
2. Slovanské písmo, jeho vznik a charakteristika. Hlaholika a cyrilika. (2. týždeň)
3. Samohlásková sústava stsl. jazyka. Spoluhlásková sústava stsl. jazyka. Charakteristika stsl. z morfológického hľadiska. (3. týždeň)
4. Substantíva v staroslovienčine. Skloňovanie adjektív v staroslovienčine. Zámená v staroslovienčine. Číslovky v staroslovienčine. (4. týždeň)
5. Slovesá. Základné gramatické kategórie stsl. slovesa. Atematické a tematické slovesá. (5. týždeň)
6. Tvorenie minulého času. Aorist a imperfektum. Zložené slovesné tvary (perfektum, plusquamperfektum, futúrum exaktum, kondicionál). Menné slovesné tvary (supinum, infinitív, participiá). (6. týždeň)
7. Syntax stsl. jazyka. (7. týždeň)
8. Slovná zásoba. (8. týždeň)
9. Kultúrny jazyk západných Slovanov v predcyrilometodskom období. (9. týždeň)
10. Pôvodná tvorba Konštantína a Metoda. Proglas. (10. týždeň)
11. Staroslovienske preklady (náboženská literatúra, liturgické texty, právna literatúra). Otčenáš. (11. týždeň)
12. Život Konštantína, Život Metoda. Rastislavovo posolstvo. (12. týždeň)
13. Odraz ústnej slovesnosti a veľkomoravských dejín v starej literatúre. Veľkomoravská a cyrilo-metodská tradícia v dejinách slovenského národa. Literatúra o živote, činnosti a význame Konštantína a Metoda. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Birnbaum, H. – Schaecken, J.: Das Altkirchenslavische Wort. München: Verlag Otto Sanger 1997. 348 s. (<https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26222>).

Kurz, J.: Učebnice jazyka staroslověnského. Praha: SPN 1969. 234 s.

Pauliny, E.: Slovesnosť a kultúrny jazyk Veľkej Moravy. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry 1964. 248 s.

Pukanec, M.: Od indoeurópciny k praslovančine. Brno: Tribun EU 2010. 138 s.
 Pukanec, M.: Antológia textov (nielen) slovenských redakcií staroslovienčiny. Brno: Tribun EU 2019. 236 s.
 Pukanec, M.: The Kiev Leaflets as Folia Glagolitica Zempliniensia. Newcastle: Cambridge Scholars 2020. 130 s.
 Stanislav, J.: Starosloviensky jazyk 1. Bratislava: SPN 1978. 372 s.
 Stanislav, J.: Starosloviensky jazyk 2. Bratislava: SPN 1987. 312 s.
 Večerka, R.: Staroslověnština. Praha: SPN 1984. 231 s.
 Weingart, M.: Rukověť jazyka staroslověnského. Svazek 1 a 2 Praha: DKKMF 1937-1938. 480 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 61

A	B	C	D	E	FX
63.93	9.84	18.03	0.0	8.2	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJaL/U/TSSL/22	Názov predmetu: Textový seminár zo svetovej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín Seminár 26 hodín + príprava na semináre 8 hodín + príprava a prezentácia seminárnej práce 16 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminárnych cvičeniach a vypracovanie a prezentovanie seminárnej práce. V priebehu semestra študent vypracuje a prezentuje, príp. odovzdá seminárnu prácu, ktorá bude pozostávať z interpretácie textu svetovej literatúry (70 bodov). V rámci seminárov sa aktívne zúčastňuje diskusií o interpretovaných literárnych dielach, vyslovuje vlastné zistenia a postrehy (30 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%). Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín Seminár 26 hodín (6hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + príprava na semináre 8 hodín + príprava a prezentácia seminárnej práce 16 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminárnych cvičeniach a vypracovanie a prezentovanie seminárnej práce. V priebehu semestra študent vypracuje a prezentuje, príp. odovzdá seminárnu prácu, ktorá bude pozostávať z interpretácie textu svetovej literatúry (70 bodov). V rámci seminárov sa aktívne zúčastňuje diskusií o interpretovaných literárnych dielach, vyslovuje vlastné zistenia a postrehy (30 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%).	
Výsledky vzdelávania: Študenti vedia zužitkovať teoretické poznatky o interpretácii umeleckého textu a sú schopní kreatívne pracovať s textom a samostatne uvažovať o literatúre. Poznajú najvýznamnejšie diela svetovej literatúry vo vlastnej lektúre, vedia kriticky uvažovať o literárnych textoch, chápu axiologické poňatie svetovej literatúry. Chápu poňatie svetovej literatúry ako hodnôt, ktoré v podobe kánonu a tradície pôsobia na súčasné procesy vo svetovej literatúre.	
Stručná osnova predmetu: 1. Svetová literatúra ako kánon. (1. týždeň) 2. Najvplyvnejšie diela svetovej literatúry podľa M. Adlera. (2. týždeň) 3. Časopis Revue svetovej literatúry a jeho vplyv na recepciu svetovej literatúry na Slovensku. (3. týždeň)	

4. Román ako žáner vo svetovej literatúre. (4. týždeň)
 5. Interpretácia konkrétnych diel svetovej literatúry. (5. - 13. týždeň) v kontexte kanonizovaných diel v vzdelávacím procese na ZŠ a SŠ.

Odporúčaná literatúra:

AUERBACH, E. 1968: Mimesis, Praha : Mladá fronta, 1968. BACHTIN, M. M. 1980. Román jako dialog, Praha : Odeon, 1980. BACHTIN, M.M. 2007. Francois Rabelais a lidová kultura středověku a renesance, Praha : Argo, 2007. ČERNÝ, V. 1998. Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti (2). Podzim středověku a renesance. Praha : H&H, 1998. ČERNÝ, V. 2005. Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti (3). Baroko a klasicismus. Praha : H&H, 2005. ČERNÝ, V. 2009. Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti (4). Pseudoklasicismus, preromantizmus, romantizmus a realizmus, Praha : H&H, 2009. MACURA, V. a kol. 1995. Slovník světových literárních děl I, II. Praha : Odeon 1995. NEZVAL, V. 1984. Moderní básnické směry, Praha : Československý spisovatel, 1984. PAŠTEKA, J. 2005. Svet literatúry, literatúra sveta. Analýzy a interpretácie. I, II. Bratislava : Petrus, 2005. PIŠŮT, M. a kol. 1963. Dejiny svetovej literatúry I., II., Osveta : Bratislava, 1963. VALCEROVÁ, A. 1992. Romantizmus. Vybrané kapitoly. Prešov : PU 1992. VALCEROVÁ, A. 2010. Svetová literatúra I. Kapitoly z obdobia staroveku a stredoveku. Prešov : PU, 2010.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 27.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/TK/22	Názov predmetu: Teória komunikácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + samoštúdium a príprava na test 22 hodín + účasť na teste 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V rámci seminárov študent realizuje praktické aktivity (preukazuje pripravenosť analyzovať predložené jazykové výpovede a základné vlastnosti jednotlivých komunikačných situácií a rečových aktov s dôrazom na komunikáciu v systéme ľudských činností). V priebehu semestra vypracuje test (70 bodov) Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení z testu menej ako 70 % zo 100 bodov. Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + samoštúdium a príprava na test 22 hodín + účasť na teste 2 hodiny Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V rámci seminárov študent realizuje praktické aktivity (preukazuje pripravenosť analyzovať predložené jazykové výpovede a základné vlastnosti jednotlivých komunikačných situácií a rečových aktov s dôrazom na komunikáciu v systéme ľudských činností). V priebehu semestra vypracuje test (70 bodov) Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení z testu menej ako 70 % zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent rozumie pragmatickým aspektom jazyka na pozadí analýzy rečových procesov a rečového dorozumievania. • Študent chápe funkcie jazyka v procese ústnej a písomnej komunikácie. • Študent dokáže uvedomele aplikovať získané poznatky z teórie komunikácie pri tvorbe vlastných komunikátov (vytvorí písomné komunikáty, analyzuje ústne komunikáty, zhodnotí komunikačnú činnosť v rozličných sférach spoločenského života a pod.).	
Stručná osnova predmetu: 1. Predmet teórie komunikácie a teórie informácie. Základné pojmy teórie jazykovej komunikácie, teórie informácie, kybernetiky, entropie, princípy binárneho protikladu. (1. – 2. týždeň)	

2. Model jazykovej komunikácie. Proces komunikácie, komunikačné fázy. (3. týždeň)
3. Funkcie jazyka vymedzené teóriou K. Bühlera, R. Jakobsona, A. K. Halliday, F. Mika. (4. týždeň)
4. Jazyk ako činnosť. Teória rečových aktov (J. Austin, J. Searle). (5. týždeň)
5. Teoreticko-filozofické impulzy k pragmatickým výskumom jazyka (komunikačno-pragmatický obrat v jazykovede). (6. týždeň)
6. Funkcie jazyka vo vzťahu k vybraným výpovediam (vzťah hovoreného aktu ku komunikácii). (7. týždeň)
7. Komunikačná činnosť a spoločnosť (komunikačná kompetencia, komunikačné normy). (8. týždeň)
8. Komunikačná situácia a komunikačná udalosť (vlastnosti ústnej komunikácie). (9. týždeň)
9. Písomné komunikačné udalosti; vlastnosti písomnej komunikácie; normy, pravopis. Grafické prejavy – história. Grafológia. (10. týždeň)
10. Neverbálna komunikácia (prostriedky neverbálnej komunikácie). Dorozumievanie zvierat. Zoosemiotika. Vzťah k lingvistike. (11. týždeň)
11. Masová komunikácia. Model masovej komunikácie. (12. týždeň)
12. Kultúra a jazyk v systéme komunikácie. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Griffin, E.: A First Look at Communication Theory. New York: MacGranhill, Inc., 1991.

Hlavatá, R., a kol.: Jazyk ako text (vysokoškolský učebný materiál z praktickej štylistiky). Nitra: UKF 2019. 174 s.

Kořenský, T. – Hoffmannová, J. – Jaklová, A. – Müllerová, O.: Komplexní analýza komunikačního procesu a textu. České Budějovice: Pedagogická fakulta 1987.

Mareš, S.: Styl, text, zmysl. Praha: UK 1989.

Slančová, D.: Praktická štylistika. Prešov: Univerzita P. J. Šafárika 1994.

Škvareninová, O.: Rečová komunikácia. Bratislava: SPN 1994.

Vaňko, J.: Komunikácia a jazyk. Nitra: Filozofická fakulta UKF 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 3

ABS	N
0.0	100.0

Vyučujúci: PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/ TAKVSL/15	Názov predmetu: Teórie a koncepcie vo svetovej a slovenskej lingvistike
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Prednáška - prezenčná, kombinovaná, dištančná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín + príprava na semináre 12 hodín + príprava na test a účasť na ňom 12 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška (50 bodov) . Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 35 bodov - 70 %. Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + príprava na semináre 12 hodín + príprava na test a účasť na ňom 12 hodín Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška (50 bodov) . Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 35 bodov - 70 %.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent si pamätá najvýznamnejšie teórie a koncepcie v svetovej a slovenskej lingvistike. Študent porozumie zásadnému rozdielu chápania jazyka v behavioristickej koncepcii jazyka a v Chomského generatívnej gramatike. • Študent porozumie teórii konverzačných implikátúr. Vie porovnať a interpretovať príspevky kognitívnej antropológie vo vzťahu k teórii prototypov a chápe ich súvislosť s interpretáciou podstaty jazyka. Identifikuje prototypové javy v jazyku. • Študent vysvetlí teóriu rečových aktov a vie typy rečových aktov ilustrovať a argumentovať relevantnými príkladmi. • Študent diferencuje jednotlivé oblasti používania jazyka. • Študent hodnotí jednotlivé lingvistické koncepcie v svetovej lingvistike a ich prínos z aspektu napredovania v oblasti vedeckého bádania o jazyku a ľudskom myslení. • Študent sleduje hlavné smery jazykovedného myslenia v slovenskej jazykovede. • Študent pozná najvýznamnejšie vedecké práce a ich autorov vo svetovej a v slovenskej lingvistike v 20. a 21. storočí. 	
Stručná osnova predmetu: 1. F. de. Saussure a jeho vplyv na rozvoj lingvistiky v 20. storočí. Chápanie slova ako symbolu,	

- vzťah jazyka k schopnosti narábať so symbolom na úrovni nášho myslenia a dorozumievania.
2. Pražský štrukturalizmus a funkčná jazykoveda. Ostatné európske štrukturálne školy. Deskriptivizmus – americký štrukturalizmus. Hlavní predstavitelia a ich prínos.
  3. Generatívna a transformačná gramatika. Chomsky a zásadný obrat v nazeraní na podstatu jazyka.
  4. Pragmaticko-komunikačný obrat v jazykovede. Teória rečových aktov. Predstavitelia a interpretácia ich teórií.
  5. Sociolingvistika. Stratifikácia jazyka. Štandardizácia jazyka a jazykové plánovanie. Teória spisovného jazyka.
  6. Psycholingvistika. Vývin detskej reči. Skúmanie detskej reči na Slovensku.
  7. Pragmalingvistika. Analýza rozhovoru. Konverzačné implikatury. Kooperatívne princípy.
  8. Kognitívna lingvistika a kognitívny obrat vo vedeckom bádání. Metafora a metonymia z aspektu produktívneho nominačného princípu v jazyku.
  9. Teória konceptuálnej metafory. Kategórie myslenia, metafora, metonymia a mentálne obrazy.
  10. Antropocentrizmus. Antropocentrická podstata konceptuálnej metafory a kognitívnej frazeológie. Etnolingvistika. Bilingvizmus a jeho prejavy.
  11. Sociolingvistika. Jazyková politika a jazyková kultúra.
  12. Hlavné smery jazykovedného myslenia v slovenskej jazykovede.
  13. Diskurz a diskurzívna povaha textu. Text a jeho polykódová podstata.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

АЛЕФИРЕНКО, Н. Ф.: Фразеология в свете современных лингвистических парадигм. Москва: Эллис 2008.

AUSTIN, J.: How to do things with words. Cambridge 1962.

BARTMIŃSKI, J.: Językowe podstawy obrazu świata. Lublin: Wyd. UMCS 2006.

DOLNÍK, J.: Jazyk, človek, kultúra. Bratislava 2010.

DOLNÍK, J. (ed.): Morfológické aspekty súčasnej slovenčiny. Bratislava 2010.

DOLNÍK, J.: Všeobecná jazykoveda. Bratislava: Veda 2009.

DOLNÍK, J.: Sila jazyka. Bratislava: Kalligram 2012.

GRICE, H. P.: Logic and Conversation. In: Cole/Morgan, New York... London 1975, s. 41 – 58.

HELBIG, G.: Vývoj jazykovedy po roce 1970. Praha 1991.

JAKOBSON, R.: Poetická funkce. Jinočany 1995

KOŘENSKÝ, J. – HOFFMANNOVÁ, J. – JAKLOVÁ, J. – MÜLLEROVÁ, O.: Komplexní analýza komunikačního procesu a textu. ČB 1997.

LAKOFF, G.: Ženy, oheň a nebezpečné věci. Co kategorie vypovídají o naší mysli. Praha: Triáda 2006. 655 s.

LAKOFF, G. – JOHNSON, M.: Metafory, kterými žijeme. Brno: Host 2002. 282 s.

LANGACKER R. W.: Wykłady z gramatyki kognitywnej. Red. H. Kardela. Przeł. J. Berej. Lublin: Wyd. UMCS 1995.

MIKO, F.: Význam, jazyk, semióza. Nitra 1994.

BONVILAIN, N.: Language, culture and communication. NY 1993

Sociolingvistické aspekty výskumu súčasnej slovenčiny. Zost. S. Ondrejovič – M. Šimková. Bratislava: Veda 1995. 240 s. ISBN 80-224-0160-9.

WIERZBICKA, A.: Jazyk, kul'tura, Poznanije. Moskva 1996.

Zborníky

Greenbergove štúdie o jazykových univerzáliách.

Reflexie Sapirovej-Whorfovej hypotézy/hypotéz v súčasnej lingvistike.

Novoje v zarubežnoj lingvistike. Vypusk XXIII. Moskva: Progress 1988. (O kognitívnej lingvistike).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk, anglický jazyk, český jazyk, poľský jazyk, ruský jazyk	
Poznámky: Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.	
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 129	
ABS	N
100.0	0.0
Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD.,	
Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023	
Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.	

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/TA/15	Názov predmetu: Tvorivé aktivity na vyučovaní literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I., II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce 10 hodín + samoštúdium 4 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V rámci seminárov vedie študent diskusie k zadaným textom a problémovým okruhom, vie k nim zaujať relevantné stanovisko (20 bodov) V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu podľa zadania vyučujúceho, ktorú odprezentuje na hodine, resp. odovzdá v elektronickej podobe a po spripomienkovaní vo finálnej podobe odovzdá na konci semestra (30 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 35 bodov (70%) Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba) + príprava na semináre 10 hodín + príprava seminárnej práce 10 hodín + samoštúdium 4 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch. V rámci seminárov vedie študent diskusie k zadaným textom a problémovým okruhom, vie k nim zaujať relevantné stanovisko (20 bodov) V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu podľa zadania vyučujúceho, ktorú odprezentuje na hodine, resp. odovzdá v elektronickej podobe a po spripomienkovaní vo finálnej podobe odovzdá na konci semestra (30 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 35 bodov (70%)	
Výsledky vzdelávania: Študent sa vie orientovať v základných zákonitostiach fenoménu tvorivosti pri práci s literárnym textom. Má prehľad vo vybraných koncepciách kreativity, dokáže diskutovať o aktuálnych otázkach princípov tvorivosti a jej uplatnení v umeleckej literatúre a literárnej výchove. Študent dokáže navrhovať, vytvárať a reflektovať vlastné doplnkové tvorivé cvičenia a relevantné učebné pomôcky k vybraným dielam umeleckej literatúry. Modifikuje a vytvára kreatívne zadania zamerané na rozvoj tvorivej práce žiakov s textom. Študent vie hodnotiť svoju prezentáciu a	

prezentáciu kolegov podľa stanovenej štruktúry a kritérií reflektovaných pri práci s umeleckým textom pre jednotlivé ročníky a stupne vzdelávania.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod. Tvorivosť- vymedzenie komplexného pojmu. Význam tvorivosti. Teórie tvorivosti. Evaluácia tvorivosti a i. (1. týždeň)
2. Tvorivý proces a jeho štádiá. Tvorivé schopnosti. Tvorivé myslenie. Tvorivosť a intelekt. Verbálna kreativita a komunikačná kompetencia. (2. týždeň)
3. Osoba a tvorivosť, rysy tvorivej osobnosti. Tvorivý učiteľ. Tvorivý žiak. (3. týždeň)
4. Divergentné myslenie. Inferenčné myslenie. Tvorivosť a kritické myslenie. Heuristiky a pod. Kognitívne operácie v tvorivom procese. (4. – 5. týždeň)
5. Kreativita a jej miesto v škole. Tvorivé klíma a prostredie na literárnej výchove. (6. – 7. týždeň)
6. Tvorivosť interpretácie v školskej literárnej komunikácii. Čítanie ako tvorivý proces. Text ako objekt kreatologickej analýzy. (8. – 9. týždeň)
7. Bariéry tvorivosti. (10. – 11. týždeň)
8. Aplikačné využitie metód tvorivého myslenia v literárnodidaktickej komunikácii. Rozvoj tvorivého potenciálu žiaka pri práci s literárnym textom. (12. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Konkrétny kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

ČAČKA, O. 1999. Psychologie imaginativní výchovy a vzdělávání s příklady aplikace. Brno : Masarykova univerzita, 1999.

ČAVOJOVÁ, V. – DANIŠKOVÁ, K. 2008. Tvorivosť - cesta k rozvoju osobnosti. Nitra: FSVaZ UKF Nitra, 2008.

DACEY, J. S. – LENNON, K. H. 2000. Kreativita. Praha: Grada, 2000.

ĎURIČ, L. 1985. Poznávanie žiakov a rozvíjanie ich tvorivého myslenia. Bratislava: SPK a ÚŠI, 1985.

GARDNER, H. 1999. Dimenze myšlení. Teorie rozmanitých inteligencí. Praha: Portál, 1999.

HLAVSA, J. 1986. Psychologické metody výchovy k tvořivosti. Praha: SPN, 1986.

HNÍK, O. 2007. Hravá interpretace v hodinách čtení a literární výchovy. Jinočany, Nakladatelství H & H. 2007.

KULKA, J.: Psychologie umění. Praha: Grada Publishing, 2008.

KLINDOVÁ, L. A kol. 1990. Aktivita a tvorivosť v škole. Bratislava: SPN, 1990.

KIM, H.S. 1993. Podstata tvorivosti. Bratislava: Open Windows, 1993.

KUSÁ, D. et al. 2006. Zjavná a skrytá tvorivosť, Bratislava : SAV, 2006.

LOKŠA, J. – LOKŠOVÁ, I. 2003. Tvořivé vyučování. Praha: Grada, 2003.

LOKŠOVÁ, I. – LOKŠA, J. 2001. Teória a prax tvorivého vyučovania. Prešov: ManaCon, 2001.

NOLLKE, M. 2006. Naučte se myslet kreativně. Praha: Grada, 2006.

PETŘÍKOVÁ, M. 2011. Umelecký text v tvorivých interpretáciách. Teória – poetológia – aplikácia, Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2011.

ROZEHNALOVÁ, B. 2008. Tvořivost jako společný fenomén dramatické a literární výchovy. In Dítě mezi výchovou a uměním. Dramatická výchova na přelomu tisíciletí. Praha : Sdružení pro tvořivou dramaturgiu ve spolupráci s katedrou výchovné dramatiky DAMU, 2008, s. 125 - 132.

SZOBIOVÁ, E. Tvorivosť, od záhady k poznaniu. Bratislava: Stimul, 1999.

SVATOŠOVÁ, V. 2010. Tvořivé myšlení a inovace, Praha: Univerzita J. A. Komenského, 2010.

SALBOT, V. Tvorivosť a škola. Banská Bystrica: PF UMB, 2007.

SPIILKO, K. 2011. Tvořivé myšlenky – žijte odvážně. Praha: Trans World Tour, 2011.

STARÝ, L., LAUFKOVÁ, V. 2016. Formativní hodnocení ve výuce. Praha: Portál, 2016.

TÚMA, M. 1991. Tvorivý človek, Bratislava: Obzor, 1991.

<p>Tvorivosť v škole – škola tvorivosti. Dostupné na: http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Germuskova1</p> <p>ZELINA, M. 1995. Výchova tvorivej osobnosti, Bratislava: Univerzita Komenského, 1995.</p> <p>ZELINA, M. – JÁNOŠOVÁ, E. Tvorivosť – piata dimenzia. Bratislava: Smena, 1984.</p> <p>ZÍTKOVÁ, J. 2007. Tvořivá interpretace jako způsob poznávání literatury na základní škole. In: Aktuální otázky literatury pro děti a mládež a její reflexe. Slavkov: BM Typo, 2007, s. 63-69.</p>					
<p>Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk, český jazyk</p>					
<p>Poznámky: Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.</p>					
<p>Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 180</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ABS</th> <th>N</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>98.89</td> <td>1.11</td> </tr> </tbody> </table>		ABS	N	98.89	1.11
ABS	N				
98.89	1.11				
<p>Vyučujúci: doc. PhDr. Jozef Brunclík, PhD., PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,</p>					
<p>Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023</p>					
<p>Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.</p>					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/VKPD/22	Názov predmetu: Vybrané kapitoly zo psychodidaktiky slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Prednáška - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 26 hodín + príprava seminárnej práce – interaktívnej prezentácie 14 hodín + samoštúdium a prezentovanie práce 10 hodín Podmienky: Študent na konci semestra odovzdá seminárnu prácu (70 bodov) – prezentáciu, v ktorej je projekt konkrétnej časti vyučovacej hodiny (zadanej učiteľom) z témy, ktorú si sám vyberie. Téma musí byť projektovaná tak, aby boli reflektované mentálne operácie žiaka. Tie autor prezentácie vždy aj pomenuje. Mentálne operácie a otázku rozumovej a pamäťovej aktivity žiaka, ako aj otázku ukladania pojmov do asociačno-sémantickej siete či proces vzniku a porozumenia pojmu v mysli žiaka a jeho uchovávanie študent poznal v priebehu prednášok. Akceptovanie parametrov obsahu prezentácie je podmienkou na udelenie kreditu. Kredity nebudú študentovi udelené, ak získa v celkovom hodnotení menej ako 49 bodov (70%). Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + príprava seminárnej práce – interaktívnej prezentácie 14 hodín + samoštúdium a prezentovanie práce 10 hodín Podmienky: Študent na konci semestra odovzdá seminárnu prácu (70 bodov) – prezentáciu, v ktorej je projekt konkrétnej časti vyučovacej hodiny (zadanej učiteľom) z témy, ktorú si sám vyberie. Téma musí byť projektovaná tak, aby boli reflektované mentálne operácie žiaka. Tie autor prezentácie vždy aj pomenuje. Mentálne operácie a otázku rozumovej a pamäťovej aktivity žiaka, ako aj otázku ukladania pojmov do asociačno-sémantickej siete či proces vzniku a porozumenia pojmu v mysli žiaka a jeho uchovávanie študent poznal v priebehu prednášok. Akceptovanie parametrov obsahu prezentácie je podmienkou na udelenie kreditu. Kredity nebudú študentovi udelené, ak získa v celkovom hodnotení menej ako 49 bodov (70%).	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent si pamätá najvýznamnejšie výsledky výskumu kognitívnych procesov v 20. storočí. • Študent porozumie základnej terminológii kognitívnej vedy a kognitívnej jazykovedy; vie aplikovať terminológiu do didaktických procesov.	

- Študent porozumie teórii mentálnej reprezentácie vo vzťahu k jazykovej edukácii. Vie porovnať a interpretovať vlastnosti a modely mentálnej reprezentácie a jej jazykové prejavy, resp. vzťah k verbálnemu správaniu. Chápe podstatu dvoch prepojených symbolických systémov: verbálneho a imaginatívneho ako základu ľudského poznania. Identifikuje prvky oboch systémov.
- Študent vysvetlí teóriu mentálnych modelov a vie ich aplikovať v súvislosti s teóriou rečových aktov a argumentuje príkladmi.
- Študent diferencuje formy mentálnej reprezentácie, rozumie podstate mentálnej mapy a aplikuje ju vo vyučovaní jazyka.
- Študent hodnotí kontextový charakter poznávania.
- Študent chápe kategórie znaku a významu vo vzťahu k psychickým obsahom.
- Študent pozná vzťahy medzi verbálnou komunikáciou a ľudskou psychikou, čomu podriadiť výber edukačných metód pri poznávaní systémových javov v materinskom jazyku, resp. pri rozvíjaní performačných zručností dieťaťa.

Stručná osnova predmetu:

1. Typológia znakov: indexy, ikony, symboly a ich význam pre porozumenie v komunikácii. Chápanie slova ako symbolu, vzťah jazyka k schopnosti narábať so symbolom na úrovni nášho myslenia a dorozumievania. Stereotypy a ich význam pre vytváranie asociácií a automatizovaných návykov. Asociatívna povaha reči, čítania a písania a pravopisných návykov.
2. Výskum kognitívnych procesov v psychológii v 19. a 20. storočí a tzv. kognitívny obrat. Mentalingvistika a jej predstavitelia z polovice 20. stor. Význam kognitívnej lingvistiky pre riadenie poznávania jazyka a identifikáciu komunikačných procesov z aspektu vyučovania materinského jazyka.
3. Diskurzívna povaha textu a edukačná jednotka ako diskurz, fram a scenár. Typy komunikačných aktov v diskurze edukačnej jednotky. Vytváranie pamäťovej stopy a asociačných spojov v mentálnom priestore žiaka v procese edukácie a spontánneho poznávania.
4. Význam emocionálneho prežívania v procese poznávania a jeho simultánnosť s objavným vyučovaním. Funkcia asociácií v procese poznávania, zapamätávania a vybavovania vedomostí. Vrodené dispozície verus intencné poznávanie.
5. Poznávanie lingvistických pojmov v edukácii predmetu slovenský jazyk a komunikácia v nižšom a vyššom stupni sekundárneho vzdelávania ako metajazykových elementov. Poznávanie a porozumenie pojmu od zmyslového vnímania, individuálnej a skupinovej skúsenosti k definitívnemu ustáleniu pojmu v mentálnom priestore žiaka/človeka.
6. Úloha definícií a kognitívne zásady ich formulovania. Aristoteles: kruhová definícia a jej nezmyselnosť. Vывodzovanie pravidiel/definícií z modelovanej skúsenosti, resp. režírovanej recepcie jazykovej praxe.
7. Preferencia individuálneho štýlu poznávania, učebné štýly žiaka verus vyučovacie štýly učiteľa. Ich vzájomná kompatibilita.
8. Kognitívna funkcia jazyka a úrovne porozumenia textu. Porozumenie čítanému textu ako syntaktický proces. Význam inferencií a interferencií pre porozumenie čítanému textu.
9. Jazyk, predstava pamäť. Dlhodobá pamäť, krátkodobá pamäť, pamäť ako väčší počet systémov. Pamäťové procesy: kódovanie a rozpamätávanie. Identifikácia typov poznatkov o jazyku v školskej edukácii a typológia kompetencií vo vzťahu k modelom pamäti.
10. Schopnosť konceptualizácie a kategorizácie – rozhodujúce pre ľudské myslenie a poznávanie. Kategórie myslenia; metafora, metonymia a mentálne obrazy – východisko pre poznanie zákonitostí onymie, derivácie a lexikalizovanej metafory. Interpretácia tvorenia slov a polysémie v aktuálnych učebniciach slovenského jazyka a hľadanie východiskového konceptu pre kolokácie.
11. Orientácia v priestore a kognitívne mapy ako východisko pre textové mapy. Výroková informácia vyvoláva reprezentáciu založenú na predstave seba ako účastníka scény – tzv. textová mapa. Vzťah textu, výrokov a predstáv pri naplňaní kognitívnej funkcie jazyka.

12. Mentálne mapovanie ako psychická operácia; vzťah k školskej a individuálnej mentálnej mape. Mentálna mapa ako nástroj individuálnej i skupinovej systematizácie poznatkov.
13. Konvencie a sociálne učenie. Význam motivácie pre intencné osvojovanie si poznatkov, typy najsilnejšej motivácie.

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

BARTMIŇSKI, J.: Językowe podstawy obrazu świata. Lublin: Wyd. UMCS 2006.

BERTRAND, Y.: Soudobé teorie vzdělávání. Praha: Portál 1998. 248 s. ISBN 80-7178-216-5.

BOBOŇOVÁ, I.: Aplikácia metodiky hodnotenia kompetencií učiteľa. Praha: Verbum 2017. 308 s. ISBN 978-80-87800-40-9.

BUZAN, T.: Mentální mapování. Praha: Portál 2007. 168 s. ISBN 978-80-262-0520-3.

CHOMSKY, N.: Jazyk i myšlenije. Moskva 1972.

ČUKOVSKIJ, K.: Od dvoch do piatich. Bratislava: Mladé letá 1981.

DEFIOR, S.: Cómo mejorar la lectura. In: MENTE y CEREBRO, No. 70/2015, s. 16 – 23. ISSN 1695-0887.

DOLNÍK, J.: Jazyk, človek, kultúra. Bratislava 2010.

DOLNÍK, J.: Sila jazyka. Bratislava: Kalligram 2012.

DUCHOVIČOVÁ, J. – KOZÁROVÁ, N.: Mental representation of learning content and learning style. In: Slavonic Pedagogical Studies Journal, Volume 6 Issue 1, February 2017, s. 81 – 94 ISSN 1339-8660.

FERNARDÉZOVÁ, E. M. – SMITHOVÁ CAIRNSOVÁ, H.: Základy psycholingvistiky. Praha: Univerzita Karlova, Karolinum 2014. ISBN 978-80-8101-377-5.

FILLMORE, Ch. J.: The Role of Frames. In: Meaning Explanations, No. 3, Spring 2003, s. 263 – 295.

GADUŠOVÁ, Z., a kol.: Nástroje hodnotenia kompetencií učiteľov. Praha: Verbum 2019. ISBN 978-80-87800-43-0.

HÁJKOVÁ, E.: Žákovský prekoncept a koncept slova jako jazykového jevu. In: Nová čeština doma a ve světě, 2, 2015, s. 23 – 29. ISSN 1805-367X.

HARTL, P. – HARTLOVÁ, H.: Psychologický slovník. Praha: Portál 2000. ISBN 80-7178-303-X.

HORECKÝ, J.: Jazyk v komunikácii. In: Medacta. Moderné technológie vzdelávania, s. 18 – 32.

HORECKÝ, J. – SOKOLOVÁ, J.: Modelovanie a lingvistika. Nitra: Garmond 2003. 120 s. ISBN 80-89148-02-6.

JANOVEC, L.: Jazykové univerzálie a gramatická kategorie čísla v jazykové a komunikační výchově. In: Didaktické studie 2/2012, s. 27 – 36. ISSN 1804-1221.

JOHNSON-LAIRD, P. N.: Mental models: Towards a cognitive science of language, inference, and consciousness. Cambridge, MA: Harvard University Press.

JANOUSEK, J.: Verbální komunikace a lidská psychika. Praha: Grada Publishing 2007.

KOŘENSKÝ, J. – HOFFMANNOVÁ, J. – JAKLOVÁ, J. – MÜLLEROVÁ, O.: Komplexní analýza komunikačního procesu a textu. České Budějovice 1997.

KLIMOVIČ, M.: Detský pisateľ v procese tvorby textu. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove 2016. 164 s. ISBN 978-80-555-1696-7.

KOPČÍKOVÁ, M.: Kognitívne procesy a čitateľská gramotnosť. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove 2018. 116 s. ISBN 978-80-555-1999-9.

KOVALČÍKOVÁ, I.: Kognitívna pedagogika 1. Kognitívne determinanty edukačného procesu. Hypotetické, deduktívne a inferenčné myslenie. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove 2016. 104 s. ISBN 978-80-555-1814-5.

KOVÁČOVÁ, Z.: Ako rastie reč: Od gesta k riekanke, od riekanky k rozprávke, od rozprávky (...). In: Didaktické studie, roč. 6. č. 1, 2014, s. 39 – 51. ISSN 1804-1221.

KOVÁČOVÁ, Z.: Priama reč a naratívna štruktúra textu v súvislých prejavoch detí mladšieho školského veku ako výsledok autorského písania. In: Nová čeština doma a ve světě, 2, 2015, s. 45 – 60. ISSN 1805-367X.

KOVÁČOVÁ, Z.: Čítanie s porozumením ako syntaktický proces korelujúci s mentálnym modelom subjektu. In: International Journal on Language, Literature and Culture in Education, LLCE, 2016. Volume 3, s. 116 – 129. ISSN 2453-7101.

KOVÁČOVÁ, Z.: Kultúrny text ako diskurz. K otázke ontológie percepcie textu pre deti. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 2017. ISBN 978-80-558-1146-8.

KRÁL, A. – KRÁL, Á.: Nervový systém a jazyk. In: Jazyk a kognícia. Bratislava: Kalligram 2005, s. 188 – 234. ISBN 80-7149-716-9.

NEBESKÁ, I.: Psycholingvistické aspekty rečovej komunikácie. In: Všeobecné a špecifické otázky jazykovej komunikácie. 1. diel. Red. P. Odaloš – V. Patráš. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela 1991, s. 24 – 29.

PIAGET, J. – INHELDEROVÁ, B.: Psychologie dítěte. Praha: Portál 1973. ISBN 978-80-262-0427-5.

PIŠLOVÁ, S.: Tuhle chybu už nikdy neudělám. In: Didaktické studie roč. 2, č. 2, 2010, s. 74 – 81. ISSN 1804-1221.

PRŮCHA, J.: Dětská řeč a komunikace. Poznatky z vývojové psycholingvistiky. Praha: Grada Publishing 2011. 199 s. ISBN 978-80-247-3603-7.

SLAVÍK, J. – ŠMEJKALOVÁ, M.: K pojetí didaktiky českého jazyka jako vědecké disciplíny. In: Studie z aplikované lingvistiky/Studies in Applied Linguistics 7 (1), 2016, s. 113 – 122. ISSN 1804-3240.

STERNBERG, R.: Kognitivní psychologie. Praha: Portál 2002.

ŠEBESTA, K.: Základní výzkum v didaktice jazyka. In: Studie z aplikované lingvistiky/Studies in Applied Linguistics 5 (2), 2014, s. 169 – 175. ISSN 1804-3240.

ŠKODA, J. – DOULÍK, P.: Psychodidaktika. Praha: Grada 2011. 208 s. ISBN 978-80-247-3341-8.

ŠTECH, S.: Psycho-didaktika? In: Pedagogika, XLV, 1995, s. 307 – 308. ISSN 0031-3815.

TITONE, R.: Psicodidattica. Brescia: La Scuola 1986. 152 s. ISBN 97888-3506-313-1.

VYGOTSKIJ, L. S.: Myšlení a řeč. Praha: Portál 2004. 136 s.

WIERZBICKA, A.: Jazyk, kultura, Poznání. Moskva 1996.

ZAJÍCOVÁ, P.: K systematické integrace tvořivého psaní do vyučování jazyku. In: Tvůrčí psaní – klíčová kompetence na vysoké škole. Brno: Doplněk 2005. s. 75 – 82.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/VSJ/22	Názov predmetu: Vývin slovenského jazyka a dialektológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: Prednáška, Seminár - prezenčná,kombinovaná, prezenčná,kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + samoštúdium a príprava na skúšku 22 hodín + účasť na skúške 2 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a ústna skúška. Na konci semestra absolvuje študent ústnu skúšku. (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 49 bodov. (70%) Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % . Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 13 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 7 hodín dištančná výučba) + semináre 13 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 7 hodín dištančná výučba) + samoštúdium a príprava na skúšku 22 hodín + účasť na skúške 2 hodiny. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a ústna skúška. Na konci semestra absolvuje študent ústnu skúšku. (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 49 bodov. (70%) Hodnotenie: A =100 % - 95%, B = 94 % - 90 %, C = 89 % - 85 %, D = 84 % -80 %, E = 79 % - 70 %, FX = 69 % - 0 % .	
Výsledky vzdelávania: Študent má prehľad o starších teóriách o vývine slovenčiny a dokáže posúdiť ich slabiny a ideologické zaťaženie. Študent dokáže aplikovať vývinové javy neskorej praslovančiny na špecifiká vzniku slovenčiny. Má prehľad o základných procesoch vo vývine hláskoslovia, tvaroslovia a lexiky slovenčiny. Študent pozná základné nárečové členenie Slovenska. Vie jednotlivé historické regióny lokalizovať na mape. Vie vymenovať základné diferenčné nárečové javy jednotlivých areálov, pričom vybrané javy vie vysvetliť aj z hľadiska historického vývinu slovenčiny. Študent pozná základné tézy sociolingvistického prístupu k výskumu dialektov a ovláda teoretické základy dialektológie (predmet, metódy, dejiny, diela). Vie sa orientovať v základných dielach slovenskej dialektológie (Slovník slovenských nárečí, Atlas slovenského jazyka). Študent dokáže sám získať nárečovú nahrávku, správne ju prepísať a jazykovo analyzovať.	

Stručná osnova predmetu:

Vývin slovenského jazyka:

1. Vývin slovenského jazyka. Staršie teórie a hypotézy o pôvode slovenčiny a ich nedostatky. Novšie a alternatívne teórie vzniku a vývinu slovenčiny. Migračno-integračná teória o psl. pôvode slovenčiny. (1. týždeň)
2. Zmeny v psl. základe slovenčiny v 10. storočí (kontrakcia, zánik a vokalizácia jerov, denazalizácia nosových vokálov. Vývin vokálov a konsonantov v 11. – 16. stor. na západnom, strednom a východnom Slovensku. (2. týždeň)
3. Morfológický vývin – všeobecná charakteristika. Vývin gramatických kategórií. Vývin vzorov podstatných mien. Vývin vzorov prídavných mien. Vývin tvarov čísloviek. Vývin vzorov zámen. (3. týždeň)
4. Vývin slovesných vzorov prítomného času. Tematické a atematické slovesá. Vývin slovesných vzorov minulého a budúceho času. (4. týždeň)
5. Vývin neohybných slovných druhov. (5. týždeň)
6. Vývin lexiky zdedenej z praslovančiny. Zánik slov psl. pôvodu. Prenikanie cudzích slov v staršom období do slovenskej lexiky. (6. týždeň)

Dialektológia:

7. Nárečie a národný jazyk. Predmet dialektologického výskumu. Metódy nárečového výskumu. Areálový výskum nárečí. (7. týždeň)
8. Izoglosa, izoglosná zóna, areál. (8. týždeň)
9. Kartografické spracovanie nárečí. (9. týždeň)
10. Nárečové atlasy a komentáre. Atlas slovenského jazyka (10. týždeň)
11. Rozdelenie slovenských nárečí. Makroareály, regióny, základné a pomedzné areály. (11. týždeň)
12. Základné znaky stredoslovenských nárečí. Základné znaky západoslovenských nárečí. Základné znaky východoslovenských nárečí. (12. týždeň)
13. Slovenské nárečia v zahraničí (Maďarsko, bývalá Juhoslávia, Rumunsko). (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Atlas slovenského jazyka. I - I V. Red. J. Štolc, 1968 - 1984.

Krajčovič, R.: Vývin slovenského jazyka a dialektológia. Bratislava: SPN, 1988. 343 s.

Krajčovič, R. Slovenčina a slovanské jazyky. Praslovenská genéza slovenčiny. Bratislava SPN, 1974. 328 s.

Krajčovič, R. Slovenčina a slovanské jazyky. II. Fonologický vývin. Bratislava: Univerzita Komenského 2003. 168 s.

Palkovič, K.: Slovenské nárečia. Príručka pre terénny výskum. Bratislava: SPN, 1980

Pauliny, E.: Fonologický vývin slovenčiny. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1963. 358 s.

Pauliny, E.: Vývin slovenskej deklinácie. Bratislava: Veda, 1990. 266 s.

Pukanec, M.: Svätoplukovo kniežatstvo a stará slovenčina. Nitra: UKF, 2013. 116 s.

Štolc, J.: Slovenská dialektológia. Bratislava: Veda, 1994. 216 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD.,					
Dátum poslednej zmeny: 27.02.2023					
Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/ZS/22	Názov predmetu: Základy slavistiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: Prednáška, Seminár - prezenčná,kombinovaná, prezenčná,kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška (S) Celková záťaž študenta: 75 hodín prednášky 13 hodín + semináre 13 hodín + príprava na semináre 19 hodín + samoštúdium, príprava na skúšku a jej realizácia 30 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška. V rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje študent písomný test (20 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 21 bodov. Hodnotenie: A = 100 % – 95%, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %. Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 75 hodín prednášky 13 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 7 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + semináre 13 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 7 hodín dištančná výučba cez portál EDU) + príprava na semináre 19 hodín + samoštúdium, príprava na skúšku a jej realizácia 30 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a písomná skúška. V rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a prezentuje ich výsledky (10 bodov). Na konci semestra absolvuje študent písomný test (20 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 21 bodov. Hodnotenie: A = 100 % – 95%, B = 94 % – 90 %, C = 89 % – 85 %, D = 84 % – 80 %, E = 79 % – 70 %, FX = 69 % – 0 %.	
Výsledky vzdelávania: <ul style="list-style-type: none"> • Študent si pamätá rozdelenie indoeurópskych jazykov z hľadiska genealógie a taktiež klasifikáciu slovanských jazykov. • Študent pozná základné pravidelné zmeny v histórii slovanských a čiastočne aj iných indoeurópskych jazykov. • Študent vie ilustrovať tieto zmeny príkladmi (slovami). • Študent dokáže rozlíšiť základné skupiny slovanských jazykov podľa najstarších jazykových zmien. • Študent aplikuje tieto vedomosti pri rozbere slov a textov a jednoduchých prekladoch. 	

Stručná osnova predmetu:

Predmetom slavistiky je skúmanie problematiky prehistórie slovanských jazykov, ktorá sa interpretuje z genetického aspektu (vzťah vývinu jazyka k spoločnosti) a z komparatistického aspektu (analýza interných a externých medzijazykových vzťahov a súvislostí). Značná pozornosť sa venuje štúdiu hláskoslovia, gramatickej stavby a slovnej zásoby. Dôraz sa kladie na to, aby študenti získali poznatky nielen o jednotlivých zmenách v slovanských jazykoch, ale aby získali komplexný pohľad na ich genézu a vývin a v rámci vymedzenia predmetu vedeli tieto vedomosti aj prakticky aplikovať pri rozbere slov a textov.

Tézy predmetu:

1. Indoeurópske jazyky – rozdelenie, história. (1. týždeň)
2. Satemové a kentumové jazyky. (2. týždeň)
3. Slovanské jazyky – rozdelenie, história. (3. – 4. týždeň)
4. Historicko-porovnávací metóda. (5. týždeň)
5. Niektoré pravidelné zmeny v jazykoch. (6. týždeň)
6. Indoeurópsky jazykový základ – štruktúra indoeurópskeho prajazyka. (7. týždeň)
7. Samohlásková sústava indoeurópciny. (8. týždeň)
8. Spoluhlásková sústava indoeurópciny. (9. týždeň)
9. Gramatická stavba a slovná zásoba indoeurópciny. (10. týždeň)
10. Baltoslovanská jazyková jednota. (11. týždeň)
11. Praslovančina. (12. týždeň)
12. Charakteristika západoslovanských, východoslovanských a južnoslovanských jazykov. (13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>.

Pukanec, M.: Od indoeurópciny k praslovančine: prehľad jazykových zmien s príkladmi v etymologickom slovníku. Brno: Tribun EU 2010.

Pukanec, M.: Semantic Shifts in Slavonic Moral Words. In: Theory and Empiricism in Slavonic Diachronic Linguistics. Praha: Nakladatelství lidové noviny, 2012, s. 227 – 234.

Pukanec, M.: Etymologický náčrt slovanského sveta bohov a démonov (náboženstva a morálky Slovanov). Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 2013.

Pukanec, M.: On the Rhythmic Law and the Suffix ár. In: Jazykovedný časopis. Vol. 67, No. 1 (2016), s. 45 – 51.

Pukanec, M.: Antológia textov (nielen) slovenských redakcií staroslovenčiny. Brno: Tribun EU 2019.

Pukanec, M.: The Kiev Leaflets as Folia Glagolitica Zempliniensia. Newcastle: Cambridge Scholars 2020.

Pukanec, M.: Lehrbuch der slowakischen Sprache für Slawisten II (mit Einführung in die morphologische Konzeption der slowakischen und tschechischen Akzentologie). Norderstedt: Bod Verlag 2021.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 579					
A	B	C	D	E	FX
11.23	20.38	32.3	18.83	8.64	8.64
Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Diweg-Pukanec, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD.,					
Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023					
Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/PSYCH/15	Názov predmetu: Úvod do psycholingvistiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Prednáška - prezenčná, kombinovaná, dištančná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 26 hodín, samoštúdium 14 hodín a príprava na test 9 hodín, účasť na teste 1 hodina. Podmienky: Účasť na prednáškach; na konci semestra absolvuje študent test s maxim. hodnotením 50 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 35 bodov.(70%) Podmienky pre externé štúdium: absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba), samoštúdium 14 hodín a príprava na test 9 hodín, účasť na teste 1 hodina. Podmienky: Účasť na prednáškach; na konci semestra absolvuje študent test s maxim. hodnotením 50 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 35 bodov.(70%)	
Výsledky vzdelávania: Študent porozumel procesom produkcie a recepcie reči. Dokáže interpretovať funkcie činiteľov rečovej komunikácie konkrétnej komunikačnej udalosti. Študent vie analyzovať a popísať koreláciu výpovede s jej mentálnou reprezentáciou. Študent aplikuje psycholingvistické poznatky pri analýze rečovej komunikácie. Chápe procesy osvojovania si jazyka dieťaťom a rozlišuje najčastejšie javy spojené s poruchami detskej reči.	
Stručná osnova predmetu: 1. Zdroje a teoretické východiská konštituovania psycholingvistiky ako samostatného vedného odboru. 2. Predmet súčasnej psycholingvistiky. Psycholingvistika a ostatné vedné disciplíny. 3. Komunikačná a kognitívna psycholingvistika. 4. Neurobiologické predpoklady jazyka. 5. Produkcia reči. Motivácia a komunikačné ciele. Proces a fázy vznikania textu.	

6. Leveltov model produkcie reči. .
7. Percepcia reči. Úrovne porozumenia reči.
8. Predpoklady rečovej komunikácie.
9. Činitele rečovej komunikácie. Segmentácia rečovej komunikácie.
10. Mentálny slovník a mentálna encyklopédia.
11. Mechanizmus vyhľadávania vhodných slov.
12. Osvojovanie si jazyka dieťaťom.
13. Poruchy detskej reči.

Odporúčaná literatúra:

Aitchison, J.: The Articulate Mammal. An introduction to psycholinguistics. London: Rotledge 2001.

Garman, M.: Psycholinguistics. Cambridge: Cambridge University Press, 1994.

Dietrich, R.: Psycholinguistik. Stuttgart: Metzler, 2002.

Jazyk a kognícia. Ed. Rybár, Ján – Kvasnička, Vladimír – Farka, Igor. : Bratislava: Kalligram 2005.

Levelt, W. J. M.: A History of Psycholinguistics. The Pre-Chomskyan Era. Oxford: Oxford University Press 2013.

Levelt, W. J. M.: Speaking: From intention to articulation. Cambridge MIT Press 1988.

Nebeská, I.: Úvod do psycholingvistiky. Praha: H&H, 1992.

Scovel, Th.. Psycholinguistics. Introductions to Language study. Oxford: Oxford University Press 1988.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, anglický jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 597

ABS	N
99.66	0.34

Vyučujúci: prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD., Mgr. Tomáš Bánik, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/SOCIO/15	Názov predmetu: Úvod do sociolingvistiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Prednáška - prezenčná, kombinovaná, dištančná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 26 hodín, samoštúdium 14 hodín a príprava na test 9 hodín, účasť na teste 1 hodina. Podmienky: Účasť na prednáškach; na konci semestra absolvuje študent test s maximálnym hodnotením 50 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 42 bodov. (70%) Podmienky pre externé štúdium: Absolvoval (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín prednášky 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba), samoštúdium 14 hodín a príprava na test 9 hodín, účasť na teste 1 hodina. Podmienky: Účasť na prednáškach; na konci semestra absolvuje študent test s maximálnym hodnotením 50 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 42 bodov. (70%)	
Výsledky vzdelávania: Študent chápe kľúčové pojmy sociolingvistiky: variantnosť jazyka, prepínanie jazykového kódu, diglosia a bilingvizmus, jazyková situácia, jazykové normy a šandardizácia jazyka. Študent rozumie vzťahu medzi dynamikou jazyka a variantnosťou jazykových prvkov. Študent analyzuje kultúrne aspekty s ohľadom na jazykové faktory a naopak. Študent aplikuje metódy sociolingvistického výskumu v praxi pri analýze vplyvu sociofaktorov na dynamiku jazyka.	
Stručná osnova predmetu: 1. Sociolingvistika ako vedná disciplína. 2. Teoretické zdroje formovania sociolingvistiky. 3. Fungovania jazyka v spoločnosti. Vzťah jazyka a kultúry. 4. Variantnosť v jazyku a jej vzťah k dynamike jazyka. 5. Jazyková situácia. Typy jazykovej situácie. 6. Stratifikačná a situačná variantnosť jazyka. 7. Dynamika komunikačných sfér. 8. Prepínanie jazykového kódu, diglosia a bilingvizmus. Hybridné jazyky 9. Sociálne aspekty jazykového správania. 10. Medzijazykové kontakty ako sociofaktor jazykovej dynamiky. 11. Jazykové a komunikačné normy,	

ich fungovanie v sociálnej komunikácii. 12. Štandardizácia jazyka a jazyková legislatíva. 13. Metódy sociolingvistického výskumu jazyka.

Odporúčaná literatúra:

Dolník, J.: Teória spisovného jazyka so zreteľom na spisovnú slovenčinu. Bratislava: VEDA 2010.
Haugen, E.: The Ecology of Language. In: The Ecology of Language Essays by Einar Haugen. Ed. by E. Anwar – S. Dill. Stanford: Stanford University Press 1972.
Hudson, R. A.: Sociolinguistics. Cambridge: Cambridge University Press, 1991.
Kralčák, L.: Dynamika súčasnej slovenčiny. Sociolingvistické aspekty dynamiky jazyka. Nitra: UKF 2009.
Ondrejovič, S.: Jazyk, veda o jazyku, societa. Sociolingvistické etudy. Bratislava: Slovenská akadémia vied – Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra 2008.
Pavlík, R. : Elements of Sociolinguistics. Bratislava: Univerzita Komenského, 2006.
Švejcer, A. D. – Nikolskij, L. B.: Úvod do sociolingvistiky. Praha: Svoboda, 1983.
Trudgill, P.: Sociolinguistics. An introduction to language and society. London: Penguin Books 2000.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, anglický jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 587

ABS	N
99.66	0.34

Vyučujúci: prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD., PaedDr. Renáta Hlavatá, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/U/CTP/22	Názov predmetu: Čitateľstvo v teórii a praxi
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: Seminár - prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky na absolvovanie predmetu: abs (A) Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín + príprava na semináre 4 hodiny + príprava seminárnej práce a prezentácie 20 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a tvorivá práca v skupine. V priebehu semestra vypracuje študent v time tvorivý program mimočítankového čítania s vybranými literárnymi textami a vybranými modernými postupmi podľa zadania vyučujúceho a program odprezentuje na seminári, príp. odovzdá v elektronickej podobe (30 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a znalosti z prehľadu v knižnej tvorbe pre čitateľskú kategóriu nižšieho a vyššieho stredného vzdelávania a prezentuje ich výsledky (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%). Podmienky pre externé štúdium: Celková záťaž študenta: 50 hodín Semináre 26 hodín (6 hodín kontaktná výučba + 20 hodín dištančná výučba) + príprava na semináre 4 hodiny + príprava seminárnej práce a prezentácie 20 hodín. Podmienky: Aktívna účasť na seminároch a tvorivá práca v skupine. V priebehu semestra vypracuje študent v time tvorivý program mimočítankového čítania s vybranými literárnymi textami a vybranými modernými postupmi podľa zadania vyučujúceho a program odprezentuje na seminári, príp. odovzdá v elektronickej podobe (30 bodov); v rámci seminárov realizuje študent praktické aktivity a znalosti z prehľadu v knižnej tvorbe pre čitateľskú kategóriu nižšieho a vyššieho stredného vzdelávania a prezentuje ich výsledky (70 bodov). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa v celkovom bodovom hodnotení menej ako 70 bodov (70%)	
Výsledky vzdelávania: Študent sa orientuje v základných zákonitostiach organizácie a metodiky mimoškolskej edukácie podporujúcej čitateľstvo nižšieho a vyššieho stredného vzdelávania. Má prehľad o základných typoch čítania, čitateľských potrebách a postojoch žiakov a diferencovaných aspektoch potrieb dislektického čitateľa. Pozná ukotvenie problematiky čítania a mimočítankového čítania vo	

vzdelávacích dokumentoch. Dokáže diskutovať o aktuálnych otázkach čitateľstva a uplatnenia tradičných a moderných prístupov k mimočítankovému čítaniu v súčasnej literárnej výchove. Študent navrhuje, vytvára a reflektuje vlastné doplnkové programy mimočítankového čítania pre jednotlivé stupne vzdelávania a relevantné učebné pomôcky - prezentačné formy podporujúce mimočítankové čítanie. Modifikuje a vytvára kreatívne zadania zamerané na rozvoj individuálneho čitateľstva žiakov pre jednotlivé ročníky. Študent sa naučí hodnotiť svoju prezentáciu a prezentáciu kolegov podľa stanovenej štruktúry a kritérií reflektovaných pri práci s umeleckým literárnym textom.

Stručná osnova predmetu:

Koncepcia predmetu spočíva v stručnej charakteristike fenoménu čitateľstva v jeho vývinových premenách a v mimočítankovom čítaní, predstavení vybraných súčasných výskumov čitateľstva detí ako aj vybraných kognitívnych a nonkognitívnych predpokladov formovania literárnej kultúry.

1. Úvod. Vymedzenie základných pojmov. Čitateľ, čitateľstvo. Čítanie a jeho typy. Čitateľský návyk. Čitateľský postoj. Čitateľský záujem a i. Čitateľská gramotnosť a čitateľská kompetencia. Učiteľ ako čitateľská autorita. (1. týždeň)
2. Funkcie čítania. Premeny čitateľstva. Kognitívne a nonkognitívne predpoklady formovania literárnej kultúry. (2. týždeň)
3. Technika čítania. Spôsoby čítania. Autoregulácia v čitateľských schopnostiach. (3. týždeň)
4. Pozornosť a pamäť pri čítaní. Diferencovaný prístup k rôznym typom čitateľov. (4. týždeň)
5. Autentické a sprostredkované čítanie. Tvorivé čítanie a čítanie ako tvorivý proces. Rozvíjanie čitateľských aktivít (ciele, stav, ukotvenie vo vzdelávacích dokumentoch a pod.).(5. týždeň)
6. Koncept budovania čitateľstva -organizácia a metodika mimočítankového čítania. Prístupy k mimočítankovému čítaniu (6. týždeň)
7. Prezentačné formy podporujúce mimočítankové čítanie. Programy na podporu čitateľstva. Programy na výskum čítania s porozumením. (7. týždeň)
8. Tradičné a moderné edukačné aktivity pri práci s mimočítankovým literárnym textom. (8. týždeň)
9. Kritériá výberu titulov na mimočítankové čítanie. Výber textu na mimočítankovú didaktickú interpretáciu.(9. týždeň)
10. Pedagogicko-didaktické a psychosociálne spekty pubescentného čitateľstva. (10. – 11. týždeň)
11. Pedagogicko-didaktické a psychosociálne spekty teenagerskeho čitateľstva. (12. – 13. týždeň)

Odporúčaná literatúra:

Konkrétny kurz pre dištančnú formu vyučovania: <https://edu.ukf.sk/>

BINKOVÁ, A. 2018. Môj čitateľský denník pre 2.stupeň. Košice : TAKTIK, Vydavateľstvo s.r.o., 2018.

GEJGUŠOVÁ, I. 2011. Mimočítanková čítba a ciele literárnej výchovy na základní škole: podíl doporučené četby na dětském čtenářství. Ostrava : Pedagogická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2011.

GEJGUŠOVÁ, I. 2010. Normativnost a rozvolněnost v doporučené četbě na 2. stupni základních škol. In: Překračování hranic obvyklosti. Eds. Radomil Novák, Pavlína Kuldánová. Ostrava: Pedagogická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2010.

HRAŠKOVÁ, M. a kol. 2021. Literárne praktikum II. Nitra. UKF, 2021.

HOMOLOVÁ, K. 2005. Žák-čtenář vs. Čtenář-žák v pedagogickém procesu. In: Aktuální problémy pedagogiky ve výzkumech studentů doktorských studijních programů. Ed. J. Vašátková. Olomouc : Votobia, 2005.

HOMOLOVÁ, K. 2008. Struktura dětského pubescentního čtenářství a cíle současné literární výchovy. In: Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2008.

CHALOUPKA, O. 1971. Horizonty čtenářství. (Aktivita, promněnlivost a výchova čtenářství pubescentního dítěte). Praha : Albatros, 1971.
 Inovovaný štátny vzdelávací program. Slovenský jazyk a literatúra.
 LIBA, P. 1987: Čitateľ a literárny proces. Bratislava : Tatran, 1987.
 LEDERBUCHOVÁ, L. 2004. Dítě a kniha. O čtenářství jedenáctiletých. Plzeň : Aleš Čeněk, s.r.o. 2004.
 MANGUEL, A. 2007. Dějiny čtení. Brno: Host, 2007.
 MISTRÍK, J. 1979. Rýchle čítanie. Bratislava: SPN,1979.
 OBERT, V. 1986. Cesty výchovy detského čitateľa. Bratislava: Madé letá, 1986.
 PENNAC, D. 1992. Ako román. Bratislava: Sofa,1992.
 PRŠOVÁ, Eva. 2021. Rozvíjanie čítania a výchova k čitateľstvu v učebniciach v historickom kontexte. In: Akcenty literatúry pre deti a mládež (trendy, problémy, interpretácie). Ed. Hrašková, M. – Kaizerová, P. Nitra : UKF, 2021.
 SEMIDUBSKÝ, M., VÍZDALOVÁ, I., ČERVENKA, M. (eds.) 2001. Čtenář jako výzva: výbor z prací kostnické školy recepční estetiky. 1. vyd. Brno: Host.
 VĚŘÍŠOVÁ, I. – KRÜGER, K. – BĚLINOVÁ, E. 2007. Kudy vede cesta ke čtenáři? Rozvoj dětského čtenářství na druhém stupni základní školy. Praha : GAC, 2007.
 WOLF, M. 2020. Čtenáři vrať se. Mozek a čtení v digitálním světě. Brno: HOST, 2020.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Literatúra, ktorá nie je dostupná v knižničnom fonde UKF, bude sprostredkovaná učiteľom predmetu z jeho súkromných zdrojov.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

ABS	N
0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Petra Kaizerová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2023

Schválil : Predmet nie je zaradený k študijnému programu.